

העולם הזה

פרשת בר מתרחבת למחרת פסק-הדין

מי

עמד

באחורי

בר

?

תדרוך

העולם הזה ממליץ מה לראות, מה לשמוע, היכן לבקר השבוע:

מחזות

- **אירמה המתוקה** (הבימה) מוסי קול. אהבתה של יצאנית פאריסאית ל-סטודנט עני, בהצגה העשויה לפי הגרסה הלונדונית. בידור מעולה, למרות הביצוע הפרובינציאלי. שלמה בר-שביט, דינה דורון, אריק איינשטיין.
- **בראשית** (הבימה) סאטירה. סיפור אדם וחוה בגן-עדן, מזוהית ראייה של ימינו, במחנהו של אהרון מגד.
- **גליאלו** (הקאמרי) דרמה. מחזה הענק של ברטולט ברכט על ההתנגשות הניצחית בין הקידמה לחברה ולמישטר. זלמן לביוש.
- **הוא והיא** (התיאטרון האינטימי) בסידרת מערכונים מאת אפרים קישון, שושיק שני מפגינה יכולת מעולה כשחקנית, כשבעלה אריק לביא משמש כסיס להצלחתה.
- **שורש כל רע** (החמאס) קומדיה. המנדרגולה של מאקיאבלי בעיבודם של יורם מטמור, דן כן-אמוץ וחיים חפר, בדיחות מפולפלות על צנינים אינטימיים.

תערוכות

- **ג'רז' מאתייה** (מוזיאון הלנה רובינשטיין, תל-אביב) תערוכה ייצוגית של צייר פאריסאי אבסטרקטי, ציורי שמן, גואש והדפסי משי.
- **תכשיטים** (דוגית, תל-אביב) תערוכת תכשיטים אמנותיים של הפסל הישראלי משה ("בוקי") שחרץ.
- **תחביב** (תל-אביב) אוטוגרפים, רכיבות חשמליות, מקטרות ובקבוקים, בתצוגת שגשגותיהם הפרטיים של אספנים ישראליים.
- **אמנות טרום-קולומביאנית** (גלריה ישראל, תל-אביב) 160 פסלים של אמנים מרכז-אמריקאים אלמוניים שחיו לפני תקופת קולומבוס.

סרטים

- **האי העירום** (אוריון, תל-אביב) הסבל האושר והאבל בחייה של משפחת איכרים יפאנית על אי בודד. דרמה ללא מילים וללא עלילה, בסרט המנסה לחדש אמצעי-הבעה קולנועיים. רק למי שמוכן ל-הרכבו ולקחת חלק בחתיחה מאמצת.
- **וירידיאנה** (ירון, תל-אביב) לואיס בונואל, בגנות הכנסיה והטבע האנושי, בסרט קודר ופסימי.
- **סיפור הפרברים** (פאר, תל-אביב) מוסיקול מושלם. אהבת רומאו פולני ויוליה פורטוריקאית, על רקע עבריינות-נוער ושינאה גזעית בפרברי ניו-יורק.
- **חיובי ליל קיץ** (מקסים, תל-אביב) קומדיה. אינגמר ברגמן הגאוני לועג לגברים המחפשים אהבה אצל נשותיהם של אחרים.
- **נשואיו של מום מייסיפי** (תל-אור, ירושלים) סאטירה פוליטית. מחזהו של השווייצר פרידריך דירנמאט, בביצוע בעל איכות נדירה.
- **יוג'ימבו** (אורגלי, ירושלים) סרט פעולה. פידל קאסטרו יפאני מצית מלחמה בין שני גושים, בסרטו המפליא של אקירה קורוסאבה.
- **עץ או פלסטיין** (בן-יהודה, תל-אביב; אורגלי, חיפה) מיצעד יומני הזמנים שהיו, כשעוד היה חור בגרוש (והוא הספיק לרכישת כרטיס).
- **שבעת הסאמוראים** (דומינו, חיפה) סרט פעולה. צחת הופך לכוז במערך בון יפאני מרהיב נוסף של קורוסאבה.
- **הפאריסאיות** (טביון, חיפה) אופי יין של נשות פאריס, דרך עסקי המיטה שלהן, בארבע אפיוזות פיקאנטיות.

מועדונים

- **כרמלה** (עומאר-כיאם) שירי-עם ספרדיים ודרום-אמריקאיים, בביצועה של זמרת בעלת קול עמוק ומוגז סוער, המלווה על-ידי גיטרס וירטואוז.
- **להקת כרמון** (תרנגול החזה, מלון דן) שרשרת של מחולות-עם ישראליים, בביצוע מרהיב של צעירים יפ-תואר ותו-ססי רוח נעורים.

מעריכים אותה יותר

את תוכנית החסכון "עוז"

של בנק לסחר חוץ.

רוב תוכניות החסכון דומות זו לזו ובכן,

מדוע דוקא נחוץ לחסוך בבנק לסחר חוץ?

- כי נחוץ לך בנק, שלא תהיה בו "חוסך אלמוני".
- בנק, שיקשיב לבעיותיך.
- בנק, שידריך אותך אישית.
- בנק, שתראה בו ידיד מסור.
- בנק, שתרגיש בו כמו בביתך.
- בבואך לאחד מסניפינו ברחבי הארץ זכור, כי אצלנו:

כל מפקיד - בן יחיד!

פתח חשבון חסכון "עוז" או "עוז-צמוד" בכל אחד מסניפי

בנק לסחר חוץ

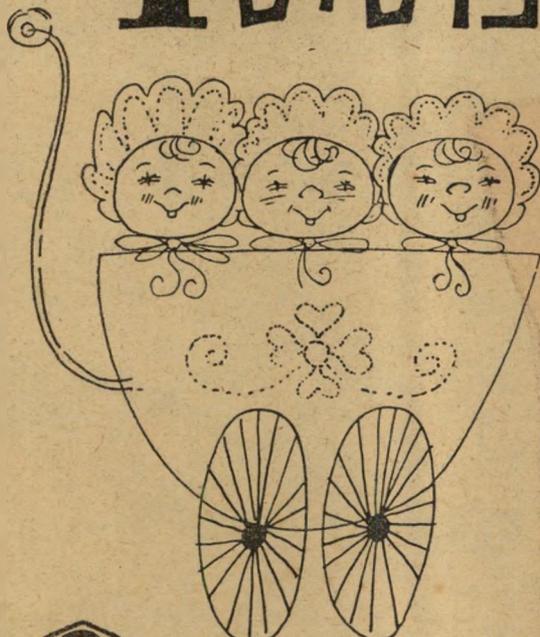

Golden

להתגלח אתה חייב... עשה זאת עם 7 זהב

3 הגרלות בבורטיס 1

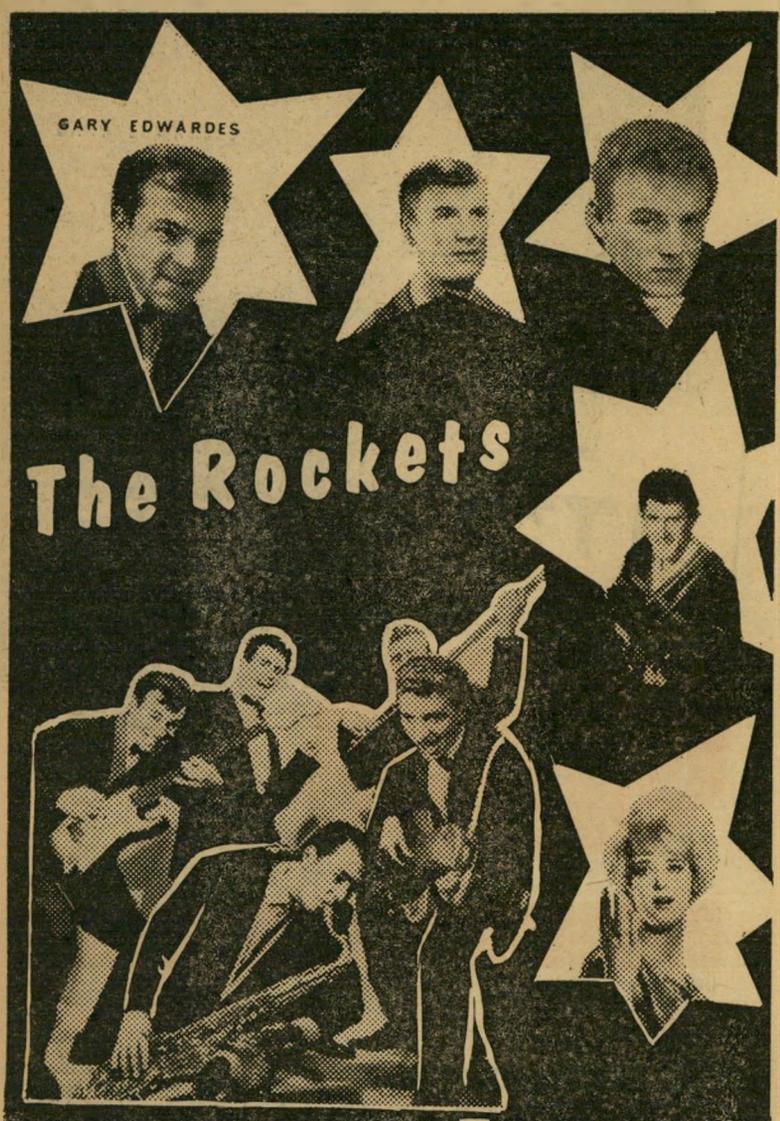

כל יום חמישי בהגלת מפעל הפיס

חפוף ראשן באליה סיר 2 מי שיער לחפיפה 75 אגורות מוצר איכות לאשה ולגבר

איפה יוסל'ה?

הספר שנותן את התשובה לכל השאלות בפרשת יוסלה, יצא זה עתה לאור בהוצאת "העולם הזה". הינו פרי עטו של עורך-הדין שלמה כהן-צידון, וניתן להשיג בכל הקיוסקים ובתי-המסחר לספרים.

השניילים נוחתיים בישראל!!!

של גרי אדווארדס
מלך המטוד-טוויסט
לאחר סבוב באירופה
עם צ'אבי צ'אקר

פרטים על
לוח המודעות

בעבירה על חוק זה, כפי שקרה לאיש המופת חי חסידוף. אין זאת הסכנה היחידה הצפויה לאיש מצפון. במיקרים רבים עליו לחשוש פן מסירת אינפורמציה לעתון בלתי-חלוי על-לה לסכן את בטחונו, את פרנסתו ואף את כלכלת ילדיו. אין גבול לנקמנות של בעלי-השררה.

במצב כזה, אין כל פסול באינפורמציה אלמונית או במכתבים אלמוניים. להיפך — במציאות הקיימת, אלה מכשירים הוגנים ומכובדים. כמה מן הגילויים החשובים ביו-תר של העולם הזה, במרוצת השנים, נסתרו עו בהם.

גניח שנודעים לך פרטים אשר מקומם, לפי מיטב מצפונך והכרתך, בשבועון מסו-יים זה. נניח גם שבגלל הסיבות שהזכרתי, אינך חופשי להעבירם אלינו בדרך גלויה.

מה עליך לעשות? קח גליון נייר, רשום עליו (אם אפשר, במכונת כתיבה) את פרטי הפרשה. השתדל לכלול את כל הפרטים הידועים לך, גם הפחות חשובים. שלח את הכל לעורך הרא-שי או אלי, במערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב.

מובן מאליו כי העולם הזה אינו מפרסם שום אינפורמציה ללא בדיקה יסודית וממ-צה. על כן השתדל לכלול במכתבך את הפרטים שיקלו על בדיקה כזאת. למשל: שמות וכתובות האנשים המעורבים בעניין, או היודעים עליו.

לשיטה זו יש הכונה שלילית אחת. היא מונעת בעדנו מלהודות לך. אני מקדה כי עצם הסיפוק הנובע ממילוי חובתך האזרחית, עם פירסום פרשה הנוגעת לטובת הציבור, ישמש לך פיצוי מתאים.

איש כפי

„מניין קיבלתם את הפרטים על החיכוך חים הפנימיים ביותר של צמרת מפא"י בי עניין מאיר ארנוב ומזכירתו? שאלני ה-שבוע, בפליאה, אחז מאנשי המפלגה. יתכן ששאלו זו עלתה גם על דעתך, למיקרא הכתבה בגליון האחרון.

התשובה: חלק חשוב (וראשון) של הפר-טים נחבל במערכת באמצעות מכתב מפר-רט, כתוב במכונת-כתיבה, ללא חתימה וכתו-רת השולת. מי כתב מכתב זה? התשובה: אין לי כל מושג. ברור לי רק כי הוא איש מרכזי בצמרת מפא"י, המצוי בכל הנעשה בה. למחרת יום הפירסום טילפן אלי האיש, מבלי לזהות את עצמו. הוא שאלני, גם הוא בפליאה רבה: „מניין השגת את ה-פרטים שלא כללתי במכתבי, ושגם אני לא ידעתי אותם?”

התשובה: כשישנו גרעין הסיפור, קל להעולם הזה לבדוק את הפרטים, לאמת אותם, ואף להשלימם.

עובדות אלה עשויות לשמש לכמה וכמה מקוראיו תשובה על שאלה המטרידה אותם, מדי פעם: איך להעביר אינפורמציה החשובה להעולם הזה? ברוב המיקרים אין, כמובן, בעיה מיו-חדת. אפשר פשוט להתקשר עם העולם הזה בכתב או בעל-פה, למסור את הפרטים תוך כדי חליפת דברים עם כתבינו. כך גם נהוג בכל ארץ נורמלית, בה שורר חופש יסודי. בארץ כזאת אין עתון הגון נהג לקבל אינפורמציה אלמונית, או לפעול על פי מכתבים אלמוניים. המוסר מחייב כי אדם המוסר פרטים על זולתו, יוהא את עצמו וישא באחריות.

אולם ישראל אינה ארץ גיילה. יסודות החיכוך דאגו לחקיקת חוק המתיימר לדאוג לבטחון המדינה, אך הרואג לא פחות לבט-חונם של פקידים מושחתים וחורשי-מוזמות בצמרת. פקיד המוסר פרטים על משרדו עלול להישם עלידי יועץ מישפטי משועבד

מכתבים

להם, עבודה או מופיון?
בוה הנני לאשר שמר אמיל יוסף נגון מרחוב עבודה 21, שיכון 3 ומשפחה, הכוללת 4 נפשות נוי ספות, הנישו למשר-דנו בקשה להמרת הדת היהודית לדת הנוצרית.

נגון

לאחר הקירה יסור דית הובר, שיותר משזו בעיית-אמונה, הרוי לפנינו מיקרה סוציאלי. עלימנת שי לא לרעוב, הם זקו קים לעבודה, שתאפי שר להם לקיים רמתי חיים כלשהי. האח גאטנו פיירי, מינור טרה-סנטה, עכו

תורת היחסים
מפורג בוה עמוד מתוד העיתון, נשיונל ניוזיש פוסט אנד אופיניון" מהחמישי לי-אוקטובר, בו מופיע תרגום הכתבה, "הו-מוסר שלי" מדיוני "הפורום הצעיר" (העו-לם הזה 1305) תחת הכותרת, "יחסים לפני הנישואין מותרים אם בני הזוג הולכים קבוע ומאוהבים".

אני מנית שבכל ארץ היה אפשר ללפט שושיה-עשר בני-נוער, שיסכימו שחייסוין מותרים בגיל הנעורים. האם מספיקה חוותי הדעת של קבוצה זו — על מנת להסיק מסקנות לגבי ההתנהגות של כל בני הגילים בארץ?

סם גלרמן, רוק איילנד, ארצות-הברית
הקט ברנשטיין
היות ופירסמתם שוב מכתב של מר ברני-שטיין נגד בני עדות המרחח (העולם הזה 1314) בצורה תמונת, המחאימה-לפרסומת עכור מישהה נגד קרחת, הריני רואה בכד התעללות. לרעתי צריך להכריז על מיבצע הקט בדלת עבור כל הברנשטיינים, ולשלוח אותם לטיפול שירפא אותם מדעותיהם הי-נעניות ההולניות.

אם זה לא יועיל, אפשר לשלחם לררובי-אפריקה, שם יוכלו לקבל סיפוס מלא מעור-תיהם — במישטר ההפלייה והנזענות הקיים שם, ובעיקר בשרות ציבורי ובתי-קולנוע מיוחדים וניפרדים. ררד זו תהיה עזרה נדר-לה לחיסול ההפליית במדינה. אני מצורף סך לירה אחת למנבית הנ"ל. יהודה לוי, שעריים

המוהיקנים האחרונים
במאמרו „היום הרביעי" (העולם הזה 1316) מנדיר העורך את ניבחרו העם שלנו כחבורה של חבויכנסת עלובים, אומללים, נכחדים ונכנעים. זוהי אמנם הפרזה, אך מאחוריה ניכרת עובדה אחת, והיא, שרבים מהבריי-הכנסת מללים אדישות מועזת לבני הבעיות המובאות בפניהם בישיבות המליאה, נידמה לי, לעספים, שעצם ישיבתם כי מוסד המכובד הוא יעורם העיקרי, וכל שאר העניינים גם יחד יסתדרו, לרעתם, מעצמם. לאדישות פושעת זו בין נבחרינו יש סיבות שונות, ואחת היא, כי 52 מתוכם יושבים בין כותלי הבית סאו הקסנת, ועשרים ח"כ נוספים יושבים בו עשר שנים ומעלה, תקופה מסושכת זו הרדיסה את רובם. בעת פטירת תנו רוביו הובר לי שוב כי מעט מוהיקנים מסוגו נשארו בכנסת.

ישראל אלכסנדר (ואן-דייק), רמת-חן

כידור — מחוץ לתחום!
ברצוני לדון בבעיה אשר, כמדומני, אין מדברים עליה. הכוונה היא ליחסם של ה-קיבוצים והישובים בצפון כלפי החיילים והשוטרים הרגבמתיים את נבולות הארץ, בניודה הסמוית. החיילים נתונים, במשך תקופה ארוכה, במאמץ פיו ורוחני גדול, הם נמצאים כי מתח בלתי-פוסק, במשך היום, כשהם פוע-לים ועובדים באבטחה — יהיה זה פשע אם יקראו עיתון או יאזינו לרדיו. בערב — אינם קוראים עיתון מחוסר תאורה. האפסי-רות היתרדה להשתחרר קצת מהמתח, היא לחנות בסרט המוצג בסביבה. אך קיבוץ דפנה, למשל, אינו מתיר כניי-סת החיילים לאולם הקולנוע שלהם, ומעולם לא התיר להם להתרחץ בכריכה. יחס דומה ישנו מצד הקיבוצים דו וכפר-סולד (בניגוד להגושרים, שמיר ומושב שאר-ישוב, אשר מאפשרים לחיילים לחנות בסרטים חים). אחרי זה, מה פלא אם החברה הממורט-רום מתחילים לשאלו את עצמם לא פעם. כשביל מה ומי הם מסכנים את עצמם?

סמל אפרים זלמן, צה"ל
קורא זלצמן והחברה — בשעת ארוחה של מנות-קרב — ראה תמונה.

העם

הוא אמין

מיהו האיש הקובע לבדו את כל מערכות ישראל? מהי דמותו של הזקן השולט במדינה שלטון יחיד? אחת לשנה ניתנת על-כך תשובה ממצה, מפי האיש המוסמך ביותר: דויד בן-גוריון.

ביום השנה להחלטת הא"מ לחלוקת ארץ-ישראל רגיל ראש-הממשלה הניצחי למסור בפני עורכי היומונים סקירה מקיפה על מצב היקום, העולם והמדינה. אמנם, על נושאים אלה אין ללמוד הרבה מסקירה זו. אך היא מהדהד סקירה יחידה-במינה על נוף הרבה יותר מרתק: הנוף הגפשי של הנואם. עוד לפני שנה נמצא בן-גוריון במצב קשה, כתוצאה מפרשת-לבון ותבוסת מפא"י בבחירות. אך השנה הוא שפע בסחון עצמי, חיך והתחנן. הוא יודע ששום אדם או מפלגה שוב אינם מסוגלים לגזול ממנו את השלטון, וכי הוא יחזיק בו כל עוד יזל לעמוד על רגליו. ע, כן היה חופשי לגמרי לגלות את השקפותיו, אמונותיו ושגשגותיו. היתה זאת תמונה מאלפת של רחב תפיסה וקוצר-ראייה, של אנוכיות ופיקרות, של גאוניות וילדותיות, של ברק רעיוני ועקריות. בקיצור: דויד בן-גוריון בגיל 76. פייס לעורכים. העורכים עצמם התכוונו למאורע כמו להופעת ג'ולייט גרק. הם החקוטטו על המקומות הטובים ביותר, הסמוכים לראש-הממשלה. מחוסר פיתרון אחר, נאלצו המארחים לערוך הגרלה. הי מקומות סומנו במיטפירים, כל עורך הוציא מקופסה פתק, שקבע לו את מקומו, מי ב-ראש השולחן ומי בזנבו.

בן-גוריון הודיע שיענה לשאלות. אך הוא היה הרבה יותר פיקח מן הנשיא קנדי, העונה במסיבות-העתונאים שלו ללא הכנה ומקדמת, לכל שאלה הנורקת לעברו. בן-גוריון ביקש את השאלות בכתב, כמה ימים מראש. הוא בחר בשאלות הנוחות לו (כמ"עס כולן מפי שכירי מפא"י, הכין את תשובותיו בהקפדה. איש מן העתונאים רשם את התשובות בו במקום, אלא לשכת העתונות הממשלתית חילקה אחרי המסיבה גוסס רישמי מנופה.

אבא לא רצה. בדבריו שזר ראש-הממשלה כמה וכמה פסוקים בעלי ערך פסיכולוגי וביוגראפי מרתק. למשל:

- הסתלקתי מהתנועה הציונית לפני 57 שנה, כאשר עליתי לארץ... אבא שלי היה ציוני, חובב ציון, לפני התנועה היה ציונית. הוא לא רצה שאעלה, אם כי נתן לי כסף להוצאות הדרך.
- גם הערות הומוריסטיות לא חסרו. בין השאר:
- איינשטיין אמר פעם: אם התיאוריה שלי תתאמת, הגרמנים יגידו שאני גרמני, הצרפתים יגידו שאני אדם גדול. אם התיאוריה שלי תאכזב, הגרמנים יגידו שאני יהודי, והצרפתים יגידו שאני גרמני.
- אנו לא חיים בגלות, כשהגויים עשו את עבודתנו. לאושרנו אין די גויים בארץ.
- בארץ אנו לא לופטמנטשן (אנשי אוויר), אלא אנשים השולטים באוויר.

מישהו ובטחונות. אולם מאחורי פרפראות אלה, גילה בן-גוריון את האני מאמין שלו, כפי שהתגבש בסוף 1962. עיקריו:

- הדבר החשוב ביותר בעולם הוא ה"בטחון". עד היום הזה יש אידיאליים שאני מוכן למסור נפשי עליהם. אני מוכן לוותר על כל האידיאליים בשביל בטחון ישראל.
- **ובעיקר:** בטחוננו זה כבר לא כלום, מפני שמישהו מנסה לעשות את המינה, בסחור-ניזם לדבר-גנאי.
- התכונה העיקרית של עיקרון זה איננה מה שיש בו, אלא דחקה מה שאין בו. בכל המונולוג הארוך, לא הזכיר בן-גוריון אף לא פעם אחת את המילה "שלוש". לא הסכים אף ברמז כי השגת שלום תלויה באיזון מידה שהיא בישראל, או שישראל יכולה לפעול פעולה כלשהי לקראתו. הבטחון הצבאי לא צוין בדבריו כשלב-מעבר, עד להשגת השלום, אלא כערך עליון, קבוע וניצחי.
- אין מקום לפירוש אטומי של המרחב. להיפך: עלינו להתכונן לכך שיהיה בידינו כוח מרתיע, שהאוייב לא יעז להילחם בנו... את הכוח המרתיע הזה עלינו לקיים ב"כל התנאים ובכל האמצעים, בלי יוצא מן הכלל".
- כי: יש "להרתיע את האוייב, שידע שיש (המשך בעמוד 6)

הפורום הוגדר כך כדי למנוע את השתתפות עורכי העולם הזה.

(המשך בעמוד 3)

האם שכתוד התרבות האירופאית, האהובה עליו, צפחו הפוגרוםים מימי ספרד ועד ימינו? ... כטוב, אין האסן מסכים לשוויון, שכן, הוא זקוק לעזרות-ביית ועוברי נקיון שיעברו עברו. ארוני, אתה מבלבל מאדו. ד. רחל, עמישוב

אבנר

מה אפשר לצפות מילד שגולד במע"רת מפא"י? האם יודע לך בכלל מהם החיים במעברה? זה לא דומה ל"כסית" אל הלעג לשייח המסים רעש בקולנוע. הילחם כפי שיער אותו הילחם במעברה, ובאייכותל הוריו לשלחו לכית-ספר. הילחם במישטר שלא נתן לו להתפתח.

יוסף אבנר, באר-יעקב

מסעודה וששת ידיה

לבעיית מסעודה כהן וילדיה היושבים על סדרנות הרבנות (העולם הזה 1318): אני ראיתי אשה זו כשעברתי שם ב"מסירה. היא סיפרה על בעלה, המשתכר ומכה אותה. ילדיה ושכניה, אותם הקרתי, אישרו שאכן היה הבעל מתעלל באשה, אף בעת הירונה, וגם בילדים. מנתי למסורת כמו ויצ"ו, קול-ישר אל ומערכת עיתונים. אחרים ענו לי שהם לא יכולים לעזור, כי זה פתח לעוד מקרים.

עורכת-הדיון מטילדה סופריו, המטפלת ב"מסירה אנושי זה, אומרת שהיא חסרת ישע מול חוקי האישות המפגרים. מוכר הרבנות אמר לי - שמעידו היא יכולה לשבת שם עם ילדיה עוד שלוש שנים...

הנודו: הנב" מסעודה כהן. כדי שהקהל יידע את העובדות לאמיתות, הרנינו טוצא לנחוז להעטיר את הרברים על נכונותם: (א) האשה לא הביאה כל הוכחות ש"כלל אמנם מתנהג כלפיה באכזריות ואין בעל יסוד משפטי, שלב זה, להכריחו לפנות לגמרי את דירתו. (ב) האשה הודיעה לביה"ד שהיא מצאה ידיה מיוחדת בשכילה בשכונת נבעת-עליה ביפו, בשכר הורשי של 80 ל"י, וביקשה לחייב את הבעל בתשלום שכ"ד הנ"ל. ביה"ד נענה לבקשתה לחייב את הבעל לשלם את שכר-דירתה הנ"ל, נוסף על סך - 150 ל"י לחודש שביה"ד חייב את הבעל לשלם לה למונותיה. מלבד הוצאות מיים, חשמל וצור"י כיהלבה. ויש לציין שהכנסתו של הבעל היא כ"ה - 10 ל"י ליום שעליו עוד לשלם מזה חובות על הרידה והרהיטים. משום מה הופיעה האשה שוב ודרשה רווקא שיינתן צו להוציא את הבעל מהדירה. הרב דב כץ, מנהל בתי-הדין הרבניים, משרד הדתות, ירושלים

וילמה בקסבה

המתיי לקרוא בעתונכם חלק מ,סקר ה"מסעודת הישראלית" שחובר על-ידי האמריקאי וילמה בראילן (העולם הזה 1312), בו היא שוללת ל"חלוטין את צורת ה"נשה, האוכל והש"רות בכל המסעודות בישראל.

שור

הדבר הפליא אור תי מאד - שכן וילמה ביקרה גם ב"מסערה שלי, ועד כמה שאני זוכר - מצא המקום חן ב"עניה, והיא אף ה"ערה את תשומת לבי על כך, מיטום כך לא ברור לי מוע, כשהחליטה ל"השטיץ את כל המס"עדות, כללה גם אותי ברו"ח.

אלכס שור, מסעדת קסבה, תל-אביב וילמה בראילן פירסמה את שמות כל המס"עדות בהן ביקרה, אך לא ייחסה את ה"לקויים למסעדות מסוימות, אלא ל"רוב" רובן של המסעדות הנסקרות. היא הוכירה את קסבה לטובה, בפרק בו הביעה את צערה על סגירת המסעדה, לפני כשנתיים.

זכות קדימה כמדור זה תינתן למכתביהם של קוראים המצרפים את תצדומיהם למכתבים.

היא שונה היא מיוחדת במינה

היא... "BLEND"

תוצרת דובק - ערבות לטיב

פרסום רוי יעקבסון

אל תניח לה להתפשט... כאשר היא מתפשטת נגרמת לך אי נעימות.

המדובר הוא כמובן בנשירת שיער ובהת-קרחות. במקרים רבים אפשר למנוע את התפשטותן של הנשירה והקרחת על-ידי שימוש ב"אליקסיר" של הביאור-קוסמטיקאי ד"ר אלכסנדר רובין.

כל בקבוק מיועד לשימוש של חודש ימים. הנסיון הוכיח כי במקרים רבים הספיקו שלשה בקבוקים (בשלשה חודשים) להביא לתוצאות הרצויות.

הדרך לחיי-נישואין מאושרים

הופיעה חוברת מאת ד"ר שמחה לב המכשירה בני-הזוג ואלו העתי-דים להתחתן לחיי-משפחה יפים. להשיג בקיוסקים ובתחנות יעוץ - מנא רחי לסינג 11, תל-אביב, טלפון 226068

רקודים סלוניים

למד אצל דאוו פינסקר 2 טל 6905 ת.א.

כמו שאמר הגנרל ברנס, בספרו המרתק: "ישראל רוצה בשלום — אך רק בתנאים שלה". מסך היסטוריה המצלצלת של נציגונו מסתיר את העקרונות המהוללים של גישתם. אין בניהם לא פתרון חדש לבעיות המרחב, לא פשרה סבירה בעניין הפליטים, לא הצעה מעשית היכולה להתקבל גם על דעתו של הערבי המתון וההגיוני ביותר.

אך, בכל זאת, מחזיקים נציגונו מעמד במבחן הקשה של האו"ם? איך עולה בידם לשכנע רבים כי הם רודפי שלום מושבעים, התגלמות הפשרנות והמתנות?

יש בידיהם נשק סודי. שמו אהמד שוקיירי. שוקיירי והבריו, נציגי ערב, עקרים עד אין שיעור יותר מנציגי ישראל. הם מתייחסים אל המילה "שלום" כאילו היתה מילת גנאי. בהשחאה אליהם, נראים התנוטים המאובי נים של משרד-החוץ כסמל הגמישות. כאשר הנציגים הערביים מדברים על החזרת ישראל ל"גבולות 1947, הם מבהירים שלא ישלימו גם עם ישראל המקוצצת, ולא יכירו בה. כאשר הם טובעים את החזרת הפליטים, אין הם דורשים את החזרתם לישראל, אלא ל"פלסטין המשוחררת. כאשר הם מגנים את מדיניות ישראל, אין הם מבקשים את שינוי המדיניות, אלא את חיסול ישראל.

מצב זה, לא מוטל על נציגי ישראל אלא לצטט את דבריהם של שוקיירי ושות'. הדבר פוטר אותם מכל טיעון רציני מצידם. כל כמה חודשים נמצא בעולם מישהו הרוצה באמת בשלום, או לפחות בהסדר של פשרה. מישהו זה מנסח

שוקראן, יא אחמד. סיבות דיפלומטיות מונעות בעד ממשלת ישראל עצמה מלהביע לך את רגשותיה הכנים. על כן, אעשה זאת אני במקומה.

שוקראן, תודה רבה. אלה אלפי תודות. האם אתה גובה שכר עבור שרותיך למען ממשלת ישראל? אגא, אל תתבייש, זה מגיע לך. כי בלעדיך, מה היתה ממשלת ישראל עושה באו"ם? הנה, בדיוק כיום בו מלאו 15 שנים להחלטה הגורלית של עצרת האו"ם על חלוקת ארץ-ישראל בין מדינה עברית ומדינה ערבית, שוב עלתה בעיית הפליטים על סדר-היום. שוב נזכר מפנין העולם כי החלוקה הותירה אחריה מיליון כליטים א-מללים, שברזו וגורשו מבתיהם. שוב צפה המחשבה העגומה כי היהודים, עמי-הפליטים בהא הידיעה, כתייחס לפליטים באדישות צינית. שוב נקבע כי מדינת ישראל אינה ממלאת אחרי החלטת עצרת האו"ם מלפני חריסר שנים, בה נדרשה להחזיר את הפליטים הערביים הרוצים בכך.

קשה לתאר עניין יותר צודק, יותר הומאני, יותר ריגשי, מאשר עניינם של פליטי ארץ-ישראל. שום נציג באו"ם אינו מקנא בנציגי ישראל, הנאלצים להתנגד לדרישתם.

והנה, אתה פותח את פתך. אתה שופך אש וגפרית. אתה מהלל את הנאצים ומשבח את רוצחיהם-עמים. פניך קורנות מאושר, ולכל אדם באולם ברור כי אתה נהנה מעצמך מאד. אתה נואם ונואם ונואם. ובתום נואמך, מנקרת בלב כל הנוכחים רק מחשבה אחת: "ריבונו של עולם! שלח את הפליטים לעזאזל, יחד עם אחמד שוקיירי! אם האיש הזה יפתח את פיו שנית, אני אצחא!"

ענוקה ראה

ענוקה ירדי

שוקראן, שוקיירי! ממשלת ישראל מודה לך.

על מה חולמת שרת-החוץ של ישראל בלילות? אני מקחה כי ברוב הלילות מברך אותה אלוהים בחלומות. פו, בהם היא רואה את עצמה נואמת בפני תורמי המגבית המזללים דמעות של זהב, בעוד שמעון פרס נידון ל-15 שנות מאסר בעזון ריגול למען מדינה מורח-אירופית. אולם אין ספק כי, כמו כולנו, סובלת גם שרת-החוץ לעיתים — רחוקות, אני מקחה — מחלומות-בלהה. מה היא רואה בסיטום אה?

אני מתאר לעצמי שבאותם לילות נוראים היא חולמת כי אחמד שוקיירי נפל לתוך באר-נפס סעודית. יחד עמו נעלמו כל שאר נציגי ערב הנוכחיים, כאילו בלעה אותם האדמה. ובמקומם באה חבורה של נציגים חששים, שכולם נחמדים, חייכניים, מתונים, מפוכחים, יהודים וחביבים. וזו (באותו סיט נורא) קם יורשו של אחמד שוקיירי, ונואם נאום קצר וקולע, לאמור: "אנחנו מוכנים להכיר בקיומה של מדינת ישראל. אנחנו כואבים את כל כאב העם היהודי, שדורך כה רבות בארצו. תיכף, אין לנו כל רצון לזרוק את תושבי ישראל לימ, או לחסל את ההישגים הנהדרים של התיישבות הציונים. אנחנו רוצים בשלום. אנחנו מוכנים בכל רגע לפתוח במשא-ומתן ישיר. אנחנו מוכנים לפתוח את תעלת-סואץ בפני ספינות ישראל, ואת הדרך לכותל המערבי בפני מתפללים יהודיים.

אנחנו מבקשים רק דבר אחד — שישאל תמלא, לפני פתיחת המשא-ומתן, את החלטת האו"ם. שהיא תחזיר לשטחה את כל הפליטים הרוצים בכך — ואנחנו מצדנו מתחייבים מפליטים אלה היוז אורחים נאמנים ושוחררי שלום של מדינת ישראל. אין זה אנוח אנחנו מבקשים שישראל תצא מירושלים ותאפשר את בינאום העיר, לפי החלטת האו"ם. ושתחזור, באופן כללי, לגבולות שנקבעו לה לפני 15 שנה על-ידי עצרת האו"ם."

מי יודע עד היכן היה מגיע הסיוט, לולא צווחה שרת-החוץ מרוב אימה ונתעוררה.

איך נהגו הערבים על-פי קו זה באו"ם — ובכל מסעיהם-העמולה שלהם בכתב ובעל-פה, בעתונות ובידו, בשיחות דיפלומטיות ובעיתונות בינלאומיות — היו מעמידים את נציגי ממשלת ישראל במצב קשה ללא-נשוא.

כי עובדה היא שמדינת ישראל מפרה כיום את החלטות האו"ם. בכמה נושאים יש לה טענות הגיוניות לכך (כמו בעיית הגבולות), אך בנושאים אחרים יש באמתחתה רק פילפולים שדומים (כמו בעיית הפליטים). נציגי ישראל מדברים השכם והערב על שלום, על משאי-מתן ישיר, על הידברות והסדר. אך הם גבהירו לחלוטין כי לא יתכן שום משאי-מתן על חוץ גבולות המדינה, או על מתן הוכות לפליטים לחזור לשטחה.

כשם שהוא נמשך בין עבד אל-נאצר ובן-גוריון במרחב.

הצד הפאראדוקסי ביותר בכל הפרשה הוא כי דברי שוקיירי ושות' כלל אינם משקפים את ההשקפה האמיתית, הפרטית, של רוב שליטי ערב. כפי שמציין הגנרל ברנס בספרו, לא תבע עבד אל-נאצר עצמו מעולם את חיסולה של מדינת ישראל, לא בנאומיו ולא בשיחותיו עם זרים. פעמים רבות רמז כי יסכים לשלום אם יוחזר חלק מן הפליטים וישונו הגבולות.

אין לדעת אם זו דעה רצינית או העמדת פנים. אך דווקא אם זו העמדת-פנים — מה הטעם להעמיד פנים הפוכות ב"או"ם? מי ישים לב להכרזותיו האישיות של נשיא רע"ם, כאשר הרדיו והעתונות שלו מפיצים בכל שעות היממה את אדיהרעל של שיטנה ושינאה, מבטיחים את חיסול ישראל? לשוא מבטיחים המנהיגים הערביים, בשיחות פרטיות בהחלט, כי התעמולה נועדה רק לצריכה פנימית, כי ה"נאומים באו"ם אינם חשובים, כי שוקיירי אינו מייצג איש.

דברי שוקיירי קובעים את האקלים, ואקלים זה מגביל מראש את מעשי הממשלות, אם ירצו בכך, אם לאו.

יתכן כי השרות הגדול ביותר שמשרת אחמד שוקיירי את ממשלת ישראל הוא דווקא בירה הישראלית הפנימית. אילו שתקו הערבים, היו אזרחי ישראל יכולים לחשוב בשקט. יתכן שהיו שואלים כמה שאלות בלתי-נעימות.

למשל: איך זה קרה כי 15 שנה אחרי החלטת האו"ם רחוק השלום הרבה יותר מכפי שהיה אז? איך זה קרה שממשלת ישראל לא השכילה, במשך 15 שנים ארוכות אלה, לרכוש אף לא ידיד אחד במרחב הערבי? אינו מין ממשלה היא זו המכריזה בכל חודש כי המצב הבטחוני מחמיר והולך — כאשר מתפלגים הערבים וכאשר הם מת-אחדים, כאשר מתגברים הפיאודלים וכאשר הם נופלים? אבל מי מסוגל לחשוב, מי מוכן לחשוב, כאשר שוקיירי ושות' מרעישים עולמות ושרים הימונונים נאציים?

מדינת ישראל אינה מחלקת עיטורים. אילו נהגה כך, הייתה מצייע לה לטבע עיטור מיוחד על-שם האדג' אמין, להעניקו לשוקיירי.

הצעות, הסותרות את הקו הנוקשה של ממשלת ישראל לא פחות מאשר את הקו המסורף של ממשלות ערב. אך לא נעים לממשלת ישראל לדחות הצעות-פשרה של מתחך ניטראלי, הנהנה מאמון העולם.

מה עושים? לא כדור. פשוט מחכים לנאומו הבא של מר אחמד שוקיירי.

אפשר לסמוך עליו שידחה את הפשרה בשצף-קצף, כי נאום ארוך, בו יעליב — בדרך אגב — את הונדורס, איס' לאנו והקהיליה המאלאנאשית. הוא יגנה את ההצעה כי קנוניה ציונית נוספת, כקשר אימפריאליסטי-קומוניסטי-יהודי שטני. ואו לא נותר לנציג ישראל אלא למשוך בכתפיו, בחיוך מר ולמוד-סבל, ולהפליט: "אתם רואים?" כך קרה לרז"ח ג'ונסון. הוא פגע קשה בעמדת ממשלת ישראל. חבריה-הכנסת דרשו מן הממשלה לדחות את ההצעה בשתי ידיה. אולם נציגי ישראל לא הורדו. הם המתנינו.

ואמנם — לפי הצעת שוקיירי דחו הערבים את המזימה השפלה. ישראל ניצחה.

מר אחמד שוקיירי, שהוא ערבי פלסטיני מעכו, אינו מחדש הרבה. הוא פועל על פי דוגמה היסטורית. במשך דור שלם לא היה להנהגה הציונית הרישמית ירדי נאמן יותר, עוזר מסור יותר, מחאדג' אמין אל-חוסייני, המופתי הירושלמי. מדי פעם הציעו גורמי-החוץ הצעות שיכלו לחבל בקו ה"ציוני אבל בכל פעם הודרו המופתי ודחה את ההצעה. אילו הסכימו המופתי ושות' לתוכנית-החלוקה של הלורד פיל, היתה קיימת כיום מדינת-ישראל קטנטנה, מעין ואתיקן. אילו הסכימו אגושי המופתי ב-1946 לעליית מאה אלף יהודים ממחנות העקורים, לא היתה קיימת מדינת-ישראל כלל. ההודמנות ההיסטורית החרד-פעמית, שנוצרה בשנים 1945-47, היתה חולפת ללא שוב.

אילו הסכימו מנהיגי-ערב להחלטת עצרת או"ם משנת 1947, היתה קיימת כיום מדינת-ישראל ללא הגליל המערבי, ללא לוד ורמלה, ללא ירושלים ויפו, ללא נצרת ואשקלון. כך היה קיים שיתוף-פעולה מופתי בין הצויר נים והמופתי. הוא הסתיים בחיסולה המדיני של האומה הערבית הפלסטינית. כיום נמשך שיתוף-הפעולה בין שוקיירי וקומיי באו"ם,

במדינה

טרך להתפזר. במערכת הבחירות יעמיד בן גוריון את עניין המימשל במרכז תעמולתו — והעם יכריע.

זוהי תוכנית של סחיטה גלוויה. אולם ה' סחיטה היתה מוצדקת: אי אפשר להכריח ראש ממשלה להמשיך בתפקידו כשאין מקב לים את דעתו בעניין חשוב. כך, במכה אחת, היפנה בן גוריון את הזרקור לעבר מצבם המזוה של יריביו, עסקני המפלגות, שאינם מסוגלים להתקיים בלעדיו.

איום סרק. הנפגעת העיקרית היתה מפלגת אחדות העבודה. עם הקמת הקואליציה ציה הנוכחית, הוענקה לה במפורש הזכות להצביע בעד ביטול המימשל. מכך מתפרש שהממשלה התחייבה להמשיך לכהן גם אם יבוטל המימשל. עתה שם בן גוריון את הייבות זו ללעג. הוא ידע היטב שאחדות העבודה חוששת מפני בחירות, וכי גם ל מפלגות האחרות אין כסף לניהול מערכת בחירות.

יגאל אלון הגיב מיד. טען הוא: אם ה' ממשלה תתפטר, בניגוד להתחייבותה, אין פירוש הדבר פיזור הכנסת. כי רק הכנסת עצמה יכולה להחליט על פיזור, ועל עריכת בחירות חדשות.

איך יוכל רוב הכנסת למנוע בחירות חדשות, אם אינו מסוגל להקים ממשלה בלי בן גוריון? ישנה רק אפשרות תיאורטית אחת, ועליה רמז אלון: הממשלה תתפטר, הכנסת תסרב להתפזר, לא תהיה ממשלה חדשה. במקרה זה תצטרך הממשלה ה' יוצאת להמשיך לכהן כממשלת מעבר, עד לתום תקופת הכהונה של הכנסת הנוכחית.

היה זה איום סרק. הציבור לא יסבול ממשלת מעבר במשך שנים ארוכות. הדבר יביא בהכרח לאנדרלמוסיה, וזו הנחיל ל' מפא"י ניצחון מכריע בבחירות שלאחר מכן. **ניר או בניעה.** גם אלון הביין כי ה' איום נבוב. לכן פעל מאחורי הקלעים כדי למצוא נוסחה, שתאפשר לאחדות העבודה להעמיד פנים כאילו היא לוחמת לביטול המימשל, בשעה שהיא עושה את ההיפך. אחת ההצעות: לבטל את המימשל להלכה, להשאיר אותו למעשה.

אם ביקש בן גוריון להוכיח את אפסותם של עסקני המפלגות הקמים נגדו, הרי הצ' ליה. כל עוד אין רוב הכנסת מסוגל להקים ממשלה ניר, בעלת מצע מינימום משותף ו' מוסכם, שתוכל לנהל את המדינה למשך כמה שנים — הרי יצטרך הרוב לקבל כל תכתיב של בן גוריון, יהיה אשר יהיה. אפילו יירק ראש הממשלה בפני יריביו, יצטרכו להעמיד פנים שזה גשם.

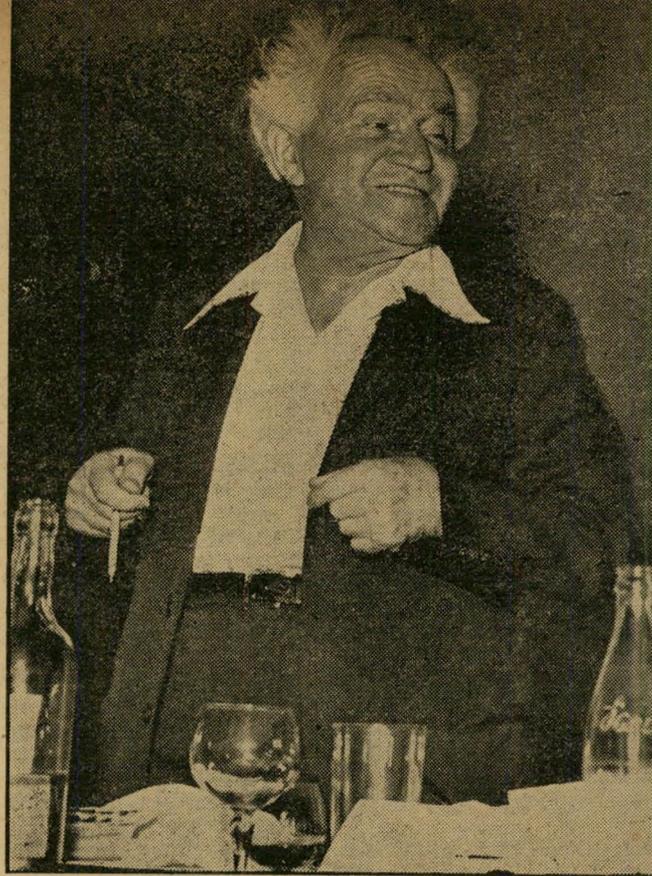
מנגנון

צייד דובים

גדעון האוזנר התפטר. עוד פעם.

בפעם הראשונה עשה זאת למחרת משפט אייכמן. הפירסומת העולמית שלו הגיעה לשיאה. הוא יכול היה לקוות שאם יחזור מיד לפרקטיקה הפרטית שלו, ישגשג מבחינה כלכלית. והרי כשקיבל על עצמו את תפקיד היועץ המשפטי, שישה שבועות בל' *

עלידי ביטול תואר "המושל הצבאי", העברת סמכויותיו לקצין מטעם אלוף ה' פיקוד, שיעשה את אותו הדבר.

דויד בן גוריון במסיבת עורכי היוםנונים

"אני לא יכול להגיד שאני שייך לדור הצעיר, אבל..."

להתכונן לשמוע בעתיד יותר על מיסאלי עם (ראה תצפית).

הממשלה

הגשם הגדול

המימשל הצבאי הפך בשביל דויד בן גוריון עניין שבאמונה, כמו הפרה הקדושה בעיני ה' והשילוש הקדוש בעיני ה' נוצרי.

אומנם, כל מוסדות הבטחון המוסמכים כבר קבעו זמנן (אם כי לא בפומבי), כי המימשל זרקא מויק לבטחון המדינה בשטח המלחמה בריגול ומניעת מתחרות. הוא מועיל רק להוספת ארבעה עד שישה חברי כנסת למפא"י, ילמיבצעים של גזילת קר' קעות הערבים. יתכן שאפשר היה להשיג מטרות נאורות אלה בדרך אחרת. אולם בן גוריון מתעקש.

השאלה היא: מה יקרה אם רוב הכנסת יחליט לבטל את המימשל, כשתועלה הצ' עת' החוק הפרטית הבאה?

השבוע, במונולוג הארוך שלו בפני עורכי היוםנונים (ראה לעיל), נתן דויד בן גוריון על כך תשובה ברורה לחלוטין. תמציתה: אין כל ערך לרוב בכנסת, כשהוא מכוון נגד בן גוריון.

סחיטה גלוויה. הסביר בן גוריון את תוכניתו: במקרה זה הוא יתפטר. התפטרותו של ראש הממשלה דינה כהתפטרות הממשלה כולה. הרוב הדוגל בביטול ה' מימשל, המורכב מסיעות כמו מק"י וחרות, לא יוכל להקים ממשלה אחרת. הכנסת תצ'

תקופת התנ"ך קרובה לי יותר, ואני בטוח שהיא קרובה יותר לכל נער בישראל. "אני לא חי בגלות. ברחתי מהגלות כשלא היתה מדינה... לא רצינו לשבת בגלות הזאת עם החיים הריקים והאפסיים, בלי יצירה ובלי עצמאות.

"מה הקשר בין העיירה ובין היהודי ב' ארץ?"

דהיגול והפירור. אולם בן גוריון לא היה בן גוריון, לולא חזר מדי פעם לחש' בנותו ולטכסיו המפלגתיים. לכן, אומנם "יש לנו העם הכי טוב בעולם", אולם "יש לנו מי שטר מדיני אומלל שאין כמוהו ב' עולם". צירוף שתי הסיסמות יחד מוכיח, במקצת, את נאומיו המפורסמים של הפירור הגרמני.

איך לתקן את המישטר? על כך ענה בן גוריון ארוכות, בתשובה לשאלה מוזמנת של כתבת דבר. הוא הוכיח שבגיל 76 עדיין מוכן הוא ללמוד מאדם צעיר ממנו: הנשיא דהיגול. תרופת הפלא החדשה: מיסאל-העם.

עוד לפני תריסר שנים התנגד בן גוריון לעצם הרעיון הזה, שהועלה או על ידי מנ' חם בגין (בקשר עם בעיות שונות, כגון השילומים בגרמניה). אז נראה הדבר לבן גוריון כאמצעי פאשיסטי פסול. עתה הש' נתנה דעתו: הוא היה רוצה במיסאל-עם, לשם הנהגת שיטת הבחירות הרובנית והבט' חת המימשל הצבאי, אך יריביו בכנסת מוני עים את הדבר. הם פותחים מפני הכרעה עממית.

לפי כל הסימונים, נכנס הגיוק הגוליסטי לראשו של בן גוריון. אורחי ישראל יכולים

(המשך מעמוד 4)

לנו נשק כזה, שהוא יותר פעיל ויותר אפקטיבי מהנשק שלו.

על נושא זה, הרציני ביותר בכל המונר לוג, היו דברי ביגלי גם הבלתי רציניים ב' יתרי. הוא לא ניסה להסביר מה מביא אותו למחשבה כי המצרים לא יוכלו להשיג אותו נשק יעיל ואפקטיבי בטענו כי אפשר להשמיד את ישראל גם בנשק שיגרתי, ה' עלם לגמרי מן ההבדל העצום בין מלחמה אטומית, בה אפשר להשמיד את ישראל תוך דקות מעטות, לבין מלחמה שיגרית, ה' אורכת שבועות וחודשיים, בהם יספיקו עמי העולם להתערב.

● מאחר ויש לבדוק כל בעייה בארץ ובעולם לאור צרכי הבטחון השוטפים, הל כלל זה גם על היחס לגרמנים. בן גוריון שלל גמרי "גועזי", הטוענת שכל הגרמנים אשמים בשואה. אך הוא הבהיר כי העיקר לדיוו במקום אחר: גרמניה יכולה לספק מיתקנים בטחוניים. דבר זה חשוב עד אין שיעור יותר מכל הזכרונות מתקופת ה' נאצים, ומכל החששות לגבי עתיד גרמניה.

תוך כדי כך הפליט בן גוריון עקיצה כלפי צרפת: "יש מדינות בודדות בעולם ה' מוכנות למכור לנו נשק, אבל גם אלה רק בטבין ותקילין. איני אומר זאת לגנותן. אני מלא הוקרה וידידות למדינות אלה, כמו מדינת צרפת. חייבים אנו לשלם בטבין ו' תקילין בעד כל דבר שאנו קונים."

● "יש לנו העם הכי טוב בעולם, ש' אין כמוהו, לא היה כמוהו בכל ההיסטוריה, ואין כמוהו כיום."

● **אפתעת הערב:** "לא נחזק לנו מיזוג גלויות. לא הכרחי שיהודי פולני יתחתן עם יהודיה מרומניה... אני מודה על שגיאה שלי. גם אני הייתי דוגל בסיסמה של מיזוג גלויות, וכשהתעמקתי יותר בשאלה, הגעתי לכך, שזו מילה ריקה שאין בה תוכן." למה יש תוכן? רק לדבר אחד: סתימת הפער החינוכי בין שכבות כלכליות, ללא קשר עם בעייה עדתית כלשהי.

● **בלי רמטכ"ל תימוני.** מה גרם ל' שינוי קיצוני זה? הדיבורים על מיזוג גלויות, רמטכ"ל תימוני וכזו היו תמיד הצ' טעצעות בפי בן גוריון. אולם בינתיים הבין ביגלי כי כאן טמון תומרינפץ אדיר, העשוי לפוצץ ברבות הימים את המישטר האשכ' נזי. יתכן כי הדרשה להחליף את יצחק בן צבי בנושא ספרדי, ולידתה של מחתרת ספרדית, העמידו אותו על גודל הסכנה.

● "אני לא יכול להגיד שאני שייך ל' דור הצעיר, אבל אני מבין כמוהו, ויודע כמוהו. אני מרגיש שהתנ"ך יותר קרוב לי מאשר סיפורי מנדלי... בתנ"ך אנו מוצ' אים חוויות של עם שישב בארצו."

מעולם לא התקרב בן גוריון כל כך ל' השקפת העולם הכנענית, כמו בקטע זה. "אם תשאלו אותי מה יותר קרוב לי, אם חיי העיירה או תקופת התנ"ך? — הרי

שר המשפטים דוב יוסף מחלקים את עור הדוב

קיימים סיכויים, כי דויד בן-גוריון יזום עוד חזרה הכרעה בדבר קיומו של המימשל הצבאי. הדרך: עריכת מיסאל-העם הראשון בתולדות המדינה, כשהבוחרים יתבקשו להשיב הן או לאו על השאלה אם לבטל את המימשל הצבאי. כבר מובטחת לו הסכמת הדתיים-לאומיים לעריכת מיסאל-העם, ואילו אחדות-העבודה תקבל את המימשל כמוצא מן הסבך שהיא נמצאת בו כעת, בגלל התחייבותה לפעול למען ביטול המימשל הצבאי. בן-גוריון מקווה שעליידי עקיפת הכנסת בשאלה זו ישיג רוב בציבור.

שוב תונהג סלקציה חמורה לגבי העולים לישראל. מעתה יקפידו מחדש, שלא יעלו על חשבון הסוכנות היהודית חולים כרוניים או נכים. ריבוי המקרים הקשים בעליה האחרונה הכביד על כל מוסדות הרפואה והסעד, שעמדו כבר בפני צימצום ניכר.

צפויה עליה גבוהה מאד של מרד יוקרה-מחיה. לפי הערכת משרד האוצר תגיע העליה לכדי 12 נקודות לפחות. על רקע זה צפוי מתח מחודש בין השרים הכלכליים לבין ראשי ההסתדרות המאפיינים, שיודעו תשלום התוספת במלואה. צפויה מתיחות גם בין המשרדים הכלכליים לבין התעשיינים, על רקע דרישתו של שר האוצר כי התעשיינים יצמצמו את הוצאות השירותים שלהם, כדי לא להעלות את מחירי תוצרתם.

ישראל תחסה, כנראה, את הפחד השחור ביהלומים גלמיים. עד כה קנתה ישראל יהלומים גלמיים מארצות אפריקאיות מסוימות, מחוץ לקארטל העולמי. הקארטל היגב בפעולות לחץ בשוקי-הייצוא של ישראל,

עסקני פא"י את האיש המתאים ממנו יוכלו לתבוע את המגיע. ההצבעה בכנסת באה לרמוז למפא"י, כי לעיתים יוכלו גם סיעה קטנה ונגררת לב" עוט ולהפוך את העגולה. כי כלל בדוק הוא, שפילגש-בשכר, אשר אינה מקבלת את מענקיה הקבועים — הופכת להיות סוררת. אם לא תמהר מפא"י לפייס את הפילגש, יש לצפות לעוד כמה הצבעות של פא"י הקואליציונית עם האופוזיציה.

אקלים

יבש מאד

הם ויבש. זוהי התחזית הקבועה מזה כמה שבועות. אורחים מעטים נהנו אומנם ממזג האוויר הבלתי-רגיל, יצאו להתרחץ ולהשתוף על שפתיהם משך כל חודש גר במבר ותחילת דצמבר. אך בסך-הכל, היה זה מצב עגום. כי עצירת-הגשמים הגיעה לממדים מדאיגים.

בפרדסים נמשכה ההשקיה במלוא תנופי, תה, כאילו היה זה אמצע הקיץ. הדבר ייקר את הוצאות העיבוד, ואף פגם בטיב הפרי. כי גשמי-החורף משפרים את טעמו, מוסיפים לו עסיסיות שאין בכוח ההשקיה ה"מלאכותית" לתת לו. גרוץ מזה: השאיבה

בר אחרי לכידת איימון, ידע כי משפט זה יתן דחיפה עצומה לקאריירה שלו. בהגישו התפטרות ראשונה זו, לא יכול היה להסתיי. הוא תבע הכרה בסמכויותיו הבלעדיות, אילו הכירה בהן הממשלה, היה האזנר מחסל למעשה את שר-המשפטים, מבטיח את עתידו הפוליטי; ואילו סירבה הממשלה להכיר בהן, היה האזנר פורש מתפקידו, על בסיס מצפוני, מבטיח את עתידו הכלכלי.

אולם בן-גוריון לא רצה שהאזנר ילך. הוא סמך על הפרוגרסיבי-לשעבר הרבה יותר מאשר על דוב יוסף המפא"י. הוא ידע כי האזנר יהיה כלי נאמן, נער-חצר לדוגמה. אך הוא גם לא יכול היה לפגוע ביוסף.

הפיתרון: דחיה עליידי מינוי ועדה.

שר או קומיסאר? הוועדה סיימה ב" פשרה: ליועץ המשפטי יש סמכויות בל" עדיות, אך שר-המשפטים יכול להפקיען בכל רגע לעצמו. בן-גוריון רצה כי המ"ט שלה תאשר מסקנות אלה אוטומטית. אך דוב יוסף התנגד בתוקף, תבע דיון מלא בממשלה.

שוב נידחה העניין. האזנר נשאר ללא הכרעה, הזמן הטוב עבר, ויוסף — שהוא בוס קשה גם במיקרה הטוב ביותר — הת' עלם בכלל מקיומו במשרד-המשפטים.

בינתיים התחזקה עמדתו של יוסף מבחינה ציבורית. בראשית החיכוך היה העולם הזה הגורם היחיד שהצביע על הסכנה ה"טמונה בעצמאות-הכנובת של היועץ המ"ט, שהוא קומיסאר בן-גוריוני. אולם כא" שר קרא בן-גוריון בכנסת את חוות-דעתו של האזנר נגד השופט העליון משה לנגוי, בפרשת אהרון כהן, הבינו רוב הח"כים את המצב.

הדעה הכללית: מוטב שר-משפטים טוטא-ליטארי כמו דוב יוסף, האחראי בפני ה"כנסת, מאשר יועץ משפטי טוטאליטארי "עצמאי", הרוקד לפי הלילו של בן-גוריון ואינו אחראי בפני איש.

מקום פזוי. השבועות עברו, והאזנר הבין כי הוא מאבד את ההזדמנות הטובה לפרישה בכבוד. בינתיים מכר הוא לשבועון אמריקאי סידרה של סקופים ממשפטי אייכ"ן (שנשמרו בסוד כמוס בפני הציבור ה"ישראלי). הוא הבין שאם יתממה, תידחה הילת המישפט, שתועיל לכינון פרקטיקה פרטית משגשגת, וגם במאבק נגד יוסף תהיה ידו על התחתונה.

כך באה ההתפטרות הנוספת. שוב הש' תדל בן-גוריון לשמור על יועצו הנאמן. הוא שקל אפילו את האפשרות להעביר את דוב יוסף לתפקיד אחר בממשלה (בשטח הכלכלי), למנות את האזנר עצמו לשר משפטים. למפא"י עדיין שמור מקום במ"ט שלה, שהתרוקן עם מותו של גיורא יוספטל. במיקרה זה, כלל לא יתמנה, לפי שעה, יועץ משפטי חדש.

אפשרות אחרת: להשאיר את יוסף במש"ר-המשפטים, אך להכניע אותו, לחייבו ל"קבל את הכרעת הממשלה, המכחזת נגדו. מי שמכיר את דוב יוסף, יפקק באפ" שרות זו.

מפלגות

הפילגש הסוררת

שתי ידיים מורמות היו לאחרונה את ה"סיפור המפלגתי המעניין ביותר בכנסת. היו אלה ידיהם של שני ח"כי פועלי אגודת"י ישראל, הרב ד"ר קלמן כהנא, ויעקב כץ, הגיינג'י.

עד כה הורמו הידים תמיד לפי פקודת מפא"י, יחד עם הקואליציה. והנה, בדיון על הטלביזיה, היו הידים ידי אופוזיציה. לא זו בלבד, אלא שבהצבעה זו אף זכתה האופוזיציה לנצחון, הכריחה את הקואליציה לדחות את ביצוע-החטף של הטלביזיה, צד לעריכת דיון מקיף בכנסת.

הבעיטה. מה דחף את שני הדתיים ל"התקומם נגד מפא"י? השניים עצמם לא הסתירו את הסיבה. מפלגתם הקטנה הק' ריבה עד כה קורבנות רבים, כדי לזכות בחסי מפא"י. הם נודו עליידי חבריהם מאגודת-ישראל, הורחקו מבתי-כנסת וקוד"ש נגדם מלחמת-מיצוח בין החרדים. כל זה, תמורת התיקחה כי מפא"י תעזור ל"מפלגה בכסף ובאפשרות להתבסס באזורי הפיתוח והעליה החדשה.

כל עוד היה בנימין מינץ בחיים, ידע כיצד לגבות ממפא"י את שטרית-חוב שלה. אולם בינתיים חלו שני שינויים: בנימין מינץ שבק חיים לכל חי ואילו במפא"י הש' תררה אנדרלמוסיה, עד כי שוב לא מצאו

מ ר ב י צ י ם ת ו ר ם

עד כי צפויה הסכמתו של שר המסחר והתעשייה, פנחס ספיר, להורות על הפסקת הקניה השחורה.

סיכפוך הכשרות ב"אליעל" יוכרע כממשלה, נגד שר התחבורה ברייהודה ולמכות הדתיים. על אף שהושג כבר הסכם בין הדתיים לבין הנהלת אל-על, הפריע ברייהודה לביצוע ההסכם, מטעמים עקרוניים. עתה יאלצו אותו יתר השירים להיכנע לדתיים. התנאי העיקרי: פקיד מחלקת החשבונות של אל-על יועסק בפיקוח על הכשרות. אל-על תמשיך לשלם את שכרו, ואילו הרבנות הראשית תיתן לו הוראות.

בעלי המשכנתאות הצמודות יחדשו את מאבקם נגד האוצר. אחרי שבמשך כמה חודשים קיוו להסדר שקט, יפתחו בקרוב בפעולה נמרצת, תוך תביעה שהאוצר יעניק להם הקלות. יצעדים הצפויים: הכרזת שביתה, הפעלת לחץ על חברי-כנסת מכל המפלגות, גילוי מקרים של העדפה, ופניה למבקר המדינה.

צפוי חידוש במערך הדתי במדינה. רבנים אמריקאיים תושבי ישראל יתכנסו לאסיפה כללית ראשונה, כדי להביע את אי-שביעות רצונם מן הצורה שבה מנהלות המפלגות הדתיות את ענייני הדת במדינה. כינוס זה יהיה יוצא-דופן בגלל תופעה נוספת: ישתתפו בו רבנים מכל הזרמים — החל באורתודוקסים וכלה ברפורמיים.

הסוכנות היהודית מנסה למנוע סוג חדש של ירידה מן הארץ. המדובר במתישבים האדבנטיסטים מדרום מערב ארצות-הברית, שהתישבו במושבי אמירים. שומרי-השבת הנוצריים התאכזבו מחילול יום המנוחה עליידי שכניהם היהודים, וכן מאורח החיים החופשי מדי במדינה, רוצים לחזור לארצם. הסוכנות תציע להם להתישב בשכונה נפרדת של מושב בעמק יזרעאל, לנהל שם אורח חיים הנראה להם.

זעקת המתישבים הותיקים של ראש פינה, שהם מופלים לרעה לעומת העולים החדשים, תעשה את שלה. לוי אשכול יאשר, כנראה, מתן אמצעי יצור לאיכרים החודשים של המושבה הותיקה, בתוספת תקציב חדיפעמי להתבססות.

המוגברת דילדלה את מקורות המים, הדלים בלאו הכי.

יתר החקלאים לא נפגעו עדיין בצורה רצינית. למולם, קדם ליושב הנוכחי יורה בלתי-רגיל, שהייתה את האדמות בכמות רבה של מישקים. מי אחרי היורה, ש' נמשך מיום הכיפורים עד למחצית הג' ש' סוכות, זרעו רוב החקלאים את תבואות החורף שלהם. הגשם הראשון הספיק להג' ביט את הזרעים ולשמור על חיוניותם גם כיושב הממושך. אולם אם לא ירדו גש' מים תוך השבועיים הקרובים, צפויה סכנת קמילה לכל שדות הפלחה.

הקו הוזה צפונה. בעיה חמורה במיור חד צפויה למשקי הנגב המערבי. בסוף ה' שנה שעברה הוזה משרד החקלאות את קרם הפלחה צפונה. כלומר: הודיע למשקי הדרום לא לזרוע גידולי פלחה בשטחים נרחבים, שנפגעו בשנים האחרונות מבצורת כרונית. אם יזרעו — לא תשלם הממשלה פיצויי בצורת. תחת זאת הציע להם גידולים תע' שייתיים אחרים, וגידול עזרי צאן ובקר. אך המשקים התעלמו ברובם מדרישה זו, זרעו שטחי פלחה נרחבים וכבר עתה ברור ששטחים אלה אבודים.

הסביר איש תיכנון המים בישראל: "ה' חורף מביא שתי ברכות לארץ יבשה כמו שלנו: הגשמים ממלאים את המאגרים התת' קרקעיים ומגדילים את הכמות באגמים וה' נחלים. הם חוסכים את השקיה מלאכותית, ובצורה זו מגדילים עוד יותר את רזרבת המים של הארץ."

עד כה הצטיין חורף תשכ"ג בהפך הגמור מזה. אם לא יבואו לפחות שלושה חודשים גשומים שבכ כמעט, אפשר לצפות הקיץ לתח' זית קבועה: הם ויבש מאוד.

מדיניות

מסין עד סין

מה קרה לזקן? שאלו את עצמם כמה וכמה מראשי המדינה, כאשר נודע להם שבישיבת הממשלה הביע דויד בן-גוריון את דעתו הפרטית כי בסיכסוך הסיני-הודי צודקים דווקא הסינים (העולם הזה 1316). אולם במחשבה שנייה נסתבר להם ש' כרגיל, הרחיק בן-גוריון לראות את מהות הדברים.

לבן-גוריון יש דרך-מחשבה חד-סטרית. כמו היהודי בדיוחה, שכתב מחקר על הנושא, "הפיל והשאלה היהודית", בוטח הוא כל עניין מתוך האסקטס הצר של האינטרס הישראלי — כפי שהוא מבין אותו.

שתי טענות. בשללם את הגבול ה- קיים בינם לבין הודו, הסתמכו הסינים בעיקר על שתי טענות:

● גבול זה אינו תואם את "הגבולות ההיסטוריים" של סין.

● הגבול המזרחי ("קו מק-מאהון") נקבע באופן שרירותי על-ידי מדינאי בריטי, סר ארתור מק-מאהון, בוועידה שנערכה

שרייהעבודה אלון הפוסל — במינימומו 1906

בעצת היהודית סימלה בשנת 1914. סין היתה אז חסרת-אונים, ולא יכלה להתנגד. נציגה אמנם חתם על ההסדר בראשי-יתבות, אבל שום ממשלה סינית לא הסכימה מעולם לאשר את ההסכם.

תקדים לשעת-כושר. לגבי הטענה הראשונה, ברורה ההקבלה לגמרי גבולות מדינת ישראל אינם תואמים את "הגבולות ההיסטוריים" של ארץ-ישראל, הרשומים בתנ"ך.

ממשלת ישראל אמנם אינה תובעת, כיום, את החזרת הגבולות ההיסטוריים, כפי שעושה זאת תנועת החרות. אולם אם תבוא שעת-כושר, בדואי לא תשכח להחיות תביעה זו, הכרוכה בעצם מהות האידאולוגיה הציונית.

מעניינת עוד יותר הטענה השנייה: ש' הגבול הוכתב על-ידי בריטניה, תוך ניצול חוסר-האונים החולף של סין, ועל כן אינו תוסס. כי טענה דומה אפשר להעלות לגבי הגבול הדרומי של ארץ-ישראל — ואמנם נרמז על כך עוד בימי מיבצע-סיני.

תקרית במטבה. מעולם לא היה קיים גבול ברור לגמרי בין מצריים וארץ-ישראל. חציהאי סיני היה מאוכלס תמיד,

למשל — אם תתחולל בירדן מהפכה סרוינאצית. השבוע חזר דויד בן-גוריון רשמית על איומו שבמקרה זה לא תשב ישראל בחיבוק-ידיים. איום זה אמנם נועד לפי טעה לחזק את המלך חוסיין ולתמוך בבדיטים בסיכסוך התימי, אך הוא משקף גם את דעתו של בן-גוריון לטווח ארוך.

מאז שחרר ההיסטוריה, על-ידי שבטים שמיים. אולם מצרים היתה תמיד מעוניינת להחזיק בו, הן כמחיצה הגנתית, הן כי בסיס-זינוק התקפתי.

הגבול הנוכחי נקבע באופן שרירותי לגמרי על-ידי הבריטים, ששלטו במצריים, תוך ניצול חוסר-האונים של הממלכה ה- עותומנית, ששלטה בארץ-ישראל.

בראשית 1906 תססה יחידה של הצבא התורכי את העיירה טבה, במיפרץ אילת, כתגובה על פעולותיו של מפקד בריטי נגד הברואים בסביבה. הדבר גרם למתיחות רבה. בשיחות שנפתחו בין הכדיב (המיש נה-למלך) המיצרי לבין מוכתר פאשה, הנציג התורכי, הודו התורכים כי חציהאי סיני שייך למצריים — אך טענו כי חציהאי כולל רק את השטח שמדרום לקו ישר בין עקבה והעיר סואץ. במילים אחרות: שגבולות ארץ-ישראל מגיעים עד לתעלת- סואץ עצמה.

העיר על כך המושל הבריטי במצריים, הלורד קרומר: "אם יתקבל קו זה, יוקרב הגבול התורכי עד לסביבת נחל, כלומר — עד לטווח סגיעה במצריים... מיפרץ עקבה יהפוך ים סגור בידי תורכיה, והדבר יסכן באופן קבוע את הסחר עם ה- מזרח...".

גבול האוטונומיזם. אולם תורכיה היתה חלושה, ובריטניה היתה חזקה. ה- בריטים הגישו אולטימטום, תבעו שהגבול יעבור בקו ישר מרפיח לנקודה הנמצאת לפחות 4.5 קילומטרים מדרום לעקבה.

זהו הגבול הנוכחי. הוסכם עליו רשמית באחד באוקטובר, 1906. אך אם תתקבל טענת פקינג שאין תוקף חוקי לגבולות מסוג זה, שהוכתבו על-ידי מעצמה אימפר- יאליסטית לפי האינטרסים שלה, הרי חלה טענה זו גם על גבול סיני, שנקבע בצורה זו — בדיוק כמו הגבול הדרומי של סין כעבור שמונה שנים.

הכנסת

גמישות מכסימלית

על לורד בריטי נודע סיפרו פעם איך קם בבית-הלורדים, כדי לענות בשם הממ- שלה על הצעה לסדר-היום. הוא דיבר ב- להס ובתוקף. לקראת סוף דבריו ניגש אליו פקיד, מסר לו פתק. הנואם עצר לרגע את שטף דבריו, המשיך: "אני מצטער כי שגיתי. עמדת מפלגתי היא הפוכה מזו ש- הסברתי כרגע. על כן אני לוקח חזרה את כל דברי, וטוען בדיוק את ההיפך".

יגאל אלון אינו לורד אנגלי, אך השבוע מצא את עצמו במצב דומה. כמו אותו לורד, לא איבד את עשתונותו לרגע. רעיון מקורי. מפלגת אחדות-העבודה עומדת תמיד בפני בעיה מטרידה: איך להצדיק את עצם קיומה. בהיותה נתונה בצבת בין מפא"י ומפ"ם, קשה לה מאד להיות מקורית, להוכיח לציבור שיש לה לתרום תרומה משלה לחיים המדיניים.

לכן נמצאת אחדות-העבודה ברדיפה מת- מדת אחרי רעיונות חדשים, מקוריים ו- מרשימים. ערכם הממשי של הרעיונות חשוב פחות מאיכותם התעמולתית, כאמצעי להוכחת ייחודה וחיוניותה של המפלגה. בין הרעיונות האלה צץ גם רעיון השכר המינימאלי. תוכנו: להבטיח לכל עובד במ- דינה שכר-מינימום, שיבטיח לו לפחות קיום מינימאלי. רעיון זה הוגשם זה מכבר, בצורת חוקים ממלכתיים, במדינות קאפי- טליסטיות רבות, כגון ארצות-הברית.

היתה זאת המצאה מקורית של אחדות- העבודה, ואיש לא נלהב לה יותר מחבר- המפלגה יגאל אלון, שיש לו עין טובה לענייני-תעמולה ויחסי-ציבור. רעיון שכר- המינימום הבטיח למפלגה שכר-מכסימום בשטח התעמולה.

כל הפוסל. אולם מאז קרה אסון. אחדות-העבודה נכנסה לממשלה, והממשלה מתנגדת בהריופות לרעיון שכר-המינימום. אילו היתה קיימת במדינה הגינות מיני- מאלית, לא היו חברי שאר המפלגות מוכי- רים לאחדות-העבודה את רעיון המינימום. אולם אין הגינות כזאת. יריבי אחדות- העבודה דאגו להגיש בכנסת הצעה לחקיקת חוק של שכר-מינימום, בדיוק לפי רוח רעיונו המקורי של יגאל אלון. הממשלה (המשך בעמוד 9)

* גבול זה היה משאיר בידי מצריים רק את המשולש אילת-סואץ-שארם-אל-שייך, הדומח באמת לחציהאי, ואילו ארץ-ישראל היתה מגיעה למבואות פורט-סעיד, איסמ- עאליח וטואץ.

1. ההתקפה הבריונים פותחים בהסתערות על אורי מילשטיין, הנושא את הכרזה האומרת "חתמו למען נישואין אזרחיים — הליגה למניעת כפייה דתית". מילשטיין, סטודנט ירושלמי, עומד כשגבו לחזון התמונות של קולנוע אורגיל.

באגרופים ובמקלות מתקיפים החסידים

של הכפייה הדתית את המתנדבים

שיצאו להחתים, הפעם בירושלים, את

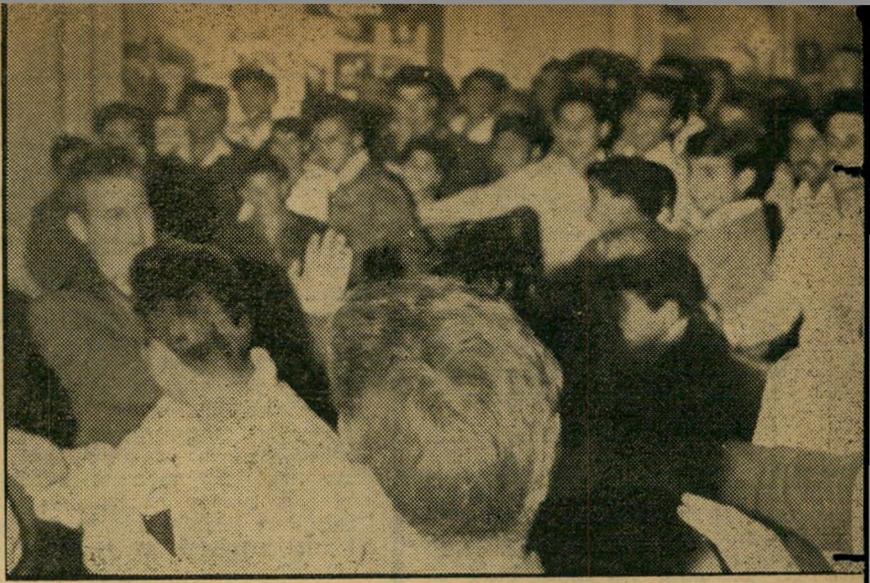
הציבור על עצומה למען נישואין אזרחיים

אלות למיען אלורים

ז' ה קרה בנהריה. זה שוב קרה ב- רים, רובם סטודנטים ותלמידי-גימנסיות, קרה בירושלים. זה קרה בתלאביב. השבוע זה קרה בירושלים. קומץ של מתנדבים מסו-

5. הסתערות מחודשת של ההמון על המתבוננים מסתייעת במור- טות הכרזות, אשר הצעירים הדתיים הסירו מהם את הכרזות והפכוס לאלות. בתמונה: אלה יורדת על ראשו של אורי מילשטיין.

2. קרב אגרופים

מילשטיין (משמאל) משיב מהלומות לחצי תריסר תוקפים. ימיני בתמונה: דוד כוכב'לב, פקיד משרד הסעד, שהשתתף בפריעתו. כוחו הרב של הענק האנטיסיתי החל מרתיע את תוקפיו.

3. התקפה נגדית

דוקטור רם מואב (מימין, במעיל וחולצה לבנה) ואורי מילשטיין (משמאל), מבקיעים להם דרך במעד להמון המוסת. מואב איבד את משקפיו. השולחן נעלם בין רגלי ההמון, הכרזות נקרעו.

אורי מילשטיין, חולצות ומעילים נקרעו. החולייה האמיצה החלה לסגת לעבר ה' באר שלי, התבצרה מאחורי הדלת. אך ההמון לא ויתר. הוא התחיל ליידות אבנים בשמשות שמעל לדלת.

ואז, כמובן, גם הופיעה המשטרה: במקום הסואן ביותר בירושלים, בערב הסואן ביותר בשבוע, נדע לשוטרים הדבר רק כ-14 דקות אחרי התחלת המכות. תחילה הופיע שטר בודד שהתעלם מן הפורעים, תבע ממואב להסתלק מהמקום. לבסוף הופיעה בבאר שלי גיידת. ארבעה שוטרים חשו אל הדלת, הר' חיקו ממנה באדיבות ובדבריינועם את ה' המון שצבא עליה. הם העלו את ששת ה' פצועים האנטיסיתיים על הגיידת, חילצו אותם מהמקום.

אף פורע דתי אחד לא נאסר. אולם, חייך אורי מילשטיין, זה היה יותר טוב מאשר בפעם הקודמת: שלושה ימים לפני כן, ליד קפה עטרה, היתה אותה התק' פה עם אותן תוצאות, בהבדל אחד: אז נעצר אורי מילשטיין עצמו, כנראה משום שהעז להתגונן ולהחזיר מכות למתנפלים הדתיים. כי במדינה בה שולטת הכפייה הדתית, נדרשים מתנגדי הכפייה לנהוג דווקא לפי מצותו של ישו הנוצרי: כשסוטרים על לחיים האחת, עליהם להושיט גם את הלחי השנייה.

4. הדרך נפרצה!

הדות להתגוננות הנועת, נישארו רם מואב (מימין) ואורי מילשטיין (משמאל) בשטח חופשי, נשחט מוכנים להמשך ההתאגרות, אך ניכרים בהם סימנים של עייפות מהוממת.

דתית, למען הנהגת נשואין אזרחיים במ' דינה.

הקהל נענה בהתלהבות. החתימת נאס' פות במהירות, ואז, כעבור כמה דקות, מופיע קומאגרו שוצף של קלגסיהדת. אין אלה עוברים וישיבים דתיים סתמיים, הנתק' פיום התרגשות ספונטאנית, אלא פלוגה המאורגנת היטב, מורכבת מאנשי תנועת' נוער דתית או גוף מאורגן אחר, המשי' תדלת להסית גם פרחים מבני השכונות.

התוקפים אינם משחיתים דברים לריק. הם ניגשים ישר לעבודה: להפוך את ה' שולחן, לקרוע את הכרזות, להכות את המחתימים והמחתימות. והסיום: המשטרה מופיעה. מופיעה — אבל אינה מתערבת. אינה אוסרת איש. כי במדינת ישראל, יודע כל שטר שהדתיים יושבים בממשלה, ולא כדאי לריב עםם. ואלו מתנדבי הכפייה הדתית הם אמנם רוב במדינה — אך בממשלה אין להם אף ניצני.

★ ★ ★
בוגדים במדינה!

כך זה היה במוצאישבת. ליד קולנוע אורגיל בירושלים ניצב השולחן, רם מואב, דוקטור צעיר לכימיה ומרצה באוני' ברסיטה, יושב ראש הליגה בירושלים, אסף חתימות. מאחוריו עמד אורי מילשטיין, סטור' דנט ניצחי, ונשא את הכרזה הקוראת להח' תמה.

ההיענות היתה מפתיעה. כאשר סירב מואב להחתים נער שנראה צעיר מדי, עמד הלה על המקח, שלף לבסוף תעודת זהות חדשה ומבריקה, הוכיח את גילו.

בצד עמדו כמה חיובשיכיות, כבני עש' רים. הם המתינו לאות. לפתע עברה הסיס' מה מפה לפה: „אלה בוגדים במדינת ישראל!“ סיכמה גאונית זו הבטיחה את תמיכתם של בני השכונות, שאינם חובשי כיתות, ש' היו בורכם לבתי קולנוע. בוגדים — משמע קומוניסטים, סוכני נאצר, הורסי המדינה. מי לא יקום נגדם? ומי יחמיץ הזדמנות טובה להתנפל על קומץ קטן של כמה אנשים חסריאונים?

מכת האגרוף הראשנה ניתכה על מיל' שטיין, בחור חסון בעל אגרופים בריאים. החבורה הקטנה התגוננה, ולרגע אף עלה בידה למגר את האספסוף שצבא עליה. אולם אי אפשר היה לעמוד זמן רב מול הלחץ.

הדתיים קרעו את הכרזות, הפכו את המור' טות לאלות קרב. משקפיו של רם מואב נופצו לרסיסים, מכת אלה הממה את

6. לך מפה!

תובע מרם מואב השוטר הראשון המגיע למקום, כשמאחור נראה נער מאיים.

7. המצור

על הבאר שלי, בו התבצרו אנשי הליגה, הסתייע במטר אבנים. הוא נסתיים בהתערבות שוטרים המשתדלים להרחיק את הקהל ולחלץ את הפצועים. השוטרים לא אסרו איש מהמתפרעים, למרות שהם עצמם היו עדים למעשיהם.

(המשך מעמוד 8)

תבעה להוריד את ההצעה מסדר-היום. דובר הממשלה היה, כמובן, שר-העבודה — יגאל אלון.

אדם אחר היה מתבלבל, אולי, אולם לאנשי אחדות-העבודה יש ניסיון במצבים כאלה. לפני שבועיים בלבד עזרו להכשיל את הצעת-החוק של פנתס רוזן נגד ה"מימשל הצבאי" — למרות שאחדות-העבודה עמדה (לפני כניסתה לממשלה) בראש מחנה הלוחמים במימשל.

הפעם אלון: ההצעה בדבר חקיקת חוק ממלכתי בעניין שכר-המינימום היא הצעה אנטי-פועלית. כי ענייני השכר נוגד עם הסתדרות. חקיקת חוק בעניין זה תפגע בהסתדרות, בהסתדרות, בעצמאותה ובתפקידה.

לפי אותו הגיון היתה אחדות-העבודה צריכה להתנגד גם לחוקים המבטיחים ל"עובדים פיזיו-סטרין, חופשה שנתית, בטיחות ואי-הלנת שכר. אולם איש לא התאכזר לאלון על-ידי הבאת הדברים לכלל אכסור. אולי אמרו לעצמם ה"חיים: כלל הוסל — במינימומו פוסל.

ההצעה הורדה מסדר-היום, ויחודה של אחדות-העבודה כמפלגת-הפועלים המקורית ביותר בארץ נשמר.

בטחון

כופים לתת השר

תת-שר הבטחון הוא אדם עטוף מאוד. מלבד תפקידיו הבטחוניים הרבים והסודיים,

אחרונות, המספק לקוראיו בכל יום א' לא פחות מאשר חמישה עמודים גדושים ב"מאורעות הספורט של השבת. מדי יום מק' דיש העתון עמוד ותצי לחדשות-ספורט ב"ארץ ובעולם.

הבהלה לספירת אחזה באנשי חדשות ה"ספורט. הם לא ראו בעין יפה את גידולם המאיים של מדורי הספורט, בעיקר בעתוני הערב. עורכי מדור הספורט במשרד, ה"שדרן נחמיה טרם אבארהם ועוזרו אלכסנדר אלכסנדרוני, טרם הועמדו בפני הברירה: מעריב או חדשות הספורט (כי השניים הם גם שותפים ליומון הספורט), אך במערכת הצהרון המתחרה נפל דבר: האחראי על ה"מערכת, דוב גבוהה שאון העמיד בפני עורך מדור הספורט שלו, יהודה גבאי, את ה"ברירה, וגבאי בחר להשיג ולעבוד ביומון הספורט, בו הוא כמובן גם שותף.

נסיבות להוציא לאור שבועונים ועיתונים מתחרים ליומון הספורט — נכשלו בעבר. לא משום שחדשות הספורט הוא עתון בעל רמה כה גבוהה שאין לחקותה, אלא בעיקר בגלל הבעיה הכספית. טרם נמצא האדם שירצה לממן עתון ספורט חדש.

אנשי חדשות הספורט חשו עצמם כמל"כים בממלכה יחידה. במשך שנים עבדו למענם כתבים במשכורות רעב, שעה שה"בוסים צברו רחמים בלתי מבוססים. אט-אט חדרה לראשם של הכתבים ההכרה כי באם לא יושפרו תנאיהם — יתפשו לעצמם מקור רות מחייה אחרים.

האדם שעמד בפרץ וניסה להכשיל כל אפשרות של כתב לקבלת משכורת גבוהה יותר הוא אלכסנדר אלכסנדרוני, מנהל ה"עיתון

רד הבריאות ולמשרה, אולם התשובה ש"נתקבלה היתה: "מצטערים, קיבלנו הוראה לא לסגל בעניין השוחטים בנצרת".

זירת התמודדות. עניין-השוחטים של-נצרת נולד, למעשה, עוד לפני עשרה חודשים, ביום בו הוקם — תוך שיתוף והס' כמה של הוועדה הבינ-משרדית של קריית-נצרת ומשרד הדתות — התעד הדתי של הקריה. ועד זה מנה ארבעה חברים: שנים חברי המפד"ל, שנים חברי מפא"י, ויושב ראש — הרב התימני חיים ערוסי, שהוא התימני היחיד בקריית-נצרת.

העולים החדשים של קריית-נצרת האמינו בתחילה כי אומנם קם התעד כדי לדאוג לצרכי שומרי-המסורת שביניהם, אולם עד מהרה התברר להם כי המוסד החדש החל לשמש זירה נוספת להתמודדות הכוחות המפלגתיים בקריה.

הדבר החל כאשר אנשי המפד"ל טענו לפתע כי יושב-הראש התימני נטש את עמדתו הניטראלית ועבר בגלוי לצד מפא"י. הרב המקומי, פנתס מילר — יהודי נעים הליכות, אשר עלה לפני כשנתיים, לאחר שישב שנתיים בכלא — מיהר לדווח על כך לממונים עליו במשרד-הדתות.

משרד-הדתות, שישב על המדוכה, מצא פיתרון. במכתב ששיגר אל הרב, נאמר כי "לאור העלייה האחרונה מארצות אפריקה, מן הראוי למנות נציגים גם לציבור זה בוועד הדתי". למכתב צורפו שמות שני חברים נוספים. מובן מאילו שהיו אלה שני חברי המפד"ל.

ועד הסתדרותי. נוכח שינוי זה בי מאון הכוחות, לא יכלו מרכזי ("מוסקה") אלון, הבוס של קריית-נצרת מטעם משרד הבטחון, וחבריו בוועדה הבינ-משרדית, ל"שבת בחיבוק ידיים. הוא הורה ליושב-הראש של הוועד הדתי לא לשתף את שני החברים החדשים בשיבות הוועד.

הרב הנבון, שהפך כלי שרת בידי האינ"טרים המפלגתיים של משרדו, נאלץ להיש מע למיברק הדחוף שהגיע ממשרד הדתות: "גא לקיים את אסיפת הוועד בהשתתפות ארבעת חברי המפד"ל בלבד".

ואז קרה דבר מעניין. בהשראתו של מוסקה אלון, שיגרה ההסתדרות מכתב בי שני העתקים. במכתב — שהעתק אחד מ"מנו נמסר לרב ואילו השני לאלון עצמו — נאמר: מאחר וענייני הדת בקריית-נצרת הש"תבשה, הרי שההסתדרות מקימה ועד חדש, שישא את השם המפוצץ הוועד-ההסתדרותי לסיוע-צרכי-הדת לתושבי-קריית-נצרת.

אפסיה ערתית. במשך כל אותה עת, ישבו תושביה של קריית-נצרת והביטו כיצד היפכת הדת לכדור מישחק ומסחר בין רגליהם של אינטרסנטים מפלגתיים. ה"התנגשויות הגיעו לשיא כאשר פרצו אנשיו של אלון לבית-השחיטה, הדיחו משם את השוחט המפד"לי. הם הכניסו במקומו שוחט תימני מעפולה בשם שאול שרעבי, שהובא למקום על ידי אלון.

כתגובה על כך פירסם הרב מילר כרוז ברחובות הקריה, בו הכריז, בשם הרב ה"ראשי והרבנות הראשית, כי שחיטתו של "השוחט התימני" היתה "שריפה ונבלה". היה זה זיוף גמור, כי הרב לא קיבל שום הוראה בעניין זה מן הרב ניסים, אלא רק ממשרד-הדתות המפלגתי, שהוא סמכות פו"לית, לא דתית. ניסים, השונא את משרד-הדתות, מיהר להכחיש כי ההוראה באה ממנו.

אולם אנשי המחנה שכנגד נאחזו במיוחד בכינוי "השוחט התימני" שפורסם בכרוז, נוספו בו כדי לנגח את הרב בטענה של אפסיה ערתית. "לא התכונתי להפלות" טען הרב בגלוי-לב, "הרי גם השוחט הקודם ש"מינית היה. כתבתי השוחט ה"תימני פשוט מפני שהחושבים לא מכירים את השוחטים בשמם אמר בכינויהם — השוחט התימני".

מי יקיץ דם? השבוע, לאחר שלושה ימים בהם נאלץ הרב להורות לשוחטו לע"בוד ברחוב, מאחר ובית השחיטה נכבש על-ידי אנשי אלון והשוחט שלהם, הגיעו הצדדים לידי הסכמת-פשרה במשרדו של מנ"הל משרד-הדתות, ונחל כהנא. לפי ההס' כן יסולק אחד מחברי המפד"ל החדשים מן הוועד ותמורת זאת יוחזר השוחט ה"קודם למקומו.

לבני תושבי נצרת, בני העליה החדשה, היה הלקח אחד: בר למדו כי ענייני הדת שהיו כה מקורשים בארצות מוצאם, מסוג' לים להחת בישראל כדור-מישחק בקבונות מפלגתיות בשאלה כמו: מי יקיץ את דמן של התרגולות — שוחט מפא"י או שוחט מפד"ל?

תיק המשפטי של ישראל בר נסגר. נשיא בית-המשפט העליון ושני שופ'טים עליונים, קבעו סופית כי היה מרגל מסוכן ושלחו אותו לרצות את מאסרו. הם אף הגדילו את תקופת המאסר מעשר ל"חמש-עשרה שנים, כליכך התרשמו מחומ'רת הריגול.

השופט העליון חיים כהן, שכתב את פסק-הדין, היה כה מזועזע, שרצה להטיל עליו את העונש המכסימלי: מאסר עולם. הוא כתב: "יש בין הדברים אשר נתגלו בהליכים הנוכחיים כדי לכבד את השערות. איש אינו יכול לדעת מה עוד בגדר סכנה ומה כבר בגדר אסון".

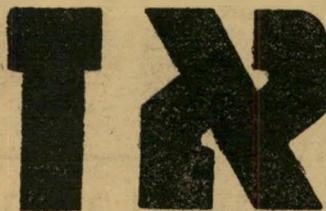
כמו בפסק-הדין של בית-המשפט המחוזי, אין מירוסם פסק-הדין של השופטים העל"יונים מגלה את פרטי הריגול של ישראל בר. אפשר רק להבחין בשני סוגים של עבירות על החוק. הראשון מתייחס למס'רת סודות צבאיים של מדינה זרה. בר עצמו הורה, בשלבים הראשונים של חקר רתו, כי מסר לסיכון המעצמה הזרה, עמו ניפגש בישראל, סודות אלה על המדינה הזרה. כלומר: ריגול בינלאומי מובהק. על כך נגזר לו עונש.

הסוג השני של עבירות מתייחס לעצם פגישותיו של בר עם סוכן המעצמה ה"זרה. בר עצמו הכחיש כי מסר לסיכון זה סודות צבאיים ישראליים. אך הטענה לא עמדה והוא הורשע על קיום המגע ועל ההנחה כי מסר סודות בטחוניים לאותו סוכן. החלטת השופטים העליונים היתה ניצחון משפטי לצגני התביעה. אליעזר לייב סון, שצירע על קלות פסק-הדין המחוזי, במקביל לעירעורו של בר עצמו.

מה עלה

בגורל האזהרות

בשבוע שעבר, כאשר יצא ישראל בר (51) את האולם הירושלמי, תם מאבק משפטי שנמשך 20 הודש. אולם פרשת בר היתה

עדין רחוקה מסיימה. כי זאת לא היתה פרשת-ריגול רגילה, ולא עלילתו הסס'גוניות של ישראל בר היו אלה שנתנו לה את החשיבות הציבורית. מעצרו של ישראל בר, באפריל 1961, האפילו על פתיחת משפטו של אדולף אייכמן. כאשר הופיע העולם הזה (1230) עם הסיפור הראשון על פרשת הריגול — בשעה אחת אחרי חצות — חטפו אלפי אזרחים ברחוב דיונוגוף את העתון, במחזה חסרת-קדים של התרגשות וסקרנות המונית.

המונים אלה, ואחריהם כל אזרחי ישראל, לא רגשו על גילוי מרגל. שהרי אין חודש בו לא נתפס מרגל על-ידי שירותי הבטחון. הם נסערו מפני שסגן-אלוף ד"ר ישראל בר היה אחד האנשים המקורבים ביותר לצמרת הבטחון במדינה. הוא היה יועצו הצבאי של דוד בן-גוריון, איש-סודו ואיש אמונו של שר הבטחון, כותב היסטוריה הרישמית של מלחמת העצמאות ומרצה ל"היסטוריה צבאית בפקולטה הצבאית. ההתרגשות הנסערת היתה מושתתת על חרדה — חרדה בטבעית של אורה. שלפתע הס'תבר לו כי כל סודות הבטחון השמורים והכמוסים ביותר נחשפו כליל לפני סוכן מדינה זרה.

דעת-הקהל לא הסתפקה בכך שישאל בר נצטעם. היא רצתה לדעת אם לא התאים כ"ן הפיתגם, "לא (הצ)כ"ב אשם — החור אשם!" היא רצתה לדעת מי היה אחראי לכישלון המונומנטלי של שירותי המודיעין, והיא ציפתה שהאחראים על כשלון זה יתנו את הדין.

כתב העולם הזה, למחרת המעצר: "אילו היה זה עניין פשוט באדם שנתפס בריגול, לא היתה זו בעיה ציבורית חמורה. אולם פרשת בר היא הרבה יותר מזה. יש בה כמה צדדים החושפים מחלה ממאירה בגוף הבטחון. כי זו העובדה: שרותי הבטחון הזהירו את דוד בן-גוריון כמה ומכמה פע'

שמעון פרס (עם עדה מכנס) ב"תערוכת התחביב" פרסומת על חשבון האזרח

עתון. אלכסנדרוני, 63, נבר קפדן בלבוש, הוא עתונאי הספורט החתיק ביותר בישר"אל. קרוב לשלוש עשרות שנים מושך הוא בעט הספורט, מבלי שלו עצמו יהיה מושג נרחב על המיקצוע בו הוא עוסק. אלכסנדרוני הצליח לדחות בלשון חלקה כל ניסיון לשיפור תנאי כתביו, וכך, במשך השנתיים האחרונות, עברו רבים מכתביו הבכירים של העתון לעבוד בעתונים אחרים. את רובם רכש ידעות אחרונות. עתה עובדים למענו העתונאים נוח קליגרי, אבי רהם שילה, אבארהם שילום, ועורך המדור עצמו, דב עצמון, שהיה בשעתו הכתב ה"חיפאי של חדשות הספורט.

ביום ראשון השבוע הופתעו קוראי יד"עות אחרונות למקרא שם של עתונאי נוסף שהופיע במדור הספורט: משה לרר. העתונאי בן ה-29, שהיה מאחרוני ה"מוהיקנים שעבדו בחדשות הספורט, הסתכ'סך עם מנהלו אלכסנדרוני, וקיבל את ה"תנאים שהוצעו לו על-ידי ידעות אחרונות.

נצרת

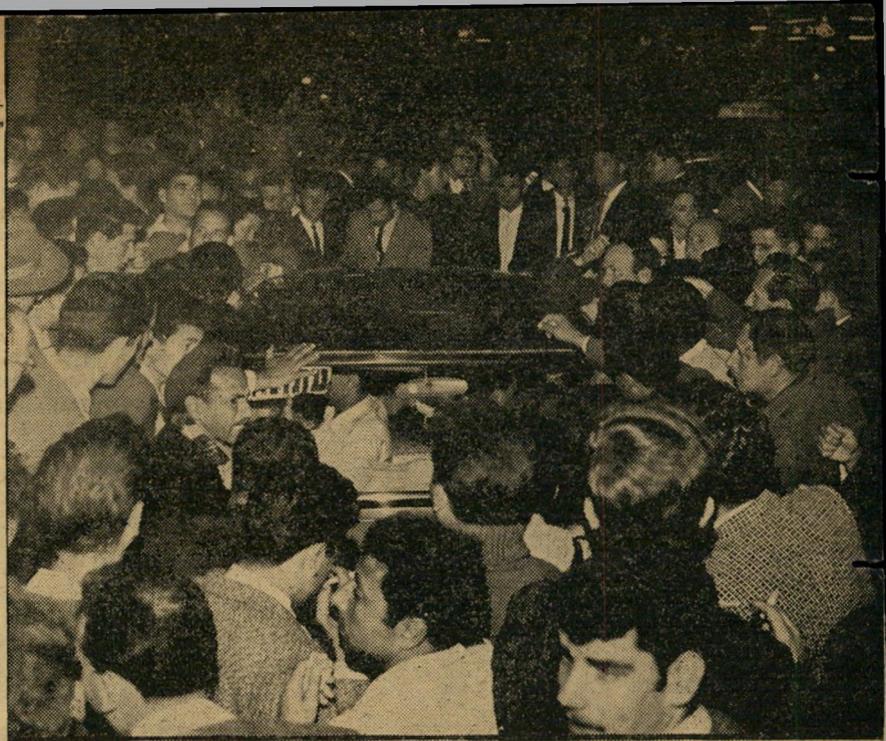
על השחיטה

המראה היה מפחיד. על הכביש הראשי שבשכונת-האקדמאים בקריית-נצרת, עמד שו"ח וערך ראשיתו של תרגולות מפרפרות. הוא העביר את חלפו על צוואיהן והדם שתת על הכביש. פה ושם נראו שלוליות דם שהתקשרו ויבשו. לא היה זה היום הראשון שכביש האס'פלט השחור הפך לבית-שחיטה פומבי. שלו'ליות הדם הקרוש היו בנות יומיים ושלושה. אחים מדיירי הסביבה ניסו לטלפן למש'

עתונות

המוהיקני האחרון

הספורט הפך לאחרונה למיצרן עממי. אומנם מיצרן יקר, אך אנשים לא היססו הרבה בעת שניגשו לרכונים ושילמו מחי'רים מפולפלים בעד הזכות לחזות במופעים בעלי קנה-מידה בינלאומי. במדינה קיים יומון ספורט יחיד, חדשות הספורט, ששבעת בעליו ידעו להפכו מעלון שבועי ליומון מצליח, בעזרת אלפי הקור'אים צמאי החדשות. עורכי העיתונים היומיים, ואפילו עורכי הצהרונים, ידעו לקלוץ לליבו של הקונה, בהגדלים בהדרגה את מדורי הספורט שלהם. הגדיל לעשות בשטח זה הצהרון ידעות

ההמונים, שהתקהלו ברחוב כאשר הודיע „העולם הזה” על המעצר שאלו:

מים מפני הסיכון הבטחוני שבמעמדו של בר.
 „מה עלה בגורלן של אזהרות אלה? מי בתן אותן? מי החליט באלו צעדים יש לנקוט? בישראל קיים איש אחד היודע הי כלי המחליט על הכל, המכריע בכל. שמו דויד בן-גוריון. איש זה קיבל את אזהרות שירותי הבטחון שלו, והוא החליט להתעלם מהן. אחד מחסידי הגדולים של דויד בן-

גוריון אמר השבוע: בכל מדינה אחרת היה שר הבטחון מתפטר מיד אחרי מיקרה חמור כזה.
 „לא נשאר לנו אלא להצטרף בפה מלא לקביעה זו, ולהפכה לדרישה חד-משמעית.” אבל דויד בן-גוריון לא התפטר. פעולתו היחידה בהקשר זה, באותם הימים, היתה — להופיע בפני מרות הבחירות של מפא”י, כדי להסביר כיצד לשלב את גילוי המרגל בר במסע התעמולה של המפלגה, בבחירות לכנסת החמישית.
 גם סגנו, שמעון פרס, לא הראה כל סימן כאלו נוגעת בו הפרשה בכל צורה שהיא. הוא הסתפק בניסוח הודעה מתחסת ל-עיתונות, בה הוגדר בר כעובד זמני של משרד הבטחון, פקיד העוסק ביצירה ספרו-יתית כלשהי, וזאת, על אף העובדה ששמעון פרס הוא אשר שידך בין בר לבין בן-גוריון. הוא אשר שיתפו בישיבות הסגל הבכיר של משרד הבטחון, בקבלת הפנים לראשי נא”ו, ובשליחויות שונות, רשמיות-למחצה.

„תנו לשופטים לחקור בעניין”

היתה, כמובן, תשובה מוכנה בפי כל האחרים לכשלונו הבטחוני — כל אלה ש-עמדו מאחורי בר בשלבים הגבוהים ביותר של מערכת הבטחון. הם אמרו: „יש חקירה. יתקיים משפט. בינתיים העניין הוא טוב וידיעה.”

כלומר: „תנו לשופטים לחקור את כל פרשה עד תום, לקבוע את קולר האשם על כל מי שהינו אשם.” על כן גם לא הועלתה הפרשה החמורה לדיון בכנסת או באחת מ-וועדותיה. כולם חיכו שהשופטים יאמרו את שלהם. עתה כבר גמרו השופטים את מלאכתם.

האחרים לכשלונו הבטחוני החמור, הרי לפחות פתח פתח רחב לעריכת חקירה כזו. קבעו השופטים בפסק-הדין:

„בר היה איש משרד הבטחון, קצין ותיק בצה”ל, היסטוריון צבאי ומרצה למדעי הצבא באוניברסיטה — וסקרנותו בכל הי נוגע לצבא ישראל ולצבאות זרים היתה לכאורה מיקצועית-לגיטימית. והא ראיה, ש-איש מבצעי הסודות, בארץ ובחוץ-לארץ, לא מנע מאתו כל ידיעה שהוא ביקש, וכל איסופיו נעשו במהלך הרגיל של עבודתו ועיסוקיו הגלויים והידועים.”

כלומר: בהיותו איש מערכת הבטחון, יש לו, כמו לכל אדם אחר, השייך למסגרת בטחונית, אחרים ישיים ומגודרים.

ועוד: „הוכח כי בר הוזהר מפרשות על-ידי אנשי שירות הבטחון, שהאדם אשר אתו הוא מקיים מגע הוא סוכן זר ויש להפסיק כל מגע עמו.”

„בר בוודאי צחק מזה”

יומיים אחרי מתן פסק-הדין החליטה סיעת חרות בכנסת לנצל את הפתח הרחב שפתחו לפניה השופטים. היא הגישה הצעה דחופה לסדר היום, כדי לדרוש הקמת ועדת חקירה פרלמנטרית, לבדיקת חלקם של ש-ירותי הבטחון — והממונים עליהם — בכל פרשת בר.

הסביר התכסיסן המבריק של תנועת ה-חרות, ח”כ ד”ר יוחנן בדר: „אומנם לא תמיד מתחשבים חברי כנסת בכך, שעניין נמצא בטיפולו של בית-משפט. אבל בפרשה הזאת — החלטנו לחכות. עכשיו קבעו הי שופטים כי הש.ב. הוזהר את בר לפני ש-עצר אותו. בר בוודאי צחק מזה, יחד עם איש-הקשר שלו!”
 אלא שבדר עצמו לא ראה שום מקום ל-צחוק. הוא התחנן לשאול השבוע בכנסת,

המקורות, ביחוד שאנשי-בטחון כה רבים חשבו את בר למוחמה ומדריך נקי מכל חשד?

● ואם לא הוזהר הש.ב. את הממונים עליו — לשם מה הוזהר דווקא את בר ולא את האחרים לו?

● והעיקר: אם הוזהר דויד בן-גוריון על-ידי הש.ב., כי איש-סודי ובן-חסותו יש-ראל בר חשוד בריגול — מדוע לא פסק על מעצרו המידי, אלא נתן לו להמשיך ו-לפעול?

● ובמיקרה זה — האם אינו חייב לשאת באחריות על כשלונו זה?

לגמרי במיקרה התפוצצה בשבועות האחר-רונים פרשה דומה באנגליה. פקיד האדמיר-ליות נתגלה כמרגל לטובת הסובייטים. תוך כדי בירור משפטי של אשמתו, התעורר חשד כי סגן-השר הממונה על אותו פקיד התייחס בידיות סלחנית מדי אל המרגל. כמה סערה בבית-הנבחרים, כאשר דרשו רבים שהממונה יתן את הדין. ראש הממש-לה עצמו הקדים את דרישת האופוזיציה, הודיע על הקמת ועדת-חקירה מיוחדת ל-בדיקת אחריותו של הממונה.

האם אפשרי הדבר גם בישראל? האם תוקם ועדת-חקירה פרלמנטרית, שתבדוק את הלקויים הבטחוניים החמורים שהתגלו ב-פרשת בר, ותחייב את האחראים להם ל-הסיק את המסקנות?

ד”ר בדר עצמו לא היה לגמרי אופטימי. הוא האמין אומנם, כי הדבר יועבר לאחת מהוועדות הכנסת, לדיון נוסף. אולם אין כל בטחון, שהתוצאה תהיה חקירה פרלמנט-רית חסרת-פניות. הוא נזכר בפעולה המו-הירה שניהל, יחד עם ח”כ חנוך רוביץ ה-מנוח, בפרשת סובלן. אלא שהפעם אין שום עילה לחקור את הפרשה באחת מ-וועדות הכנסת, ללא החלטתה המפורשת של המליאה.

בדר כסוף-השיער נתן למשקפיו לגלוש על אפו ולחש: „חסר לי חנוך. פעמים רבות עוד נרגיש, העם הזה ואני, בחסרונו של חנוך רוביץ.”

מתי האחר-אני?

וכך, על סף התחלת הדיון בכנסת, הס-תמנה האפשרות שפרשת בר תרד לטימיון מבלי שיתגלו כל סודותיה: סודותיו הי-אישיים המרתקים של ד”ר בר המיסטורי — וסוד כשלונו של הממונים עליו.

בכל הרצינות:
 ● האם הוזהר הש.ב. גם את הממונים על בר?
 ● אם כן — אילו מסקנות הסיקו הי-ממונים, ומה עשי כדי לבדוד את בר מכל

לעומת זאת, הצליח בר להוכיח כי שמו באמת ישראל בר וכי הוא זכאי לשאת את התואר „דוקטור”.
 אבל גם במיסגרת מצומצמת זו של חקי-רת הנסיבות האישיות, לא הצליח בית-המשפט למצות את הבירור עד תום. הוא לא נתן תשובה, למשל, לשאלה: מדוע הפך ישראל בר למרגל? האם נשתל בהגנה עוד מימיו הראשונים בישראל? האם דחפו אותו אידיאלים שמאלניים להתקשר עם המעצמה הזרה? או שמא הסתבך ברשת הריגול שלא מרצונו?
 כי נקודות אלה, בעצם, לא נגעו לשאלה המשפטית היבשה, באם ישראל בר אשם בריגול אם לאו.

על אחת כמה וכמה, שבית-המשפט לא נגע באספקט הרחב יותר של הפרשה. וזהו דווקא האספקט החשוב ביותר. בית-המשפט לא שאל ולא קבע מי הם האחראים למעשיו של בר. הוא לא הסיק מסקנות לגבי עי-לותם או חידלונם של שירותי הבטחון ושל הממונה עליהם. כי דבר זה נמצא מחוץ ל-סמכותו של בית-המשפט, ומחוץ למיסגרת המשפטית של פרשת בר. עניינים אלה לא הובהרו במסגרת הדיון המשפטי.

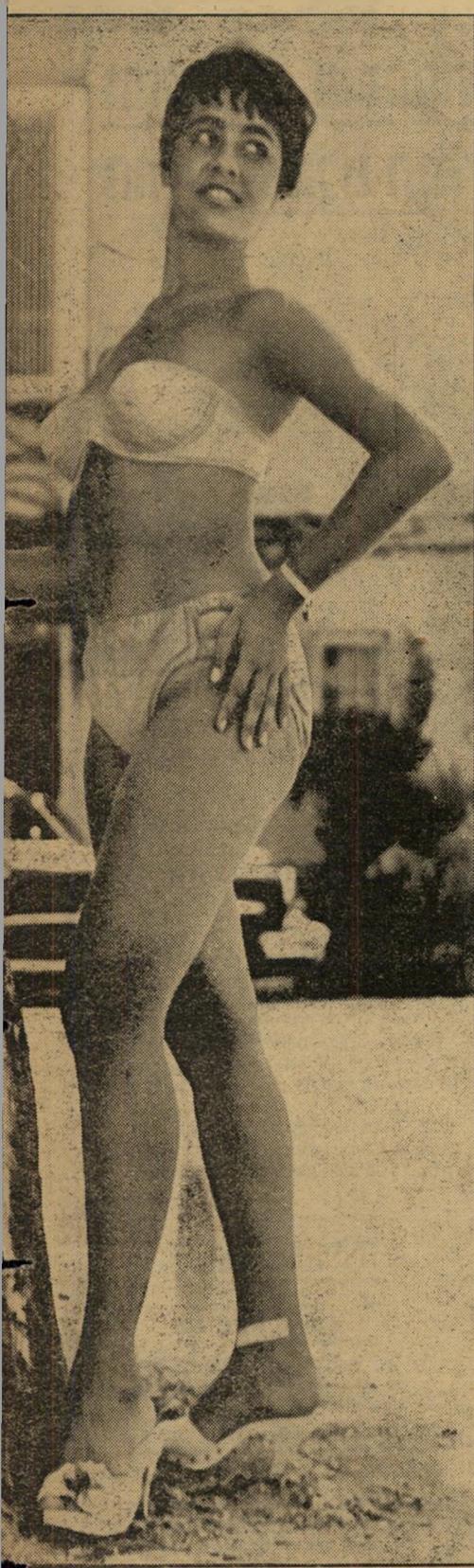
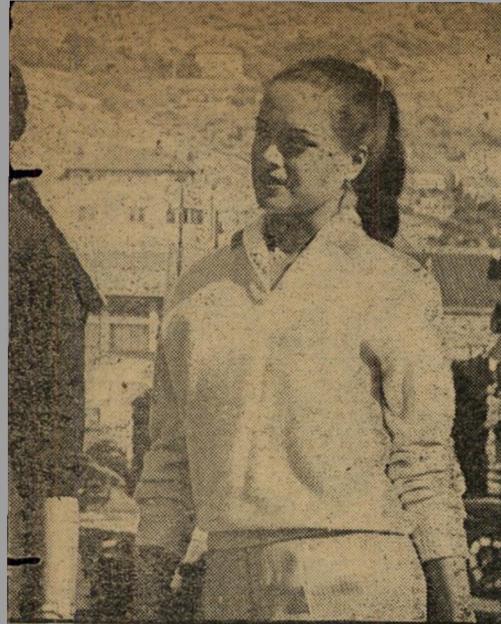
כל אלה שצעקו: „תנו לבית-המשפט לק-בוע” ידעו מה שהם עושים. הם ביקשו בזאת להסתתר מאחורי גלימת השופטים הנכבדים, להרחיק מעליהם את ההאשמות החמורות של הפקרת בטחון המדינה. הם קיח, כי כעבור זמן תישכח אחריותם, וכי דעת-הקהל תסתפק בכך שישראל בר יישלח לבית-הסוהר.

„איש לא מנע ממנו כל ידיעה”

אלא שגם אם בית-המשפט העליון לא ערך חקירה מדוקדקת, כדי לקבוע מי הם

ועתה, עם מתן פסק-הדין הסופי, תברר הכנסת את אחריות בן-גוריון

מה קרה לנוער הזוהר? פעם היתה

היא מתה בשקט. איש לא ליווה אותה בדרכה האחרונה. לא קברו אותה, לא הניחו פרחים לזכרה, גם לא השמיצו הספרים. כאילו לא היתה בכלל. כאילו לא היוותה לגבי דור שלם מושג, מיסד ומעמד.

היא מתה מבלי שמישהו ידע איך זה קרה ומתי. כשם שהופיעה כך הסתלקה. ולולי השאירה שורה ארוכה — ארוכה מאוד — של יורשים וצאצאים, אי אפשר היה לדעת שהיא היתה קיימת פעם.

לאנו נוער חמו

כך נסתם הגולל על יצירה מיוחדת בי מינה של החברה הישראלית — נערת הזוהר.

כל אחד יודע למה מתכנים כשנוקבים בשם תואר זה. אינם קשה יותר להגדירה בדיוק: מה היא היתה? כיצד נראתה? איך התנהגה?

הוריה היו השגשוג הכלכלי והשאיפה החומרית. רקעה היה בלתי מוגדר. היא נולדה בסביבה זעיר-בורגנית, או שכונת עוני ולפעמים, אם כי נדירות ביותר, אפילו בבתי-עשירים. לא ציינו את לידתה בשום טקס מיוחד. פשוט, יום אחד היא היתה.

היא הופיעה בדיוגנוף התלאביבי, הפכה אותו למה שהיא כיום. היא ישבה בבתי הקפה, נראתה בהצגות הבכורה, בלטה בכל מסביבה חברתית. היא היתה הדורה ומטור פחה, משכמה ומעלה מעל כל הנערות והנשים שבסביבתה. היא היתה לקוחה קבועה במספרות ובכוכבי-היופי, והראשונה שנוצרה בהישגי החירורגיה הפלאסטית, למרות שלא תמיד נזקקה לכך.

אפשר היה למצוא אותה בכל תחרות יופי, לקרוא אודותיה במדורי הרכילות בעתונים, לראותה בין חוגי הבוהמה או בחברת אנשי החברה הגבוהה. היא יצרה

זח"ל
ראשי תיבות של זוהר-חופי-לארץ.
מירים מיכלזון החשפנית. מילי
אה את החלל שנוצר מחוסר זוהר מקומי.

כמו בנינו

ע היתה של נערת-הזוהר על הבמה החברתית בישראל, בצורה שחיקתה במיקצת מושג דומה המקובל בעיקר בארצות הברית, החלה לפני כשמונה שנים, זמן קצר אחרי תבוסת מטריה-הצנע. עוד לפני חמש וארבע שנים, נמצא תהליך זריחתה בעקומה נטויה כלפי מעלה. מחזור הלך ובמקומו בא מחזור חדש ועם כל מחזור התחספו איפיונים חדשים לנערת-הזוהר. בעיקר רכשה לה התעסקות מקצועית ש" היתה חלק בלתי נפרד מזוהרה. היא בנתה וביססה שני מקצועות — הדוגמנות ודיליות האוויר, ודי היה להצטרף לחוג שעסק בהם כדי להפוך לנערת-הזוהר.

והנה, שעה שנדמה היה שנערת-הזוהר הפכה למוסד של קבע בתחום מסויים של החברה הישראלית, היא נעלמה כלעומת ש" באה. ואי אפשר להיווכח בכך אלא כשמונים לחפשה ומגלים שהיא אינה קיימת עוד. בהצגות-הבכורה ובמופעי-הבידור הגדולים יש נשים יפות והדורות בשפע, אבל נערת-הזוהר אין. דיוגנוף עדיין שוקק בנחלים של נערות מטופחות, אבל לא ניתן להצביע על אחת מהן ול מר: "זוהי נערת-הזוהר!" עדיין יש מספיק מועמדות לתחרויות-היופי למיני הן, אבל כשהן עולות על הבמה אין בהן אישיות אחת המוכרת וידועה בשל היותה נערת-הזוהר.

מה אירע כאן בעצם? לאן נעלמו נערות-הזוהר? מה גרם לשקיעתן הפתאומית של המעמד?

כאשר יוצה יום אחד סיצילוג כלשהו לערוך מחקר על תהליכים ומגמות בחברה הישראלית, הוא לא יוכל להתעלם מתופעה זו, שהינה סימפטום חברתי ממש כמו בני-הסובים או המנהלים-המועלים. לצורך מחקר כזה יש כמובן צורך בסקר מקיף ובנתונים סטטיסטיים. אולם כבר עתה ניתן להצביע על מספר גורמים וסיבות להיעלמותו של מושג נערת-הזוהר.

אמצעי, לא מטרה

ב ניגוד המושג האמריקאי של נערת-הזוהר, המצביע יותר על סגנון חיים ומחשבה, לא היה מושג הזוהר לגבי הנערות הישראליות מטרה אלא אמצעי. הזוהר לא היה עבורן צורה של התבלטות ורכישת תש-מתלב והכרה, אלא שלב בנייים להשגת מטרת רחוקות יותר:

עשיית קריירה קודנועית. מטרה זו הושגה בינתיים רק על ידי שתי נערות-הזוהר הישראליות: זיוה רודן ודוליה לביא.

דיילות-האוויר הפכה את הזוהר למקצועי ומשתלם מבחינה כלכלית. אולם עקב הביקוש הרב לדיילות אבד המקצוע מזוהרו. בתמונה: דיילות מחברות תעופה שונות בתחרות בחירת מלכת-הסילון שנערכה השנה בישראל.

הייצוא
נערת זוהר ישראלית אופיינית, שנעלמה מן גוף התלאביבי, היא לאה בנק, שהופיעה להקת השריון, נסעה לבדה לארצות-הברית, שם נישאה לענת

תופעה — אך מאז אבדו טקבותיה

יבעלה גינונים נאים יכולה לחדור אליהם. כך פנ כל הזהר במה שנחשב כשייך לנערות-זוהר.

*** יבוא במקום יבוא

דאמת היא שמעמד נערות-זוהר לא שבק חיים כליל. בכמה פינות של חיי החברה הישראלית העירונית עדיין נותרו שרידים מעטים ממנו. נערות-זוהר אמיתית עדיין יכולה לנצנץ, כתבאי שהיא זרה. רק אם היא תיירר או בעלת נתיבות-זרה, יש לה הסיכוי לבלוט בצב רים הגדולים של הזוהר ההמוני. כך אירע שנערות-זוהר היתדות שהופיעו בחד-שים האחרונים היו כולן זרות. כזאת היתה החשפנית מרים מייבלוון, שתוך זמן קצר הפכה לנערות-זוהר של החברה התלאביבית וכזאת היתה גם הדוגמנית האנגליה אדומת השיער קארול היינס.

אין פלא ששתיהן נטשו את הארץ כשהן מלחת שערויות, שכן תשמת הלב שהסבו אליהן כנערות-זוהר היתה למעלה ממידתן. בפניה אחרת התפתח תופעה מסוג אחר. מחזור חדש של נערות שבנותנים ששרדו לפני מספר שנים היו להן התכונות הנדרשות ליצירת נערות-זוהר, יצרו גילגול חדש של המושג. למרות שבר בן הן עסקות ב-דוגמנות או דוגמנות-צילום, אין הן זרה רות באור הנורקורים הפומבי. הן יצרו לעצמן חברה סגורה, העתיקו את מקומות ה-בילוי שלהן הרחק ממקומות הבילוי המקוריים ושהפכו להמוניים, וכתחליף לטיול לאורך הים התיכון משמש להן טיול במכוניות פאר לאורך הדרך ממלון זגון באשקלון ועד לבית-דולפין בשביציון.

האם יש להתאבל או לשמוח על מיתה של נערות-זוהר הישראלית? זוהי שאלה

נישאו לזרים ברעש גדול: נורית פילצר, עלמה רמתי, ז'וזיק אינדיק, עליזה גרוס, רותי פליישר, לילי מן, זיהה בינדר, שרה ריגה, גליה ארקין, אילנה פז ומרים קוטלר. אחרות עשו זאת בצנעה. כמו לאה בנק, מי שהיתה בזמנו שחקנית בלהת-שריון יצאה לארצות-הברית לבדה שם נישאה לאד-מנד נולדמן, עתונאי במשכורת זעומה, עיבדת עתה כדוגמנית בניו-יורק.

גם נערות-זוהר שנישאו לישראלים הגיעו בסופו של דבר לחו"ל. כך אירע לבתיה בנדיקט שנישאה ליציר-נקניקים ישראלי שינסה לפתח בית-חרושת לנקניקים בניו-יורק. גם בתיה עובדת עתה בתור דוגמנית. נערות-זוהר אחרות כמו גילה גולן, שרה טל ומרים הדר נשארו בארצות-הברית למרות שטרם נישאו.

ואילו בנות המחזור הראשון של נערות-זוהר כמו מלכה רוזנבלט, רנה וייס ושרה אברמוביץ, נישאו לעשירי הארץ, הפכו ל-אמהות.

*** זוהר כפרטינע

רישך החיים הקצר של נערות-זוהר ישראלית עדיין אינו סיבה מספקת לשיקצת המעמד כליל. שכן, תחת כל נערת-זוהר הנישאת או מהגרת, צצת באופן טבעי תריסר מועמדות חדשות לתואר, הנושאות את עיניהן בדיוק לאותן המטרות שהציבו לעצמן קודמיהן.

עד כמה שהדבר יראה אבסורדי, דחקה הניקוש המוגבר והמחזוריות המהירה במעמד נערות-זוהר, הם שגרמו להיעלמן. ואין זה משום שההיצע לא הדביק את קצב הצריכה האינפלציוני. להיפך — הסתבר ש-ההיצע היה כה רב עד שהביא להורדת

נשואין שלוש נערות-זוהר שננטשו את הארץ בעקבות נשואין. השלוש הן עליזה גרוס, זיהה בינדר ובתיה בנדיקט.

● **השגת בעל עשיר.** המטרה אליה חתרו רוב נערות הזוהר ושכמעט כולן השיגו אותה.

● **נסיעה לחו"ל.** מטרה שעד לפני מספר שנים היה קשי בהשגתה ושאופשרה ביתר קלות לנערות-זוהר על ידי תעסוקה כדיללת או זכיה בתחרות-יופי.

● **עצמאות כלכלית.** השגת תעסוקה

ההתחבנות

האיכות ולטשטוש מוחלט של מושג נערות-זוהר. נערות-זוהר יכלה לזהור רק ביחס לסביבתה. יתכן שנערות-זוהר תלאביבית איננה זיהרת כלל בניו-יורק או בפאריס, כה ש-קורה על פי רוב, אולם בחברה הישראלית הפרובינציאלית בהשוואה לסביבתה הדהויה, יש ערך לתכונותיה הנוהרות. כל זמן שלמעמד נערות-זוהר הצטרפו נערות יפות במיוחד, בעלות אופי מעוצב ובעלות תכונות בולטות בשטחים מסוימים, המשיך המעמד להתזיק מעמד. אלא שלפתע, נוכח הביקוש הרב מצד חתנים זרים, מארגוני תחרויות-יופי, תצוי גות-איפנה וחברות תעופה, התברר שכל נערה נאת-מראה יכולה להפוך נערות-זוהר. מה שהיה במשך שנים בתחום הישגיהן של מעטות הפך נחלת הרבים. בתי-ספר לטיפוח-התוהויופי הוציאו מחורים של פסבדו נערות-זוהר בשיטת הכרטה-הנע. מכוני-יופי וספריות איפנה הוצפו בלקוחות. כל מי שהיתה לה שמלה לייצג, נעליים גבוהות עקב ותסרוקת מנפחת החלה להסתובב ב-אזורי נערות-זוהר. הן כבשו את דיוננו, הציפו את בתי-הקפה ומיעדי-החילול, מיהרו לכל תחרות-יופי, לכל מאורע חברתי.

דמות נערות-זוהר הפכה דגם שכל בחורה הריצה להצלחת בחברה ולמצוא אתן צריכה לזכות. על רקע זה לא ניתן לנערות-זוהר אמיתית להתבלט ולזהור. תהליך אינפלציוני זה הביא בהכרח לירידת האיכות. כך אירע שביצור ההמוני של נערות-זוהר כתבנית לא נולדה עדיין אף זיהה רודן חדשה, לא דליה לביא וגם לא גליה ארקין. תהליך הדעיכה וההתפרקות של מושג נערות-זוהר לא נעצר בזה. מקצו-צית הזוהר האופיינים איבדו את זהרם. דיי לתהאור איבדה את ערכה המעמדי, הככה מתואר כבוד למלצרות פשוטה.

בתחום זה במיוחד פעלו גם גורמים אחרים. הנסיעה לחוץ-לארץ והתיורים על פני העולם הפכו לנחלת הכלל ושוב אין צורך להיות דיילת כדי לזכות בהם.

גם הביקוש הטובב לרונמנות-אופנה ו-התבססותו של מקצוע-זוהר חדש — דוגמנות הצילום, הביאו לכך שכל נערה יפת מראה

קה כדוגמנית או בתפקיד ייצוגי אחר של נערות-זוהר היה קל יותר לרכשו. כתוצאה מאופי זה של נערות-זוהר הישראלי התדלדל המעמד בצורה מהירה. רובן של נערות-זוהר הצליחו לרכוש בעל-לים עשירים, מיעוטן בארץ ויתרן בחו"ל. השאר הגיעו בצורה זו או אחרת לחו"ל, נשארו שם, נשואות או רחוקות.

סקר שסחי של נערות-זוהר שהופיעו בישראל בשנים האחרונות מראה, שכשמונים אחוז מהן מתגררות עתה בחו"ל. חלק מהן

חוג סגור קבוצת דוגמניות ישראליות בחוג אקסקלוסיבי מ-שלהן, אינן נוהגות עוד כנערות-זוהר בעבר.

גם הביקוש הטובב לרונמנות-אופנה ו-התבססותו של מקצוע-זוהר חדש — דוגמנות הצילום, הביאו לכך שכל נערה יפת מראה

יבוא קארול היינס, סאנגליה זכתה למעמד של נערות-זוהר, ששוב אינו חל על הנערות המסוימות השאפתניות.

יצור המוני תוצרת הזוקר-בשיטת-הסרט-הנע בתחרות פומבית של בחירת מלכת שושן בחגיגת פורים בתלאביב. כיום יכולה כמעט כל נערה ישראלית בעלת נתונים מתאימים להרשות לעצמה להתנהג ככל נערות-זוהר מפני כמה שנים.

„אם תכנס אלי, תקבל שתי ספירות לחי!“ אמרה השחקנית לאדמיניסטרטור

כה בתיאטרון הישראלי הם תוצאה מגישה המיוחדת לבמה. ככת למשפחה שחיתה תמיד במצב כלכלי דחוק, סללה דפנה את הדרך לעצמה מאז היותה בת 12. היא נולדה להורים שלכל אחד מהם היו כבר ילדים משואין קודמים והיא היתה ילדתם המשותפת היחידה.

במלחמת השחרור נהרג הבן הבכור ב' משפחה, בנה של האם, שנה אחרי זה נפ' רדו ההורים ודפנה נשלחה לפנימיה. שם חייתה כשנתיים. בגיל 12 הוכיחה כבר כשרון, בשטח שונה, כאשר זכתה בפרס בני-לאומי לציוויילדים לאגדות אנדרסן. אחרי שתי שנות יסורים בפנימיה, שרוב חניכיה היו מקרים סוציאליים קשיחיון ומבוגרים מדפנה, נטשה דפנה את הפנימיה, ברחת לקיבוץ שריד, אליו השתייך אחיה שנהרג. היא נשארה שש שנים ב' מוסד החינוכי של הקיבוץ.

★ ★ ★ עם לירה וחצי בכים

לגיד 18 התברר לדפנה, שכל השנים בהן עסקה בציון, היה זה לצורך רא' וזה. היא לא היתה מסוגלת לצירי אלא ויכחות אנשים. כאשר הבחינה בואת, הסי' קה את המסקנה שהדבר המתאים לה בעצם הוא התיאטרון.

מאחר שהקיבוץ לא היה מוכן לאפשר לה ללמוד תיאטרון בעיר, עזבה את הקי' בוץ. ארוה את הפציה והגיעה לתל-אביב, כשבסיסה לירה וחצי בלבד. דרכה הראשונה היתה לתיאטרון הבימה. תוך יום אחד הכינה את עצמה לבחינות כניסה לבית הספר הדרמטי של התיאטרון. למחרת הת' קבלה לבית-הספר ובאותו יום השיגה עבו' דה בבית-הרושת לשקיות-סוכר. בעל הבית נתן לה מיפעה והיא שכרה לעצמה חדר בצריף ליד בית-הבימה.

במשך שנה עסקה כמעט בכל עבודה כדי לפרנס את עצמה: מכירת אספרסו, שטיפת רצפות בבתי פרטיים, עשיית מפת ניילון וחריטה אמנותית על כרים. יום אחד החליטה שעליה לשמוע הרצאות בספרות באוניברסיטה. וכך היה יומה מת' חיל כשהיא הולכת, בבוקר, לשמוע הר' צאות, מכינה שיעורים בצהריים, מחמש עד חצות לומדת בבית-הספר הדרמטי, ומחצות עד ארבע לפנות בוקר עובדת כפועלת מקי'ן במסעדה.

כשסיימה את בית-הספר הדרמטי, התקב' לה להבימה, שיחקה תפקיד קטן במדמואל. אלא שכבר אז התברר לה שקיים פער עצום בין מה שהיא חושבת על התיאטרון לבין מה שהוא במציאות הישראלית. היא סברה שמגיע לשחקנית צעירה בתיאטרון שיחה לה תוכנית התקדמות למשך השנים הבאות. היא זכתה בתגובה של צחוק רועץ.

כשמדמואל ירדה מן הבמה, נשארה דפ' נה מחוסרת תעסוקה, עברה כמלתחנית ב' מועדון-התיאטרון. כאשר העלתה הבימה את עושה הנפלאות, סברה דפנה שתפקיד ה' כושית הצעירה במחזה מגיע לה, לפני שלוקחים לתפקיד זה שחקנית מחוץ לתיאטרון. רון, מכיחן שהטענה הועלתה אחרי הצגת הבכורה, היה המקום כבר תפוס. אולם ל' מזלה חלתה הילדה ששיחקה את התפקיד ודפנה נכנסה למחזה.

אחרי תקופה קצרה של הופעה במחזה, פנו אליה אברהם ניניו ומרים זוהר ב' הצעה שתמלא תפקיד של מחליפה למרים זוהר בתפקיד הראשי של המורה העיונית אן סוליבאן. דפנה לא היתה מוכנה בתח' לה לקבל על עצמה אחריות כזאת. אחרי שיכנוע הסכימה להכין את התפקיד בסתר, כדי לא לעורר את זעמן של שחקניות ותיקות בתיאטרון.

אחרי שבוע וחצי של עבודה מאומצת היתה דפנה מוכנה לתפקיד. למרות שבחורה הכללית הוכיחה דפנה שהיא מסוגלת לשאת את התפקיד על כתפיה, דבר שהפתיע גם אותה עצמה, לא ניתן לה לעלות על הבמה בפני קהל. אילו היתה מקבלת את התפקיד, היה הדבר מעורר את זעמה של שחקנית אחרת בתיאטרון, שסברה כי ה' תפקיד מגיע לה. הפשרה נמצאה כשבחימה לקחה שחקנית מבחוץ, כדי להחליף את מרים זוהר.

★ ★ ★ זו פריהם בתורה

עקבות מאורע זה נטשה דפנה את התיאטרון, הופיעה במשך תקופה קצ' רה בתיאטרון אשונ, התקבלה לתיאטרון הקאמרי, שם קפצה לשתי הצגות שהיו כבר במהלך הצגות: מרי טיארט ומרויס. כש'

השיבה דפנה: „למה לא?“ „על כך ישפטו הקהל!“ ציין פופוך. דפנה המשיכה בחזרה. לפתע הפסיק השח' קן יהודה גבאי, שהוא גם מנהל התיאטרון, את השתתפותו בחזרה, חזר אל הבמה כע' בור כמה שניות והודיע לכל השחקנים: „ההצגה מבוטלת!“ ואל דפנה דן הפליט: „את משוחררת!“

הגיבה דפנה הנדהמת: „זאת תעודת עניות לתיאטרון שלנו שבגג, סיבות כאלו מעלים ומרוידיים הצגות, הדבר היחיד שאיכפת לי הוא להציג את התפקיד עליו עבדתי המישה חודשים. אבל אם החלטתם החלטה כזאת, תשלמו בעד זה!“

גבאי חשב מיד שהכונה לכסף, ולא לדבר אחר: „נשלם לך כמה שרק נוכל, העיקר שיגשטר ממך!“ החזרה ניפסקה. השחקנים התפרו. הג' הלח האהל שלחה הודעה לעיתונות, בה מסרה, כי הצגת הבכורה של האידיוטית נדחתה בשל סכסוך בין דפנה דן לתיאטרון. דפנה מצידה לא הבינה מדוע דרישה הגיו' נית של שחקנית, שיפסיקו להפריע לה לפני ההצגה, נראית בעיני אנשי התיאטרון כ' סכסוך. היא שלחה מיכאל לונאטרון, בו הודיעה: „אני מוכנה להופיע ו' ב' או בכל יום אחר בהצגת האידיוטית ל' ההסכם בינינו.“

★ ★ ★ „אני הסטאר כאן!“

לא שבעיניהם של אנשי האהל לא היתה זו סתם תקרית חולפת שניתן ל' חסלה על-ידי בקשת סליחה. הסביר יהודה גבאי את עמדת התיאטרון בסיכסוך: „אנחנו אוהבים לתת שאנסים לשחקנים צעירים, לכן, כאשר הביא הבמאי יואל זילברג את דפנה דן, כמועמדת לתפקיד האידיוטית, היינו מוכנים לתת לה את ה' שאנס, למרות שהוזהרנו מראש שזוהי שח' קנית פרובלמטית, שהתנהגותה היא קצת מזורה לפעמים.“

„מבחינה אמנותית היא סיפקה אותנו ב' החלט. אולם, כשהתקדמה העבודה על ה' מחזה, והיא הרגישה שמרוצים ממנה, הר' פיעו אצלה תופעות של התנשאות בלתי נסבלת. הבינונו אז שצריך להכין לה מת' ליפה לכל מיקרה שלא יבוא. היא הבחינה, כנראה, במשהו והבטיחה ליואל זילברג ש' תשנה את התנהגותה. קיבלנו את זה מפני שלא היינו מעוניינים להציק לה.“

„אבל כשהתקרבו מועד הצגת הבכורה, היא החלה שוב בהתנשאות, התנהגה כ' פרימה-דונה לפי המושגים של התיאטרונים הפרובינציאליים לפני 200 שנה, העליבה חברים ותיקים ולא פעם הפליטה: אינני מעוניינת בתיאטרון שלכם! אני הסטאר כאן ואני ארים אתכם!“

„התפרצותה והאיום בסטירות-לחי הגדישו את הסאה. דבר כזה עוד לא היה בתיאטרון ולא יהיה בעתיד. ואם יהיה, אז יהיה זה סופו של התיאטרון בעולם.“

★ ★ ★ „הופעתו נגד רצונו“

לא היתה זו הפעם הראשונה שהשח' קנית הבלוגדית חטובת-הגוף עמדה ב' מרכז של סערה תיאטרונית. מיזגה הסוער, הכרת ערך עצמה וחוצפה לא מעטה בצד כישרון בלתי מבוטל, הכניסיה מדי פעם ל' מריבות עם האנשים עם עבודה. רק לפני חודשים מספר, בעת הצגת הסיום החגי' גית שנערכה בתיאטרון החמאם להצגת ה' אדם הצוחק, בה הופיעה דפנה יחד עם שייקה אופיר, עוררה היא סערה כאשר על' תה על הבמה בתום ההצגה והצהירה, לתד' המת הנוכחים: „הופעת 150 הצגות לפי סדר מסויים. שתי דקות לפני ההצגה נמסר לי על שינוי סדר ההופעה. אני מוכרחה לציין שהופעתו נגד רצונו.“

„אינני אוהבת במיוחד שערוריות או כביסה פומבית של הנעשה מאחורי הקל' עים,“ טוענת דפנה. „אולם, דבר אחד לא יכולתי לשאת אף פעם, ונגד זה אעמוד תמיד — שדברים המתרחשים מאחורי-הקל' עים פוגעים בהופעתו של השחקן על ה' במה. לעולם לא אוכל לשאת את המנטאליזצ' של אנשים המתיימרים להיות מבניים ב' תיאטרון ומנהלים תיאטרונים, ואינם מתחיי' לים להבין אפילו מה היא מהותו של שחקן. הם חושבים ששחקן זו מרינוטה, רואים בשחקן אמצעי שבעזרתו אפשר להרויח כספים ואינם מתחשבים בכישרון ובמאמץ שמשקיע שחקן בעבודתו, אם הוא באמת שחקן.“

יתכן והסערות המלחת את דפנה בדר'

„מה זאת אומרת?“ התמרמרה דפנה, „בי' קשו מאיתנו להזמין אורחים והזמנתי שלו' שה אנשים שאינם אנשי מקצוע בתיאטרון!“ התפרצותו הפתאומית של פופוך הסעירה את השחקנית הצעירה. סיפרה היא: „יצאתי מכלי. זה היה כאילו שפכו עלי סיר של מים רותחים.“

★ ★ ★ „מה את, פרימה-דונה?“

גם אחרי שהסתיימה החזרה הכללית, ודפנה זכתה, למרות התקרית, לשבחים רבים על משחקה אותו ערב, לא יכלה היא להרגע. „לא תיארתי לי שמשוה בדומה לזה עלול לקרות בתיאטרון,“ סיפרה, „במשך יום שלם“

תיאטרון ישראלי יעלה מחזה חדש ויסיר אותו מעל הבמה כעבור זמן קצר — זה כבר קרה. תיאטרון ישר' אלי יכין מחזה חדש וימשיך להציגו למרות שהקהל אינו בא — גם זה כבר קרה. אולם מצב בו יכין תיאטרון בארץ במשך חודשים ארוכים מחזה חדש וערב הצגת הבכורה, לפני שמישהו מהקהל הספיק לראות את ההצגה, תבוטל הצגת המחזה — דבר כזה טרם קרה בארץ.

זה אירע השבוע. ביום שני השבוע עמד תיאטרון אהל להעלות את המסך מעל מח' והו של המחזאי הצרפתי מרסל שאר ה' אידיוטית. ההצגה נמכרה מראש לעובדיו של מוסד הסדרות. אולם 24 שעות לפני ה' הצגה הראשונה, בשעת החזרה האחרונה

„אני לא“

אידיוטית!

חשבתי כיצד להביא לידיעתם של האנשים האחראים בתיאטרון, שאסור שיקרה דבר כזה לשחקנית לפני שהיא עולה על הבמה.“ ביום ראשון השבוע, כאשר נערכה ה' חזרה האחרונה של המחזה, הבחינה דפנה בפופוך בשעת אחת הפסקות. היא ניגשה אליו ואמרה: „אני מבקשת ממך לא לחזור על מה שעשית לי ביום שישי. אם תיכנס אלי עוד פעם לפני ההצגה אל מאחורי הקלעים, אני עלולה לאבד את עשתונותי ולתת לך שתי סטירות לחי.“

השכירה דפנה אחרי-כך: „לא התכונתי באופן אישי לפופוך, אלא בכלל לכל אותם האנשים שמסתובבים בתיאטרון, מתימרים להיות יודעתי-תיאטרון ומגדלי-שחקנים ול' מעשה אינם אלא אויבי התיאטרון, אויבי האמנות ומכשול בפני כל כשרון.“

פופוך נעלב למשמע דבריה, ובצדק. הוא זרק בפניה: אידיוטית! מבלי לפרש אם הוא מתכוון לתפקידה במחזה, המשיך ב' סידרת חרפות ברסית וסיים בשאלה נוק' בת: „מה את חושבת לעצמך, שאת פרימה-דונה?“

הנהגה חמש דקות לפני עליית המסך פרץ לפתע שלום פופוך, שלעבר שחקן אהל וכיום אחי מאנשי האדמיניסטרציה של ה' תיאטרון, אל מאחורי הקלעים, כשכולו רר' חח וזועם. „אני אורוק את כל המוזמנים החוצה!“ צעק פופוך בחרי האפור של השחקנים. הוא היפנה את כעסו במיוחד לעבר שחקנית צעירה, דפנה דן (23), ה' ממלאת במחזה את התפקיד הראשי. „איך את מרשה לעצמך להזמין אנשים בלי רשות?“ זעם פופוך.

והגשים. מוסר ההשכל שלה הוא פשוט בתכלית: שום דבר אינו משתנה. שליט נשאר עריץ אם קוראים לו לואי או נאפור לואן ואשה נשארת אשה אם היא כובסת או דוכסית.

כובסת נשארת כובסת. האשה ללא בושא המהווה את ציר הסאטירה היא סופיה לורן, המופיעה כאן, בעיקר בחלקו הראשון של הסרט, יפה יותר מאשר נראתה תה ארבעים על הבד. אולי יש לזקוף עובדה זו לזכותו של כריסטיאן ז'אק, שהלבישה במחשוף ענקי ולא הסתפק בזאת אלא עשה את מה שאינו חשוף — לשקוף.

סופיה הכובסת המשתתפת במאמץ ה"מלחמתי" לצד כובשי הטילרי, מצטרפת ל"צבא הצרפתי הוולל את אירופה, שם היא משרתת את החיילים במה שרק אשה יכולה לשרתם. כתמורה היא זוכה בבעל דוכס (רוברט חוסיין), עומדת על סף הוכייה ב"כתר מלכות וספטיליה.

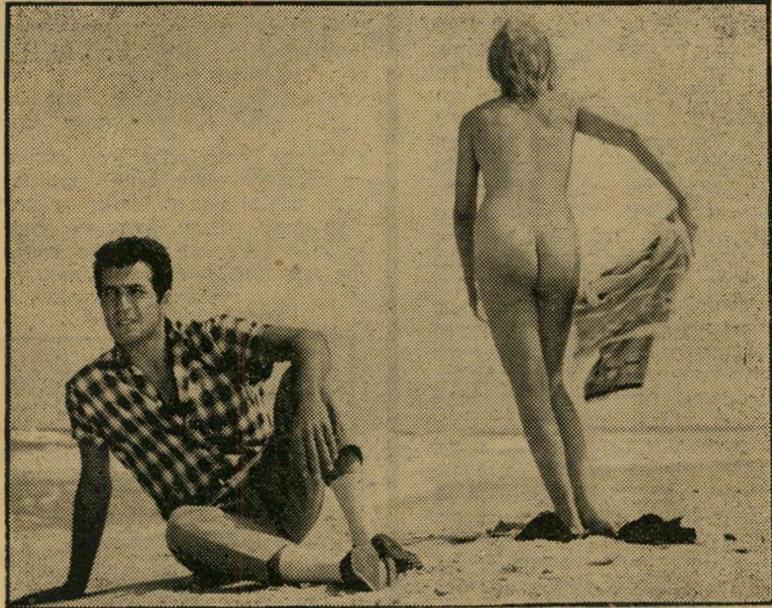
אלא שאו מתברר שלמעשה נשארה כו-

סדטים

השווד הקדוש

בראבאס (מוג'רבי, תל-אביב, איטליה) אינו אלא בראבא, מנהיג כנופית השוודים היהודים ביהודה שתחת הכיבוש הרומאי. לפי אמונת הנוצרים זכה בראבא בחייו תמורת חייו של ישוע מנצרת. שניהם ישבו באותו בית-כלא ירושלמי כשפונטיס פילטוס עמד לשחרר, כמנהגו, אסיר יהודי לכבוד חג הפסח. רצונו היה שדווקא ישו ישוחרר, אולם היהודים תבעו את שחרורו של בראבא. וכך נצלב ישו תחת הפושע הבור הנגס.

גורלו של השווד היהודי שימש אתגר מרתק למספר רב של סופרים, אולם הוא הונצח בעיקר הודות לסופרת האנגליה מרי קורלי בתחילת המאה הנוכחית. שמו הת' נוסס על רומן היסטורי רגשני שלמרות ערכו הספרותי הירוד, זכה לתפוצה עצומה

אחותה של אליקי ב, אהבה מוזרה באיסטנבול" חנכל האדם התורכים?

בסת, ושליטי הרפובליקה אינם מוכנים ל' הכניסה לחברתם. כשלונו של סרט ראווה מפואר זה נובע מכך שעוקצנותו הופכת להטרדה, קלילותו לגטל כבד ובשפע העצים נעלם היערי.

התורכים הם לא מעץ

אהבה מוזרה באיסטנבול (עדן, תל-אביב, תורכיה-יוון) הוא קורס בסיסי מקוצר ומזורז לעתונאים מתחילים. אלה שאינם מעוניינים ללמוד עתונאות יוכלו לפחות לרכוש ידע מאלף על המנטאליות של העם התורכי.

קומדיה נאיבית זו, שאינה בלתי משעשעת, מספרת על עלילותיו של עתונאי תורכי צעיר (פיקראט האקן) עליו מוטלת המשימה לראיין איל-הון תורכי הסוחר עם הרוסים. מכיוון ששום עתונאי לא הצליח קודם לכן לראיין את האיש, נוקט העתור נאי הזרין בטכסיס מאובס אך מסוכן. הוא חוטף מעל אנית הפאר של איל-הון את בתו, מוריד אותה ליבשה, מנסה להחזיקה בבית-בודד במטרה לסחוט ראיון מאביה.

אלא שכאן רק מתחיל הסיפור. מסתבר כי ארושה של בת העשירים אינו אלא חבר בכנופית גאנגסטרים אמריקאית של מעשה אינה אלא תא ריגול סובייטי. ה"מרגלים יודעים אחרי הבת המתחזקה בלי ידיעתה מיקרופילם סודי. האב רודף אחרי חוטף בתו, והמשטרה ממתינה עד שכולם יתעייפו מלרוץ כדי לתפוס את המרגלים.

שליח הגברים התורכים. התורכי כים, שהם כידוע עם לאומני מאוד, לא התעצלו להפוך גם קומדיה זו לשידור הלל לעם התורכי. למשל, העתונאי האמין רואה עצמו כשליח כל גברי תורכיה. כשהחטופה, גיולה דאלי היונייה שהיא אחותה החוקית של אליקי ויקאלאקי, מנסה להיחלץ ממנו ב"טכסיסים נשים מקובלים, מצהיר הוא בפי גיה ברוב חשיבות: "התורכים אינם עשויים מעץ."

זהו סרט עליו ומצחיק, אבל מה ש"מצחיק בו הם לאו דווקא הדברים שיוצרי הסרט ייעדו לכך.

בדומה ליצירה ספרותית מאותו סוג —

הגורל שנועד מלכתחילה. סיפורו של בראבאס מתחיל למעשה במקום ש"מסתים בן-חור. זמן קצר אחרי שחרורו של הנכאל שוב חוזר הוא לשם בעזון שוד נוסף, נידון לעבודת פרך במכרה גפרית בסיציליה. שם הוא הופך לאגדה חיה, כשהוא מחזיק מעמד 20 שנה בתנאי מחיה של מחנה-ריכוז בהם מתים כל שאר העבדים תוך זמן קצר.

הוא הופך עבד לסנטור רומאי. אחרי שמכרה הנפרית נהרס במפילת, מגיע הוא לזירת הגלדיאטורים, זוכה שם להפוך לבן-חורין כשהוא מכריע את מלך הגלדיאטורים רים. אולם אז הוא מגלה סוף סוף את האמונה הנוצרית, זוכה לגורל שנועד לו מלכתחילה — הצלב.

חנית נגד מלך-הגלדיאטורים. ב"ענף מיוחד זה של תעשייה קולנועית המעלה אחת לכמה שנים אפוס-ראווה-נוצרי, מפתיע בראבאס לטובה. למרות הרגשות הדתית המדברת יותר אל שקי הדמעות של הצופה מאשר אל ליבו, הוא עשוי בחוש טעם וקצב, מזכיר מבחינה זו את קוריולאניס יותר מאשר את בן-חור.

חלק ניכר בהישג זה יש לאתנוני קחיין, בתפקיד בראבאס. בתוך מצעד בינלאומי של כוכבים המופיעים בסרט בתפקידים משניים, כמו ויטוריו גאסמן, ארנסט בור-גנין, סילבאנה מאנגנו ואחרים, בולט קחיין בכיצוע רציני ושקול של דמות השווד. סצינת קרב הזירה שלו באיצטדיון הרומאי, בו הוא יוצא בחנית בלבד להילחם במלך הגלדיאטורים (ג'ק פאלאנס) הנוהג במרכבה, היא מרתקת ומסעירה, בדומה למירוץ המרכבות בן-חור. למי שעבר עד כה בשלום סרטי-ראווה נוצריים, זהו סרט שאינו עלול להזיק.

עצים בלי יער

אשה ללא בושה (חן, תל-אביב, צר-פתי-איטליה-ספרד) היא סאטירה של הצלפה עצמית, בה לועגים הצרפתים לכל הקדוש בעיניהם: המהפכה, גאפוליאון, הרפובליקה

פינת התכשיט

בכל מקום שבקרתי בימים האחרונים הטילו בי הנשים מבט "עקום" ושאלו אותי למה הוצאתי גזר דין מוות על התכשיטים המצועזעים. הגיע, איפוא, הזמן שאסביר את עצמי ביתר בהירות, אולם לפני כן, ברצוני לבשר לכן בשורה משמחת: הצלחתי לשכנע את דני, בעליו של אולם התצוגה והמ"כירה לתכשיטים אימנותיים מקוריים שברתי זמנהוף 19 תל-אביב, לשמש לי כיועץ קבוע בכל הנוגע לפינה זו: ובכן, כל תכשיט הוא נפלא כאשר הוא מוסיף משהו לבגד או לאישיות של זו העונדת אותו. אולם, אין זו כלל מחמאה לתכשיט או אפילו לבגד איזה שלא יהיה, כשהם "נורקים" כלאחר יד על הגוף. כמו כן, אין זה סוד כלל וכלל שהמגמה הכללית בתכשיט נון האופנה בעולם היא בכיוון הקו החלק והאלגנטי. כך, שאם את לובשת שמלה שהיא באופנה, אין שום טעם

שתיעדי תכשיט שאינו מתוכנן לפי אותו קנה מידה. זוהי גם הסיבה הישירה להולדתם של תכשיטי "הגל החדש", שהם תוצאה מלהך הרוח הכללי של עולם האופנה.

בפעם הזאת ברצוני להציג בפניך תכשיט של "דני" תכשיטים אמנותיים מקוריים שזכה בפרס ה' Design Centre בשטוקהולם ובלונדון, ובתואר "המוצר המובחר" של המכון הישראלי ליצוא.

ובכן, זהו מעין "הבל" צשוי כסף (לא בצורת שרשרת) המקיף בקצהו אבן טופס (הגודל והצבע ניתנים לב"חירה). המיוחד שב"הבל" זה הוא שכולו מיוצר בעבודת יד ע"י דני עצמו. הדוגמא של תכשיט זה נמצאת בידי, אולם מחוסר מקום אציגנו בפניך בפעם הבאה.

זיוח

אין תחליף למזרוני

ג'וק'מ'א'ה'ר

כפר-סבא

תמיד התביישתי בפצעונים ופריחות בעור פני

עד אשר... השתמשתי בקרם הפנים

הקרם הנפלא נגד עור פנים ופצעונים

14 ₪

14 ₪ אינו משמן ואינו נראה

המתרו היחיד לנערות ונערים בגיל הבגרות תוצרת מעבדות חימיות "קליאו"

שמור את קופסת השפופרת לתחרות פרסים קרובה

למשל רקוד... אצל "ז'אק"

תל אביב בן יהודה 49

הדרך לחיי-נישואין מאושרים

הופיעה חוברת מאת ד"ר שמחה לב

המכשירה בני-הזוג ואלו העתי דים להתחתן לחיי-משפחה יפים. להשיג בקיוסקים ובתחנות יעוץ — מנא רחי' לסינג 11, תל-אביב, טלפון 226068

מכתרוס פרותי

כ...סתם צברית. למה לא להאמין לה? עם זאת, אין לי שום ספקות שמכתבן ימצא הרחב בליבות רבים מכם, בחורים:

הגדולה אוהבת לבלות, משוגעות לה, ובכלל, אין לה משהו נגד בחור בעל אמצעים כספיים, צורה חיצונית נאה, וכל השאר. מה זה יכול להיות כל השאר?

אחותה לא פחות מעניינת ממנה אבל עם עיניים חומות. בת 17 ושמיניסטית, לה, זוקא לא איכפת להתכתב סתם לשם שמים. וזה בעיקר עם בחור שישלוט בשירה עברית. שידע מהו היופי בעשב קט, בעב לבנה קטנה ובשירו של ביאליק הכניסני תחת כנפך.

בשאלה, נ"ו, מי מאתנו מוצאת חן בעיניך? מסיימת המקהלה המשפחתית (7/1317), את חלקה בתוכנית.

★ ★ ★

הספר: "אני בטוח שאם אהחוד לך את הפיאיות לא יכירו אותך"

הסדיבוי: "אני בטוח שאז גם אותך לא יכירו."

★ ★ ★

מזה חצי שנה, סובל (8/1317) קשות: הוא אינו מרבה לבלות. למה? כי הוא מנגן בערבים בתזמורת ריקודים. נוסף לכל יש לו בעוד חודש בחינות, והעולם נראה לו קודר מתמיד. גובהו 173, עיניו ירוקות וחזן מזה, לדעתו, הוא שום דבר מיוחד. גם לדעתו, אבל זה כמובן, לא צריך למנוע בעדך לעזור לו. מה עוד, כשכל דרישותיו ממך הן: בת 16-18 אוהבת לשמוח ולבלות. זוקא נורא כדאי לך, הוא ילמד אותך מתוד-טחיסט.

הדרך אל האושר

אושר הוא דבר יחסי. אני, למשל, מאושרת כשאינני קוראת את המכתבים שלכם. אבל בשביל האיש העשיר ביותר בעולם, פול גטי, אושר פירושו התעמלות באוויר צח.

במישאל שערך השבועון הבריטי קווין נשאלו כמה אני שים חשובים מה עושה אותם למאושרים, ומה לבלתי מאושרים. הנה כמה מן התשובות:

השחקנית זיויאן ליי:

מאושרת — אהבה. מישחק. מסעות. הקיץ האנגלי. האמת.

בלתי-מאושרת — אהבה. מישחק. מסעות. הקיץ האנגלי. האמת.

השחקן ג'ורג' סאנדרס:

מאושר — מיטה (כל דבר במיטה עושה אותי למאושר, כולל קריאה). לא לקחת את העתון היומי (זה גורם לי אושר רב). סיסות (הרגע בו אני מתרחק מן המטוס אחרי הנחיתה, גורם לי חדווה). ההחלטה שלי להפסיק לשיר, כדי להתחיל בעיסוק. לידתו של רעיון. ריחה של הודמנות. מראהו של יעד. קולן של תשובות. טעמה של הצלחה. מגעו של ממון.

בלתי-מאושר — הירחורים קודרים על סבל האנושות: רעב ומגיפה, חוסר-בטחון, חוסר מיקלט, חוסר מקום חנייה. מצוקה. מונוגאמיה. סר אוסחאלד מוסלי. פצצות אטום. רופאי-שיניים. נשים הגונות. הטוויסט. כל צורות ההתאפקות. רסיטלים.

הזמרת הדין שפירא:

מאושרת — קהל טוב. הצלחה של אמנים אחרים, תראויים לכך. לבוא הביתה אחרי סיבוב ארוך. לדעת כי אבי ואמי שוב אינם צריכים לעבוד. הפנאי לצאת עם בני גילי.

בלתי-מאושרת — קהל לא-כלייך טוב. הרגע אחרי השיא. שיר רגשני מאד. לחזור אחרי הופעה ישר למלון בלי לרקוד טוויסט. לבקר בבתי-חולים ולראות שם ילדים שלעולם לא ילכו, יראו או ישמעו. לשמוע סיפורים על המחמה, ובייחוד על מקומות כמו אושוויץ.

השחקן פיטר סדרס:

מאושר — לשתות לימונדה תוצרת-בית ביום חם, בייחוד אחרי מישחק טניס או אחרי תלייה פומבית. החבורה ציבורית. משרד העבודות הציבוריות. מיסעדות סיניות טובות. המזון המוגש במיסעדות סיניות טובות.

בלתי-מאושר — נהגים מטומטמים ובלתי-אחראיים. הולכי רגל מטומטמים ובלתי-אחראיים. מיסעדות סיניות גרועות. דיח בלתי-סיגריות ישנים. נשים הסבורות שהן יודעות את הכל. שחצנות.

הסופרת דפנה דימוריה:

מאושרת — לא לעשות מאומה כל היום בבית. לא לעשות מאומה כל היום ביום-חג. כשמשפחתי נמצאת אצלי בבית בתג'מלד. לעבוד על ספר חדש. ללכת לישון מוקדם ולקרוא ספר המוכר לי היטב.

בלתי-מאושרת — כשמישהו מבני משפחתי חולה או בצרה. לראות ילד, או זקן, או חיה, סובלים. ללכת למסיבות. כשלא אותנים לי לעבוד. לא לישון.

השחקן דויד ניבן:

מאושר — כשפיטר אוסטינוב מספר סיפורים. להפליג במיפרשת ברות חזקה. לדוג מתחת לפני המים בים הקאריבי. צעירה יפה בסקי-מיים. מארגוט פונטיין רוקדת כל דבר.

בלתי-מאושר — אנשים מנופחים. שטויות. להיות לבד. מאסטיק מתחת לשולחן או על געלי. נמלה-התעופה של לונדון.

האישי של אלביס, מעל גיל 20, מסוגל לעזור לה במצבה מייבבת היא.

★ ★ ★

ההגדרה של הפולקסוואגן החדש: "רוסט" רויס טראנויסטור."

★ ★ ★

דעתי על סטודנטים ידועה לכל. מכתבו של (6/1317) רק חיוק אותה. כדי שתבינו יותר לליבי, אביא את המכתב כלשונו:

"אני סטודנט בטכניון. רצוני להכיר נערה מחיפה או מהסביבה הקרובה לשם חברות. לשם יתר בהירות: אינני חושב על נישואין, כי אני עתודאי ואני רק בן עשרים. בעצם, קצת קצת פחות.

"אני יכול גם להסביר את המצב לאשורו: הנני מנתניה. שם היתה לי לפני שנה חברה קטנה שהתפרקה לפני שכולם הלכו לצבא. בחיפה אינני מכיר אף אחד. לכן אני מעדיף להכיר תלמידת תיכון שמינית או שביעית. המעדיפה בילוי אינטימי כמו הליכה לקונצרט, או תיאטרון, על מידעון ג'ז. גובהי 173, אם זה משנה. מעדיף אני נערה עליזה שאהבת לצחוק ולחייך ומבינה המור. כמו כן, לא מזיק שתהיה קצת יפה.

"דרך אגב, רצוני שהנערה תהיה מבחינת האופי יציבה ופקחית."

★ ★ ★

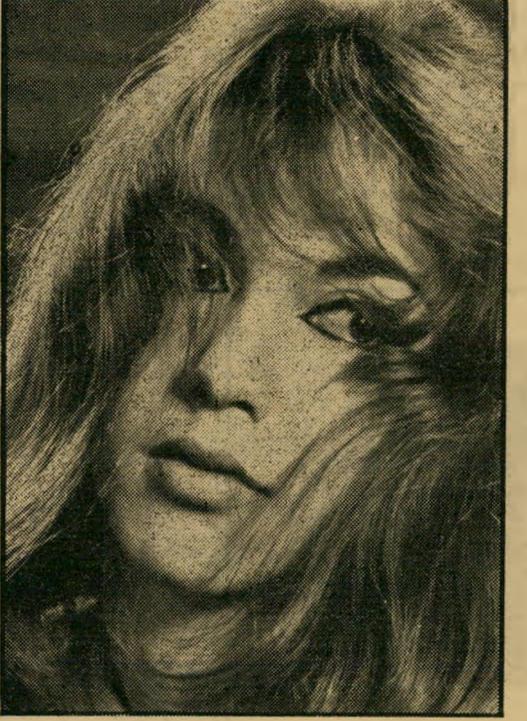
היה היתה צדפה יפה שהלכה לפנישה עם סרטן זעיר. "הוא היה עצום" דיווחה אחריכך לחברתה. "בהתחלה הוא הסתכל לי ישר לעיניים, ואז כרך את זרועו סביבי ואז..." היא חפפה את צווארה בזעקת פחדים: "הפנינים שלי!!"

★ ★ ★

ביאליק ומכונות

רוצים עוד שתיים? בבקשה. האחת בלונדית וגם השנייה. אחת גבוהה וגם השנייה. לא, הוזהרתי, הן אינן תאומות. סתם שתי אחיות, אוהבות ומסורות ואפילו זאת שיש לה עיניים ירוקות היא סמינאריסטית בת 19 המזהה עצמה

נערת השבוע

טעיתם. ג'וזפינה כ"ץ אינה סתם חתיכה. לדבריה היא קוראת כל יום ג'רוזאלם פוסט וטיים מאנאזין והיא הנערה היחידה במעלה דיונוגף היכולה ללמד אתכם מתוד-טחיסט (העולם הזה 1316) אתם יודעים, הריקוד החדש האיום הזה. היא תמיד עסוקה נורא ונחפזת לדרכה ביינס-כחולים, כששערה הארוך בצבע הדבש הטבעי כמעט, מתפנף מאחור: זהירות — מעצורי אורז. אבל ג'וזי אינה דורסת. היא לכל היותר תסרב להפגש אתכם הערב או מחר מפני שהיא כבר תפוסה, אבל בשבוע הבא תפאזאל. בניגוד לנערה אחרת שנקראה ג'וזפינה, מתעבת זו שלנו גברים קצרים בעלי כובעים מצחיקים התוחבים יד לחולצה. כי ג'וזפינה כ"ץ נולדה בפיטסבורג ולא במארטיניק, היא לא שמעה אולי על קו האמפיר אבל היא יודעת לעשות באלונים באווקה.

כשעלתה לפני שנתיים, בגיל עשרים, לקיבוץ אורים בנגב, לא היה בכונתה לשמור למקום אמונים לנצח. כי ג'וזי, בעלת העיניים החומות-גדולות לא ראתה את עתידה ברפת. הריקוד בו התחילה פונטילבניה, היה מאוהיה גם כאן. ואחרי שלימדוה במשך שנתיים את החברות באלט מודרני, עזבה את הקיבוץ וחבר קבוע, קנתה כרטיס-חזור בכסף שאבא שלה. פתאום אמרו לה שמחפשים רקדניות לטיוויזקל ישראל: השטח. היא מכרה את הכרטיס. היי קלוס, בהמא, קיבל אותה מייד. וזהו. עתה היא כבר שבועיים שקועה בחירות עד הצואר, ובקושי מוצאת את זמנו לשבת עשר שעות ביום בקליפורנייה-סולטן-כסיית.

מדוע אין שטרות רכובות, תמתי לא פעם. הייתי נושטת הכל, מעבירה אתכם לוי גילי, ומתגייתת ישר למשי' טרה, לו רק היה מובטח לי הסוס.

השבוע צילצלתי לדובר המשטרה, זויד בן-ישי. הוא היה מופתני: "היה לנו רעיון כזה. אבל ביטלנו אותו. רכיבה מצריכה שליטה חזקה על היצור שנקרא סוס." "שתילמדנה. גם השוטרים למדו." "אבל בשביל מה צריך סוסיס? יש רמזורים." "אבל גם יש פרשים."

"נכון, נכון, אבל רק להפגנות, להפרעות ציבוריות, לסורי מקופים מחוץ-לעיר. זה לא גיב בשביל שוטרות. אבל זה לא העיקר. רוכבות זקוקות למכונסיר-רכיבה. ובשביל זה צריך מילוי הגוף."

הבנתי טכני. ראיתי ברובו את האמת הערומה בחצי איות, וזה חספיק לי.

אל תבלבל לי יותר

(1/1317)

"ישנם אנשים, התכתבות לשמה הם מחפשים / ישנם בחורים לבלבל את ראשך הם רוצים."

ובכן, גבוה אני ונאה לדעת האנשים, / זה לא מכבר מלאו לי 23 אביבים. / לפני כשנה היגיתי לתל-אביב / מחפש אני את האובייקט החביב. / ללמוד אוהב אני בקצב ובמידה / גם ספורטאי אני מבטן ומלידה. / אין אני אוכל מסמרים וקרשים / ואינני אוהב בלילי צבעים על פרצופים. "אנא, ממך, רותי הנאוה / בתקחה שאינך רוצה לטר פני בתאחה / הפני פנייתי אל המין החלש / אמרי להן — אין כל חשש. / בצווחא נכה השעמום בישבנו / נוכל ללחש סוד באוזנינו. / דבר נוסף, רצוי בלבד / תמונה, בה יזדקר הפרצוף הנחמד."

זואל נא בטובך לקרוא שוב את שני המשפטים הראשון ניס של יצירתך. עכשיו ענה לי, מה לדעתך עשית לפני רגע?

★ ★ ★

ציפי בת השמונה, לחברה הקוראת לה לשחק: "אני באה. אבל קודם יש לי לנגן סטה בפסנתר. שעה לעשות חשבון ועברית, ואחריכך לנקות את החצר. אז בעוד 20 דקות אני באה."

★ ★ ★

לאחר יאוש

אם אתה במקרה משוגע לנוף ארצנו הקטנטונת, ונוסף לזה גם הפתקן, אל תולול בעצמך. אתה יכול אפילו לכתוב (2/1317). היא סטודנטית מתחילה הנמצאת לדב ריה במצב מדא ביותר. ואמנם נשמעת מאוד כזאת.

★ ★ ★

עשרים וחמש שמלות-פאר הוכנו ללולוברגידיה כדי ש' תלבש אותם בטדס — "לכי ערומה בעולם."

★ ★ ★

אנו כיתת סוירים

מה קרה, אימרו לי. כולם משוגעים היום לנוף הארץ וטיוולים. אפשר לחשוב. בטוחנתי שנשתיים לא יצאתם מחוץ לעיר, ושאתה-בלה בשבילכם נמצאת בגליל העליון. או אולי לא שמעתם על אקה-בלה?

השלושה (3/1317) שלפני מביאים לפחות התנצלות בכתב: "אנו שלושה סוירים, צרובי-משמ, מכוסיאבק ומיובלי-רגליים. לשנים מאיתנו רחוק הראש מהרגליים סיקס פוט סיקס, השלישי נמוך יותר — מגיע למטר צבנציק. מרגישים אנו שרדושה לנו חברה של בנות המין היפה, לפי המתי כונת הבאה: 17-19, רק אחר טיפול בסוכריות. רצוי שערות בצבע טל-בלונד, שנגריש כמו בשדה. או בצבע לטוף הם השאירו את הקלף החזק לדעתם: "הסעה צמודה."

★ ★ ★

ובנגואה הולכת עתה ההשמעה הבאה: שני מלחים ובחורה אחת: אמריקאי. שני מלחים בלי שום בחורה: אנגלי. מלח עם שתי חתיכות: צרפתי. מלח עם שתי מזודות: ישראל.

★ ★ ★

תמוח מארגנטינה

מה עושה ב'דוד מתיסר למראה "תפוח רענן" — עולה חדשה מארגנטינה בת 23 הנמקה בדד בבית בגלל קשיי השפה? (נניח) הוא שולח לרותי המסכנה מיכרו: "מבוקשים יוצאי אמריקה הדרומית בגיל 24-30, המוכנים לצרף בחורה נוספת (4/1317) לחברתם."

★ ★ ★

שונא אישי של אלביס

שמעו מה קרה (5/1317): היא עזבה את החברה שלה. מוצעו, לא? וזה עוד כלום. שלוש שנים היא היתה כמו אתם יכולים לתאר לכם מה זה? היא נותרה לבדה כמו כלבלב במרחבי היקום. רק אוהב ספרות יפה, ושונאו

אמנות

תיאטרון

השואה בבית-הקפה

ידידי הצל (הבימה; מאת בן-ציון תומר; בימוי — ישראל בקר; התפאורה — שלמה ויתקין) הם בני דור מלחמת העולם השנייה, שנולדו בחו"ל, גדלו בארץ, נראים כצברים לכל דבר בעוד שבנפשם טבוע צילן של הגולה והשואה.

בעיית פיצול האישיות אצל בני דור זה היא בעייה נפשית וחברתית חמורה, שרק אלה שהתנסו בה מסוגלים להבינה. המשורר בן-ציון תומר מנסה להציג את הבעייה במחזה אוטוביוגרפי ביסודו, שהמוטיב הי- מרכזי שלו הוא החיפוש אחר הזהות של בני דור-המבוכה.

יורם (אמנון מסקין) הוא אחד מילדי-טהרין, שהוריו שלחוהו כיתום מסאמרקאנד כדי להצילו מחרפת רעב. הוא גדל בארץ, עבר את כל השלבים המצמיחים צבר טי- פוטי — קיבוץ, מלחמת העצמאות, צבא-הקבע. לכאורה הוא צבר ככל הצברים, מדבר כמוהם ונראה כמותם. אלא שלמעשה הוא עסוק כל הזמן בבריחה מפני עברו הנעוץ בחוצלארץ.

הקונפליקט הפנימי בעולמו של צבר מלאי כותי מעין זה פרוץ החוצה שעה שהוא נאלץ להתייצב פנים אל פנים מול עברו. אחרי שנשא אשה צברית (אביבה גור) ובנה לעצמו בית, נאלץ יורם לקלוט את הוריו, אחיו וגיסתו, שהגיעו ארצה כעולים חדי-שים. כל אחד מהם מחייה בנפשו את ה- צבר ממנו נמלט, יוצר בקרבם רגשי-אשמה כבדים המאיימים למוטט עליו את עולמו, להרוס את חיי משפחתו שנראתה כמשפחה צברית לכל דבר.

כשהוא מגלה בקבוצן משוגע (אהרון מס-קין), הרודף אחריו, את דודו שהיה משתף פעולה עם הנאצים, עומד יורם בפני ההכ-רעה: מה היא זהותו האמיתית? האם הוא שייך לבני השואה וחייב משום כך לנקום ב-דודו, או שמא כצבר די לו להבין את ה-דודו ולהניח לו?

בסופו של המחזה יוצר לו יורם זהות אחת, כישראל, לא כיהודי.

ניפנוף דגלי הפבלו. אין ספק שה- בעייה אותה מעלה תומר, היא בעייה מציי-אותית ותיקה, והסיפור הוא סיפור של ממש ולא גיבור של רעיונות ודמויות. אלא שבעייה וסיפור עדיין אינם יוצרים מחזה.

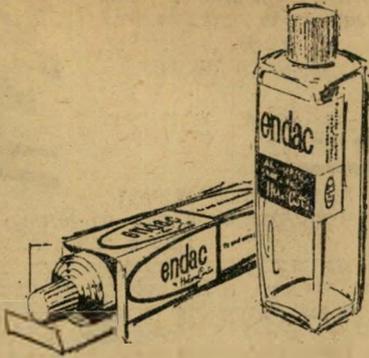
בן-ציון תומר הוא משורר, שכלי ה- ביטוי הבימתיים אינם נהירים לו, והוא מג-סה לאכופ את השירה על הרמה. גם אם אפשר למצוא במחזהו עיצוב דמויות מוצי-לה, אם כי פסטי, במתכונת בימתית, אין הוא יודע את סוד הצמצום הדרמטי, גיבוש העלילה והבהרת המוטיבים המרכזיים שלה. כדי להביע רעיון ולהשיג אפקט שמחזאי אמיתי צריך היה להשיגו בדושיח קצר, משתמש תומר בסיגנון ספרותי ארוך ו- מייגע.

עובדה זו גלויה ופוגמת ביחוד בחלקו הראשון של המחזה. מי שאינו כבול למחזה על-ידי ההזדהות הריגשית שלו עם הבעייה המוצגת, אינו יכול שלא להבחין שהבניין הדרמטי הוא לקוי, הסיגנון הוא "שמאלני" ודמויות הגיבורים מאולצות ומנוחכות. תגו-בתו של הצופה במערכה זו יכולה להלום את דבריה של נורית, המטיחה כלפי יורם: "איני רוצה שינפנפו כל הזמן את דגלי הסבל למולי".

טעותו היסודית של תומר היתה בכך שבמקום לבנות בהדרגה את דמותו של יורם, ולקלוף מעליו בהדרגה את דמות הצבר עד לחשיפת הזהות השניה שבו, הוא מצינו כבר מלכתחילה כדמות מפוצלת ו- מבולבלת.

במערכה השניה מתקן תומר את עצמו במיקצת, בעיקר משום שהוא דוחה לפניה את בעיות השואה, הקליטה, הקארייריזם והמעמד הבינוני הישראלי, מתרכז בקו-פליקט המרכזי שבין יורם לבין הדודו משתף-הפעולה.

הבימוי של ישראל בקר לקוי, מכיון שעקב נטייתו הבעיית לנשוא השואה, ה- מתעורר כאן תמיד סביב שולחן בבית-קפה, התייחס לחומר מבחינה ריגשית, ולא מבחינה מיקצועית. מבין השחקנים מצליח רק אהרון מסקין לעצב דמות של ממש, היוצרת הרגשת הזהות. מסקין הבן, עליו הוטל התפקיד הראשי, מאכזב ביותר, הוא טרם פיתח תכונות יסודיות של היגוי, תנועה ומישחק במידה המצדיקה להטיל עליו תפקיד כה קשה ומסובך.

endac

מחסל

פגמי עור

מחדושי מעבודות
Helene Curtis

אנדק — התכשיר המחסל במהי-רות ובטחון פגמי עור וחטטים.

הסוד של אנדק: הוא שונה מכל התכשירים אותם כבר ניסיתם. נסיון אחד בלבד יוכיח את פעולתו המהירה והיעילה.

אנדק טוניק — מי הפנים האנטיספטיים לנקוי עמוק של העור.

משחת אנדק בשופרת בגון הפנים לשמוש מעת-לעת.

אנדק — הישג נוסף של מעבודות הלן קרטיס בארה"ב, לטפול יופי מדעי בפנים.

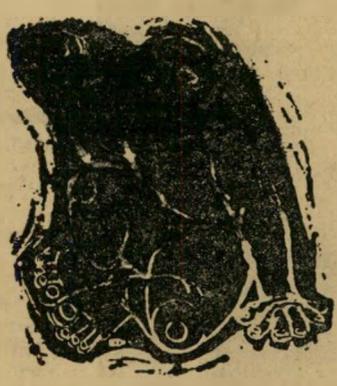
תשבץ העולם הזה 1317

משה כהן, מרחוב גדליה 9, שכונת-מכבי, תל-אביב, כותב: "בהיותי חובב מושבע של פתירת תשבצים, מצאתי עניין בתחרות התשבצים הנהוגה אצלכם. עתה, לאחר שנים של פתירת תשבצים, מצאתי לנכון לנסות את כחי בחיבור תשבץ. אנו מצינו מצאנו לנכון לפרסמו."

9	B	7		6	5	4		3		2	1
		14			13		12	11			10
			19		18	17		16		15	
				24		23	22			21	20
			28		27			26		25	
									31	30	29
					32						
					38			36		35	34
									40		39
										44	
									45		47
									50		48
										54	53
											59

מ א ו ז: (1 קי-ויז בפרודור ירושי-ים; 4) כבעלות יחיר; 10) טורי משנה; 11) תואר הולנדי; 13) מנש; 14) משקל נקי; 15) בדיחה; 17) ארבע מאות ותשע; 19) שמו הפרטי של צייר הולנדי מפורסם; 20) ניצני; 22) ארץ ערי-בית; 25) כלי שייט רבים; 26) נפי; 27) זמרת מפורסמת; 30) אורח המדינה; 32) מלת זרו; 33) שור; 34) שליח מהיר; 36) בסיס לכלי מסוי יום; 37) מדינה אפי-רוקאית; 39) שור; 41) שיעור קומה; 42) לא חיי; 44) ראש ממשלת קובה; 46) חרפה; 48) יבי-שה מוקפת מים; 50) סירה; 51) עיר בי-צפת; 53) ירק גינה; 55) מקום לכתישת ענבים; 57) גול; 58) גר; 59) חנגה לא מומן את יובלה ה-80; 60) מחשבה.

מ א ו נ ד: (1) שטוי; 2) עני; 3) אחר מארבעת המינים; 5) יחידת הישעל; 6) נח בא; 7) שמא; 8) סמכות לבטל חוק או החלטה; 9) מקום שעשועים; 12) עוף דורס; 16) הרהיב עור; 18) חכה; 18) סופה הרי-גנית; 21) צב המין; 28) הוסיע; 24) צפת; 26) דור רביעי; 28) חלק בפנים; 29) שחקנית ב"אסמרי" (הופיעה ב"מרוס"); 31) ניקוי בגדים וכביסה; 32) יפה; 33) פקודה; 37) מדינה אפרי-קאית חדשה; 38) נבור מחזה שקספירי; 40) כלבר; 41) גוי שעבר לדת ישראל; 43) אות; 45) מרכא, עיצוב; 46) ארץ בי-יבשת אמריקה; 47) עיר בגליץ; 49) פחד; 52) להבה; 54) חלק מכנר; 56) הב; 58) צילי מסולם הטונים.

הצבון הישראלי, גרפיקה, שינושית

בי-13 לדצמבר
נפתחים קורסים חדשים

* גרפיקה
* ציור - אופנה

פרטים והרשמה:
10-13 בבקר — 8-5 בערב
תל-אביב: רחוב אלנבי 76
חיפה: רחוב ביאליק 17
ירושלים: רחוב יפו 33
בית יאאל

„לא הולך לנו נגד שחקני הכרם, אמר אהוד שרוף של בנייהודה במחצית המישיח בין קבוצות הליגה הלאומית בנייהודה ושמשון, ואומנם — תוצאת המחצית הי ראשונה (1:0 לטובת שמשון) לא ניבאה טובות לשחקני שכונת-התקווה, שצעדו עד לשבת האחרונה בראש טבלת הליגה הי לאומית.

במרבית המיפגשים שנערכו עד כה בין השתיים, בלטה עליונותם של שחקני שמשון. בליגת אשחקק בא המיפגה. לקראת המישיחק בסיבוב הראשון על מיגרש בני יהודה, נשבעו המארחים לשבור את מסורת ההפסדים. לשם כך הביא עמו „מומו“ הי מפורסם משכונת-התקווה בלוק קרת למיגרש וניפצו בגרון לעיני הקהל השואג. ואומנם הקרה נישבר — בנייהודה ניצחו בשיעור 0:2.

לקראת מיפגש הגומלין באיצטדיון הפועל בגבעתיים, ציפו אלפי אוהדי קבוצות הפר ברים לניצחון שמשון, מה גם שבמחצית המישיחק הובילו בני כרם התימנים ביתרון משכנע — 0:2. אולם כאן לא הניחו שח קני בנייהודה את השק, גמלו בשני שעי רים, כדי להתחלק בנקודות.

עד לשבת האחרונה היתה קבוצת שמשון בלתי מנוצחת במישיחקי הליגה. על קבוצת בנייהודה מוטלת היתה המשימה הקשה: לבצע מה שלא עשה בידי שום קבוצה בי ליגה הלאומית עד כה. באיצטדיון האחים בלומפילד, שניבנה על הריסות מגרש באטה הישן, התגוררו האוהדים חבורות חבורות וציפו בכיליון עיניים לשריקת הפתיחה של השופט אריה „ליאון“ בן-רובי.

פרנסה לשבוע. עשרות זוגות ידים נשלחו לעבר הכיסים, משם נשלפו ארנקים גדושים בשטרי כסף. „מי שם על בנייהודה?“ שאג ברנש משופם ובריאי-גוף. הוא לא ציפה זמן רב לתשובה. עשרות התנפלו עליו. „רק סוף מוזמן, בני ציקים ובלי בטיח,“ הזהיר הצעיר. אחדים נרתעו.

0:2 לשמשון. אוהד של שחקני הכרם, הידוע בכינויו „אלמוני“, קם ונפח ביזיו ובכך נתן סימן למקהלת המשמונים לפתוח בשאגה המסורתית: „שמ-שמ-שמ-שמ-שון.“ אוהדי בנייהודה, אבלים והפוייראש, לא ניסו כלל לעודד את קבוצתם. בנייהים ישב גם ח"כ מנחם כהן, איש שכונת הי תקווה, שקיחה לראות בניצחון בני שכונתו. 20 דקות נותרו עדיין לסיום המישיחק. לפתע החזיר יוסף מהלל שער ראשון לרתו של אבשלום שמח, שוער שמשון, אך הכל ראו בכך סימן חיים בודד שניתן על-ידי חלוצי בנייהודה.

אלפי פרצופים אומללים נראו בקרב הי קהל. לפתע התרומם בתור בעל צלקת ר צעק: „750 לירות שמשון לא מפסידו!“ היה דרוש אומץ לב כדי להענות לקריאת התגר שלו, שנועדה בעיקר לירות מלח על פצע אוהדי בנייהודה. אולם התגובה מיה רה לבוא. מאיישם צץ בחור יומרני, שלף 750 לירות מכיסו והפקידם בידי אדם שלי שי.

לשניים נותרו עוד כעשר דקות של תק זה לאחר שער השיחיון שהביע אברהם „ברה“ עבדו. אולם שלוש דקות לפני

שייע גלזר, קורבנו הראשון של מאנדי, מזכיר:

גיולה, גיולה, מה אמרתי לך? — אין לך מה לעשות כאן!

אתה צחקת ממני. חשבת שאני מספר בדיחות, כמו תמיד. לא האמנת לי. חשבת אולי שיש לי משהו נגדך באופן אישי. והנה עכשיו אתה רואה שצדקתי כמעט בכל. זאת לא מדינה בשבילך שתהיה לה הי מאמן של הנבחרת. האנשים כאן לא מביי גים כדורגל. הם לא יודעים מה זה כדורגל אמיתי ואיך אוכלים את זה. כל הזמן הם רוצים שהנבחרת רק תנצח ותנצח, וכאשר יוצא המזל הרע והנבחרת גם מפסידה לפע מיים, הם כועסים וצועקים לך בוז ו„חזרה לבואפסטו!“

אל תגיד שלא אמרתי לך את זה עוד לפני שלוש וחצי שנים או משהו כזה, כשי רק הגעת הנה ולא ידעת מה העניינים. כבר אז אמרתי לך שכאן זאת מדינה קטנה שלא רגילה למאמן גדול כמותך.

הנה אתה עושה לנו פתאום ניסים ונפלי אות. נותן לשחקנים את הכבוד להיות בסגל ושיכתבו את השם שלהם בעתון. מוכן שי אתה לא יכול להחזיק אותם הרבה זמן כי סגל מפני שיש אצלנו הרבה שחקנים טובים וצריך לתת לכולם את הכבוד, אם לא לי שחק עם הנבחרת, אז לפחות להיות בסגל שבוע-שבועיים. אז מה יוצא מזה? לא מביי גים אותך. חושבים שאתה משחק ברגשות השחקנים ומקלקל להם את המוראל. איזו מדינה! איזו מדינה! בכל מקום אחר בעולם היו השחקנים מנשקים לך את הרגליים בש ביל זה, וכאן פתאום הם כועסים עליך. או למשל, העסק הזה עם הורדת השחק גים מהמגרש באמצע המשחק, לעיני רבבות

„אמרת לי, מאנדי!“

עשר או עשרים שנה. צריך לשבת כמה שנים ברוואל, להסתכל על העוברים ושבים ולחפש בנייהם את שחקני העתיד. ואם מקבלים בינתיים משכורת של שלושה שרים בממשלה, זה לא סתם — מי שרוצה נבחרת צריך לשלם!

כן, ככה זה. גיולה. אתה לא יכול להגיד שלא הזהרתי אותך מפני שבמיקרה הדברים שלי נכתבו בעתון. ועכשיו צוחקים לך, לועגים לך, מאיימים לפטר אותך, כפויי תודה שכאלה.

אבל אם אינני טועה, גם אתה קצת אשם במצב הלא נעים שנכנסת אליו. עד כמה שאני זוכר, זה היית דווקא אתה שאמרת לא פעם: כשחבר נבחרת רואה שאין לו מה לעשות יותר שם, הוא צריך לקחת את הנעלים ולהסתלק. כמה חבל שאתה בעצמך לא שמעת מה שאמרת. היית יכול לחסוך לעצמך את כל הביזיון הגדול הזה.

באמת, איך אפשר לאמן נבחרת במדינה כזאת? זוהי מדינה שאזרחיה בכלל לא יודעים להבין שכוף לבנות נבחרת צריך להרוס קבוצות. אין כאן כבר יותר חלוציות, אין רצון להקרה. כשאתה בא והורס קבוצות כמו מכבי תל-אביב או הפועל תבריה, הי אנשים צועקים „געוואלד!“ מה יש? פחות קבוצה או יותר קבוצה, העיקר שהמוראל של הנבחרת יהיה גבוה.

חזן מזה שלא מבינים אותך, יש לאנשים כאן גם כל מיני דרישות מוזרות. רוצים שתוך שלוש-ארבע שנים תעשה להם כבר נבחרת צעירה. אומנם במדינות מפגרות, כמו איטליה, עושים את זה בכמה חודשים. כך למשל נבחרת ששיחקה השבוע נגד תורכיה, שיחקו רק שניים שהשתתפו בי מישיחק נגד נבחרת ישראל. אבל זה לא רציני, גי, אפילו אם ניצחו במול 0:6. במדינה רצינית זה לוקח קצת יותר זמן — חמש,

צופים. גם את זה לא הבינו כאן כל כך טוב. הקהל והשחקנים לא ידעו שבעצם, כשאתה צועק בהונגריה על שחקן לורת פתאום מהמגרש, אתה עושה את זה מי סיבה טאקטית — כדי לבלבל את היריב, שלא ידע כל הזמן עם מי יש לו עסק, אז מה קורה? בא שחקן כמו השוער גולדפרב ובוכה על זה שאמרת לו לרדת דקה לפני תום המחצית במישיחק נגד תורכיה. איזה שחקנים קטנוניים יש לנו, בחינו מה משנה לגולדפרב זה לשחק דקה אחת פחות?

אתה צריך להודות שאני היחיד שהבנתי אותך נכון. אם אתה זוכר, במשחק נגד נבחרת אנגליה הצעירה ברמת-גן, כשהובלנו 1:0, נתת לי פתאום הוראה לרדת. מישהו אחר היה אולי לוקח את זה ברצינות, יודר ומפסיד את המישיחק, אבל רק אני הבנתי שבעצם אתה רוצה רק להפחיד את הי יריב, לא ירדת, וככה ניצחנו 0:4.

זה, בטענה כי לכדורגלן חובב מותר לקבל תשלום רק בעד הפסד ימי העבודה הנגרם לו עקב שהותו באימונים.

הפיתרון: השבוע קיבלו הכדורגלנים המר חאת עבור אבדן ימי עבודה בשלושת המישיחקים האחרונים (המישיחק נגד תורכיה טרם נכלל בשבון). שישה כדורגלנים קיב לו המחאות „שמנות“ יותר. השישה: סטל-מן, לבקוביץ, מנציל, שמולביץ, רוזנבוים וטיש. האחרים קיבלו תשלומים קטנים יותר. תגובתו של שחקן צעיר: „להבא — לא נשחק אנחנו, עד שיתנו גם לנו את 100 הל“ שמעניקים בסתר לכל אחד מהגדולים.“

הכופים עשו את שלהם

ביקורם של האחים ברנארד ולואיס בלומ פילד בישראל, בקיץ שחלף, לא הצטמצם בגור תיור בלבד. האחים היהודיים מקדה תרמו חלק ניכר משני מיליוני הלירות שי הושקעו בניית האיצטדיון המפואר ביפו, במקום בו שכן בעבר איצטדיון באטה.

האחים בלומפילד הורו לקנדה והשאירו את בניית האיצטדיון ואחזקתו בידי אנשי מועצת פועלי תל-אביב, שלא שכחו לציין תמיד שהאיצטדיון ישא את שמם.

אלא שהזמן עשה את שלו. בכל הפירסור מים האחרונים שנעשו לאיצטדיון, הושמט שמם של האחים בלומפילד, והוא נקרא בהם „איצטדיון ההסתדרות“. מכרטיסי הכני סה למגרש נעדר שם האחים לגמרי. סוף סוף הם נמצאים בקנדה והכסף כבר נחרם.

מזה שנים, מבחינת איכותו והדרמתיות שבו. אמר אחד הצופים, בצאתו מן המיגרש: „המישיחק הזה נתן פרנסה לכמה אנשים לשבוע ימים.“

שכר החובבים

ארבעה מישיחקי-כדורגל בינארציים נערכו בתקופה האחרונה, ובצד הכבוד והעלבונות שהיו מנת חלקם של הכדורגלנים, שיחק גורם אחר תפקיד מכריע לא פחות בהופע חם של כדורגלני נבחרת-ישראל: הכסף.

דקות ספורות לפני תחילת המישיחק הביני ארצי הראשון בעונה, נגד כדורגלני חבש, נמנעה שביית שחקנים. הסיבה: ההתאחדות לכדורגל סירבה לחדש את הנוהג לפיו שילמה בעונה האחרונה דמי מענק קבועים לשחקני הנבחרת הלאומית עבור מישיחקים בינארציים. התתיקים שבחבורה, ובראשם קפטן הנבחרת נחום סטלמן והכוכב החיפאי אברהם מנציל, איימו של יופיעו למשחק, עד שהתערב בכבר האיש הכל-יכול בהת אחדות, סגן הויר צבי („האיש בעל הצל קת“) ברים, והתחייב אישית בפני השחק גים. „התשלום יופדר“, אמר ברים, ובריו השפיעו כמטה קסם על הכדורגלנים, שי רשמו לזכותם ניצחון נאה (0:3).

לאחרונה צצה שוב בעיית החובבנות כי כדורגל הישראלי. ההתאחדות עמדה להקדיש לכך מספר דיונים מעמיקים. היו כאלה שי ניסו להגזיר אחת ולתמיד את בעיית התשי לומים הנסתרים. היו כאלה שהתנגדו לצעד

כדורגלני בנייהודה צוחלים אחרי הבקעת שער הניצחון טיפור הפרברים

במדניה

דרכי אדם

השם אשם

לא היה חסר לו כמעט דבר. הוא עבד כקבלן לאספקת חיבות לתפוזים בתנובה, והשתכר יפה. גם חברה היתה לו בתל-אביב, בה נהג לבלות את שעותיו הפנויות. אולם דבר אחד הציק לפתחתקואי רחמים יחד ננוף (23) — שמו. "לו הייתי יכול להת מקבל בשום אופן שם כזה". לכן ביקש תמיד מידידיו לקרוא לו בשם רמי.

מאירא רמי. אך כמו להבעים, דבק חבריו דווקא בשמו המקורי, סירבו לכנותו בשמו החדש. עד לאותה מסיבה סוערת, במוצאי אחת השבתות.

רחמים ישב ליד השולחן ולגם משקאות חריפים. הוא לא היה רגיל לשותה, ולאט לאט החל מרגיש סחרחורת. "מה העניינים, רחמים?" קרא אליו אחד מחבריו, "אתה לא קם לרקוד?"

רחמים התרחת. "אמרתי לך שלא קוראים לי רחמים, אלא רמי", הטיח בפני ידידו הידיד צחק: "בתעודת-הזהות שלך כתוב רחמים, וזה מה שחשוב".

רחמים לא ענה. הוא שלף את תעודת הזהות מכיסו, וביד רועדת החך מתוך הדף את המקום בו היה רשום שמו המ קורי, רשם במקומו: רמי. לאחר מכן התרומם והכריז: "גמרנו, מהיום והלאה כולכם תקראו לי רמי. גם בתעודת-הזהות שלי כתוב כן".

רחמים עז רחמים. ייתכן שרמי היה ממשיך לשאת בגאוה את תעודת הזהות החדשה שלו, לולא נקרה בדרכו רמי אחר: השוטר רמי עובדיה הבחין עוד באותו ערב ביוחננוף השתוי החוזר באוטובוס לפתחתקחה. הוא ביקש מהנהג לעצור ליד משטרת רמת-גן. משנטל את תעודת-הזהות של רחמים, הבחין במקום התלוש ובתיקון.

השבוע, חרצה שופטת השלום הדסה בן-עיתו את דינו של רחמים, הטילה עליו 25 לירות קנס על רישום פרטים נוספים בתעודת-הזהות, מבלי שתהיה לו סמכות לכך.

"זה היה שווה", הפליט רחמים, כשיצא מן האולם. "להיקרא רמי במשך ערב שלם באופן רישמי — 25 לירות זה לא ביוקר".

דרכי חיים

בריזיט חוזרת-הביתה

בתיא מספר 215 של אנית הנוסעים מול-זת, התנדנדו בכסים רטובים מול החלון הפתוח. עליוה אילו (24) ניסתה לנחם את שני ילדיה הקטנים שלא הסתגלו עדיין לנסיעה בים ובכו ללא הרף. חמישה חדשים אחרי שהגיעה לארץ, החליטה האשה הצעירה לחזור לצרפת.

מכות ליד הבנק. כשהגיעו עליוה ובעלה מצרפת ארצה, הובלו, עם שאר עולי אלג'יר, ישר לנצרת עילית. עבודה לא נמצאה במקום והבעל נשלח לעבודות דחק ויעור הרחק מן העיר.

אולם יותר מתנאי החיים הקשים הציקה לו עובדה אחרת: שכנותם של תושבי נצרת הערבית כרוב יוצאי אלג'יר נטר אף הוא שנאה לערבים, מה עוד שאשתו הצעירה והיפה, שמשלה לא פעם נושא להערותיהם של צעירי נצרת הערביים.

באחד הימים ירד שלמה עם אשתו לבנק שבנצרת, על מנת לפדות את משכורתו. הוא נכנס פנימה, בעוד אשתו מחכה לו בחוץ. לפתע נעצרה ליד הבנק מכונית ומ תוכה יצאו שני צעירים ערביים.

"שוף", הפליט האחד והצביע לעבר עליוה. "בריוזיט בארדו". הוא המשיך והוסיף העי-רות בדבר דמיונה של עליוה לשחקנית ה קולנוע הצרפתית. באותו רגע יצא בעלה של עליוה מהבנק ומבלי לחשוב פעמיים הנחית כמה מהלומות בפרצופו של הצעיר.

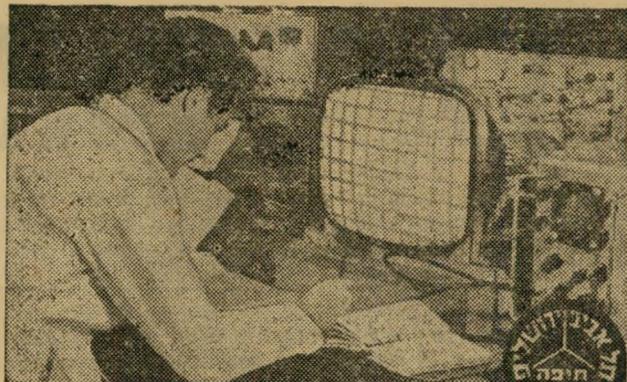
הבעל שתק. הקטטה שהתפתחה במ קום הביאה מיד להתערבות המשטרה. הני צים הוכנסו למעצר. כשהשתחרר הבעל ה ני-נוקם, החליט לעזוב את הארץ. הוא החזיר לטובות את מחיר הבאתו לארץ, עלה על ספונות אנית צים שהפליגה למרסיי.

כשהגיעה מולדת למרסיי ועליוה ובעלה ירדו לגמל, סובבו כמה סבלים את ראשם, שרקו בהתפעלות והפליטו: "בריוזיט בארדו". הסעם שתק הבעל.

מכון ישראלי
להנשרת סכנאים
מחיר נמוך
באחד הקורסים שלנו!

ב-12 לדצמבר
נפתחים קורסים חדשים
* שרטוט מכונות
* שרטוט בנין
* ארכיטקטורה
(כולל שרטוט רהיטים ועצוב פנים)
נפתחים קורסים
חדשים מסמיכים
* טכנאות מכונות
* טכנאות בנין

פרטים והרשמה:
10-13 בבוקר, 5-8 בערב
תל-אביב, רחוב אלנבי 76
חיפה, רחוב ביאליק 17
ירושלים, רחוב יפו 33, בית יואל.

מכון ישראלי

ב-12 לדצמבר
נפתחים קורסים חדשים
* רדיו אלקטרוניקה
* חשמל — זרם חזק
פרטים והרשמה:
10-13 בבוקר, 5-8 בערב
תל-אביב, רחוב אלנבי 76
חיפה, רחוב ביאליק 17
ירושלים, רחוב יפו 33, בית יואל

דחף

מכונת הכביסה המשוכללת

בימים אלה ייצא בית-החרושת קריסטל משלוח ראשון של מכונות כביסה קריסטל-לוקס לאנגליה. המשלוח נשלח כתוצאה מבקור פרטי שערך מנהל בית-החרושת, מר פרידמן, באירופה. מר פרידמן נוכח כי מכונות הכביסה מתוצרת מפעלו יכולות להתחרות בהצלחה רבה בתוצרת אנגלית. לאחר שהוכיח את טיב תוצרתו, קבל בית-החרושת הזמנה ראשונה לייצוא.

שיטת הכביסה של קריסטל (המייצר בנוסף למכונות הכביסה גם מיקסרים בשם קריסטל-מיקס). מבוססת על ידע אמריקאי וידועה בעולם כשיטה הטובה ביותר: פעולת אג'יטטור, היוצר תנועה דו-כיוונית ומונע הסתבכות הכבסים, האחד בשני על-ידי פעולת האג'יטטור, הלך וחוזר, אנו מקבלים תוצאות דומות בצורה מינימל של כביסה בידיים, המוכרת לכל עקרת-בית. כתוצאה משיטה זו נשמרים הכבסים, מתקבלים נקיים, אינם נקרעים ואין צורך בשמוש בחומרים חריפים, המזיקים לכבסים ולידיים.

במכונה עצמה היכנסו שכולם רבים, כגון: מחזור (צירקולציה) תמידי של המים, תוך סינון מתמיד, המשאיר את המים נקיים למשך 5-6 כביסות ללא כל צורך בהחלפתם. היכולת לכבס ובאיתו זמן לשטוף ולסחוט, נותנת לנו את האפשרות לקבל 25 ק"ג כבסים מוכנים תוך שעה, ללא כל מאמץ.

שכלול נוסף הנו כפתורי ההפעלה ויתר האביזרים המסודרים בצורה שתהליך הכביסה נעשה ללא מאמץ ובמקסימום נוחיות. כמוכן, קיים במכונה ייבוש צנטריפוגלי, במספר סיבובים גבו (התאופייני למכונה זו), המוציא את הכבסים כמעט יבשים.

מקידים!
תלמידים!
הרשמו עוד היום לקורס החדש ל-
קצרות
עברית ו/או אנגלית
(שני הודשים, פעמיים בשבוע)
ב"אולפן גרג" (GREGG)
המנהל: ח. ברקמא (קמפינסקי)
תל-אביב: רחוב גורדון 5.
חיפה: בבית-הספר "במעלה"
רחוב שמריהו לוי 30.

קל ללמוד צרפתית

הצלחה רבה זכתה, בימים אלה, תקליט ארוך נגן חדש מס' 12005 ע"י "מקולית": צרפתית קלה, 9 שעורים מקיפים מוקלטים בשפה הצרפית תית בתרגום עברי, המכילים את 1,000 המילים השימוריות ביותר בשפה זו.

התקליט, שנערך במתכונת קלה להבנה וקליטה, הוא פרי מאמציהם של מורים מיומנים בצרפתית, המגישים שים לך, בפעם הראשונה בישראל, שעורים מאלפים בי שפה נפוצה זו.

התקליט מכיל שאלות, משי-פטים ומילים, בהם משתמשים יום יום. צמד קריינים מעולה ילמד אותך, בין ה-שאר, כיצד לבטא כהלכה משפטים אלה.

כתוספת חינם יקבל כל קונה גם מילון עברי-צרפתי מיוחד המכיל כל המילים ה מוקלטות בתקליט זה. מחיר התקליט — 10 ל"י בלבד והוא מומלץ ע"י מורים כי-אמצעי שימושי אידיאלי ל-תיירים ישראלים הנוסעים ל-אירופה ולתושבים המקומיים החפצים לקבל מושג ראשון — ועם זאת מקיף למדי — על השפה הצרפתית.

נותרו מספר טפסים
במחיר 1 ל"י
(כולל דמי המשלוח)

בהזמנות לפנות אל:
מערכת "אתגר"
ת. ד. 3006, תל-אביב

משפט פסק-דין לשופטת

אחד מסקני הדין החריפים ביותר ניתן השבוע על-ידי בית-המשפט המחוזי בחיפה. אלא שהפעם, שלא כרגיל, לא היה פסק-דין זה מופנה כלפי שופט. הוא היה מופנה כלפי שופטת-השלום החיפאית הראשית, מרים שטרקמן.

פסק-הדין ניתן בעירעורו של אליהו יוסף (20), צעיר חיפאי שהובא לדין באשמת גניבה על-ידי מציאתה בפני שופטת השלום הראשית הודה אליהו באשמה, טען כי לן באוטובוס ומצא בו זוג משקפיים אופטיים שבורות, אותן התכוון להביא למחרת ל-משטרה. אולם בבוקר המחרת הקדימו שר-טר, שמצאו באוטובוס, ערך חיפוש בכליו, ומשמצא את המשקפיים, נלקח אליהו לתחנת המשטרה הראשית. דבר אחד שכח אליהו: נגדו היו תלויים שמונה חודשי מאסר על-תנאי.

שופטת השלום קיבלה את הודאתו של אליהו ומבלי לבדוק רבות בדבר, הטילה עליו 50 לירות קנס והפעלת שמונה חודשי מאסר שעמדו נגדו. היא הסבירה לו, שהדרך היחידה שנתרה לו כדי לא להיכנס לבית-הסוהר בעתן מציאת המשקפיים, היא בקשת חנינה מן הנשיא.

רק אז הביין אליהו כי טעה בהתפזר לו הודות באשמה והוא מיהר לערער בפני בית-המשפט המחוזי, אשר התחשב בנסיבות ופקד, תוך הסכמת התביעה הכללית, להחזיר את התיק לשופטת-השלום לשימיעה מחדש, בצרוף רמז ברור לבדוק את אפי-שרות העמדתו של אליהו לתקופת מיבחן, במקום הפעלת המאסר.

דעה קדומה. אולם לשופטת-השלום דעה משלה לגבי פסק-דינה. היא גערה ב-אליהו על כי ערער בפני בית המשפט המחוזי, הטילה עליו מחדש את אותו ה-עונש, תוך ציון כי לדעתה אין לאפשר לו לעמוד למיבחן.

שוב ערער אליהו בפני בית-המשפט המחוזי ופסק-הדין שניתן ירד כמהלומה על ראשה של שופטת-השלום.

השאלה הראשונה המתעוררת בעירעור זה, כתבו השופטים, היא: האם מילאה שופטת השלום את ההוראות שניתנו לה לשקול העמדת המערער למיבחן?

בפסק-דינה עונה השופטת בחיוב על שאלה זו, אך לנו אין ספק כי היא לא שקלה את העמדתו של המערער במיבחן מתוך חופש גמור מדעות קדומות.

דברים תמוהים. ממשיך בית-המשפט בפסק-דינו: אומרת שופטת השלום: לפי ההנחיה שקלתה את הרמז השקוף שקיבלתי מבית-המשפט המחוזי, ואינני מוצאת כי עלי לשנות מפסק-דיני. אף אחד מהצדדים, התביעה הכללית או הנאשם, לא ביקש ממני להעמיד את הנאשם למיבחן.

דברים אלה תמוהים ביותר. העירעור הקודם נסב כולו על בקשתו של המערער להעמידו למיבחן. גם התביעה הכללית הסכימה שאפשרות זו תישקל. אלו היו גם הוראותינו. לאינו בקשה נוספת ציפתה, איתה, שופטת השלום הראשית?

מאחר ובפרוטוקול החדש לא נזכרה אף לא מילה אחת מפיו של התובע, חשדו השופטים כי שינה את דעתו. אולם כפי המערער היה סיפור מתמיה. אמר הוא: "כאשר הופעתי שנית לפני שופטת השלום, היא לא נתנה לי בכלל לדבר, רק אמרה: אתה, אצלי לא תגיש עירעור, רק חנינה". היא שאלה אותי אם אני מודה באשמה, אמרתי שמודה שמצאתי את המשקפיים. היא הכריזה אתי להודות."

החלטתו הסופית של בית-המשפט המחוזי היתה להחזיר שוב את התיק לבית-משפט השלום, אלא שהפעם יישמע התיק על-ידי שופט אחר.

הווי

למען זא יבולע לו: בתל-אביב, נתפס פקיד-דואר בעת שהוציא כסף מתוך מכתבים זרים, בלע את הדולארים שנאספו כהוכחות לפני שהגיעה המשטרה. . . . **שירי שיר,** נירו ניר: בתל-אביב, הציר עה אגודת אפרת להפיץ את הימנון הילרי דהי כדי לעודד את האוכלוסייה ללדת יותר ילדים. . . . **גזורה שוזה:** בבאר-שבע, ביקש עיזר ביתן למכירת כרטיסי-סיים, הסביר שיצליח במכירתם כי גם הגורל הוא עיזר.

טענה חסורה זו, על שיפוט תוך דעה קדומה, הוטחה בפני השופטת מפי מנהיג מרד ואדי סאליב, דוד בן-הרוש שקרא לער-מתה: "לך יש דעה קדומה על כל מרוקאיו"

חזש

אבקת הכביסה הנמסה מיד INSTANT

הופ גמרתי: — אומרת כל אשה שנסתה כבר את אבקת הכביסה "הופ" של "עץ-הזית" המיוצרת בתהליך האחרון של SPRAY DRIED לפי ידע עולמי.

"הופ" מכילה 60% יותר חומר פעיל. אין בה סודה-אש — אינה מזיקה לכבסים או לידים.

"הופ" מכילה פוספטים לריכוך מ-הכביסה, בתוספת חומר מיוחד (BRIGHTENER) המשווה זוהר ללבנים ומחדש את פני המלבוסים.

כדוגמת האבקות האמריקאיות, משמשת "הופ" לכל מטרה: לבנים וחיתולים, משי וצמר, לכביסה ביד או במכונה.

ה'ופ קנייתי

ה'ופ נבסתי

ה'ופ תליתי

עוד מוצר איכות של

עץ הזית

יצרני שמן וסבון C.D.

ח. לינבוץ ובניו בע"מ

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי, המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 226785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, פינ 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

ספרים

מקור

תשובה לכל השאלות

איפה יוסלה? (מאת שלמה כהן-צידון, הוצאת העולם הזה) היא שאלה גדולה מאד, אותה אפשר לחלק להרבה שאלות קטנות יותר. למשל: מי היו החוטפים של יוסלה שוחמכר? מי חיפה עליהם? מי עזר להם? מי תכנן ומי שילם? מה אמרו הרבנים? מה אמר בן-גוריון? מה אמר הילד עצמו? בספר — שחובה היתה לכתבו — עונה כהן-צידון על כל השאלות האלה. הוא עושה זאת בשפה בהירה, שוטפת, הנקראת כמו רומאן בלשי מותח. הקורא, הסבור שידע את התשובות לשאלות אלה, מופתע מרוב הגילויים החדשים — ומן הדריכות בה הוא עוקב אחרי התפתחותם.

כהן-צידון הפיח חיים במיסמכים היבשים של הפרשה, עד שגם דו"ח לאקונו של קצין משטרה נקרא כמו הרפתקה דרמטית. מתוך הדו"ח מהדהדים קולותיהם של אברכי מאה שערים, הרוקדים ושרים בלילה ירושלמי צונן, מול חלוננו של סבא שטרקס הזקן. נשמעת משרוקיות והלמות נעלים ברחות, זעקות שטרים מוכים בתוך קהל חסידים. הפרקליט המחונן מרים כל מיסמך רשמי

כהן-צידון ויוסלה בכל טעיף — הרפתקה

כמו מסך של תיאטרון, חושף בפני ה- קורא את ההתרחשויות המסעירות האבובות בין הסעיפים.

חטיפה מזוץ החטיפה. חטיפתו של יוסלה התפתחה לפרשה בעלת חשיבות ציבורית ולאומית כה רחבה, שהטרגדיה האישית מאחורי הפרשה כמעט נשכחה. כהן-צידון בא עתה לתאר טרגדיה זו. הספר מביא גם גילויים של אהדה אנושית עמוקה, ועזרה מאחורי הקלעים. הוא מספר על מכתבה של חילת צעירה, בת למשפחה דתית מרמת-גן, שהציעה דרך מקורית משלה לפתרון הפרשה: היא התנדבה לחטוף ילד דתי, להחזיקו בכך-ערובה עד לאחר החזרתו של יוסלה עליידי הדתיים. אלא שעם כל מעלתו כמיסמך אנושי וספרותי מרתק, לא זאת חשיבותו הגדולה של הספר. כי מן הדף הראשון, לא שכח כהן-צידון, שלא הפרטים המרתקים הם העיקר — אלא התמונה הכללית, אותה צייר בצבעים חיים, תוססים, תוך שימוש נבון באור וצל.

זוהי תמונה של חברה נאורה בחולשתה ובכוהה. חולשתה בכך, שאינה מאורגנת דיה, כדי שתוכל לעמוד בפני פגיעת-פתע מצד חוג קנאי קיצוני, הנהנה מסייעה ומ-סחטנותה של הדת המאורגנת. כיחה של החברה — בתוקף המוסרי של זעמה, כאשר מתעוררת דעת-הקהל אין דבר היכול לע-מוד בפניה — אפילו בישראל. כי דעת-הקהל היא שהפעילה את הכנסת, את המש-טרה, את המחנכים, את הממשלה ואת השב-קראית-התגר. "איפה יוסלה?" היא שהבי-אה, בסופו של דבר, להחזרת הילד אל הוריו. אך העובדה שכהן-צידון אינו מו-כיר בספרו — היא שהוא היה האיש שעשה יותר מכל אדם אחר להנעת דעת-הקהל, ולהעלאת השאלה הזאת בכל בית ובכל רחוב בישראל.

צ'אנקי
אתה גם
את רחמי
היוספה

צ'אנקי 100% אורלון
שוודר עבה ומחומם
קל במשקל ובביש

צ'אנקי 100% אורלון
אינו מתכווץ
ואינו נאכל ע"י עש

צ'אנקי 100% אורלון
לבן לא יצהיב

צ'אנקי 100% אורלון
מוצרי סריגה עבים
וקלים של דו-פונט

גודון לבינסון אינו

להשיג עתה בבתי האופנה: אינויר בע"מ, תל-אביב-הרצליה, אילקה בע"מ, תל-אביב-חיפה, קליין ושות', ירושלים, סלון אדיט, נתניה, רוזמן את גרשפלד בע"מ, ת"א, טעמי, תל-אביב

סוודרים צ'אנקי אורלון* מיוצרים בישראל עלידי

* אורלון הוא שם מכחרי רשום לסיב האקרילי של דופונט — רק דופונט מייצרת אורלון.

בבוקר. אחה"צ ובערב

כאן דוברת

עברית, אנגלית, צרפתית, גרמנית

כתות מיוחדות למבוגרים ולתלמידי בתי-ס יסודיים ותיכונים

- * הכנה לבגרות.
- * שפה שמושית
- * ספרדית, איטלקית, רו-סית, פורטוגלית, ערבית.
- * הכנה ל- Cambridge Proficiency & Lower Certificate.
- * קורספונדנציה מסחרית ב- אנגלית.

ת"א, נחלת-בנימין 2, טל. 56347 • פתח-תקוה, מונטיפיורי 4

"לוי"ד"

המכון הבינלאומי להתכתבות

אלפי מתכתבים לפי שיטה אמריקאית פרוספקט חינוך תל-אביב, ת. ד. 4185

חליפות הריון

קצרה ארוכה

תנאים

ת"א שדר' חסדיק 19
אולבול 62, 19, 13, 12

העולם הזה

חומה א ש א עצת א פלאפי א

